

ZASNEŽENI PUST

Tudi ob letošnjem ljudskem prazniku pustu je bilo organiziranih veliko pustovanj, ki so minila bolj ali manj uspešno. Glavni vzrok, da nekatera niso uspela, je bilo obilno sneženje (sneg jo je najbolj zagodel prireditelj borovega gostovanja v Gornjih Slavečih).

V soboto so bila pustovanja v skoraj vseh večjih gostinskih enotah Radenske, medtem ko je Naravno zdravilišče iz Lendave preložilo prireditev na soboto, 15. februarja. V kavarni Diaue v Murski Soboti se je zbralo okrog 350 ljudi, med temi je bilo veliko maskiranih, najboljše maske pa so bile nagrajene. Tudi v Kavarni Park v Radencih je pustovanje — kot vsako leto — uspelo, mask je bilo okrog 200, petdeset najboljših pa je dobilo nagrade (nekateri med njimi so bile zelo aktualne, kot na primer prvonagrade »jugo«).

B. P.

NASLOV

Leto XXXVIII
Št. 6

Murska Sobota
13. FEBRUAR
1986

CENA 80 DIN

SNEŽENJE POVZROČILO PRAVCATI INFARKT!

Neprestano sneženje v začetku tedna je v Pomurju povzročilo veliko nevšečnosti na cestah in marsikje ohromilo življenje. Magistralne ceste so bile prevozne le z zimsko opremo, kar je veljalo tudi za večino regionalnih cest, razen odsekov: Murska Sobota—Hodoš, Murska Sobota—

odstranjevanje snega. Za sodelovanje so se dogovorili tudi s poveljstvom Jugoslovanske ljudske armade v Murski Soboti. V vseh snovnih in srednjih šolah Pomurja so v ponedeljek prekinili pouk in se skupno z organizacijsko enoto Zavoda za šolstvo dogovorili, da odpade pouk v torek, 11.

kem so morali precej časa čakati na svež kruh. Nekateri organizacije združenega dela, kot so Planika, Varstoj, Ir-dip, Primat, tozdr Proizvodnja nadgradenj Avtoradgona in druge pa so se zaradi narave dela celo odločile, da za dva dni ustavijo delo. To bodo nadomestili kasneje, medtem

Lendava—Pince, Dobrovnik—Beltinci in Renkovci—Črenšovci—Bistrica. Težave so bile tudi na cesti Murska Sobota—Kuzma, vendar je promet tekel normalno. Soboško cestno podjetje, ki skrbi za zimsko službo v Pomurju, se je zaradi obilnega sneženja odločilo čistiti le glavne prometne povezave, to je magistralno cesto Gornja Radgona—Lendava, ki je po prednostnem vrstnem redu prva, nato pa še regionalne ceste. Tako je občasno prihajalo do zastojev na cestah, kar velja še posebej za lokalne ceste, ki so bile prepuščene prizadevnosti ljudi v posameznih krajevnih skupnostih.

Kot so nam povedali v ponedeljek popoldne na hidrometeorološki postaji v Rakičanu, je v povprečju zapadlo 56 centimetrov snega, česar ne pomnijo niti najstarejše generacije. Ponekod pa so imeli še mnogo višje snežne zamete, zlasti na posameznih območjih Goriškega. Dodatno težavo pa so povzročili nevestni lastniki motornih vozil, ki so parkirali na cestiščih, s čimer so ovirali čiščenje cest. Nekaj težav je bilo tudi s čiščenjem pločnikov v mestih, kjer so nemudoma organizirali široko akcijo. Zato so se v vseh štirih pomurskih občinah sestali štabi civilne zaštite, ki so sprejeli odredbe o mobilizaciji delovnih ljudi in občanov ter vseh razpoložljivih sredstev za

februarja, in v sredo, 12. februarja. Tako bi imeli pouk, kot so se dogovorili, če se bodo seveda vremenske razmere izboljšale zopet danes.

Precej težav je bilo tudi v avto-busnem prometu, saj so avtobusi vozili samo v glavnih smereh, tam pa so vozili tudi lokalni avtobusi. Zaradi takih razmer je Tovarna mlečnega prahu Murska Sobota naprosila vse kraje-vne skupnosti v soboški in lendavski občini, da organizirajo čiščenje snega pred vhodom v zbiralnice mleka. Na ta način so omogočili lažji in varen dostop cisternam, povsod, kjer so bile ceste splužene, so mleko prevzeli. Ob velikem prizadevanju občanov jim je uspelo že v ponedeljek zbrati kar 82 tisoč litrov mleka ali 82 odstotkov običajnih dnevnih količin. Ker so trgovine na podeželju dokaj dobro založene, to ni povzročilo kakih večjih preglavic, ugotavljajo v Potrošniku. Zaradi nespluženih cest pa so lahko razvažali blago le v Murski Soboti. Omenimo, da so v lendavski občini priskočili na pomoč tudi delavci INA-Nafte z vso mehanizacijo, izkazali pa so se tudi delavci Gozd-nega in lesnega gospodarstva.

Zvedeli smo, da so v soboškem Mlinopeku uspeli razvoziti kruh v vsem ravninskem delu soboške občine, sple na hribovitem Gorič-

ko organizacije, ki skrbijo za pre-skrbo, nemoteno delajo.

Nenavadno dolgo sneženje nas je gotovo presenetilo, saj skoraj nihče ni bil pripravljen na take izredne razmere. To pa je gotovo dobra šola, kajti koledarske zime še zdaleč ni konec. Zato bodimo pripravljeni na morebitne nove nevšečnosti!

Milan Jerše

RADGONSKA PREDVOLILNA AFERA

Ko se prežge golaž v kadrovski kuhinji

Veze in poznanstva so očitno ponekod še najkrajša pot do uspeha, uveljavitve in ugleda. V nekaterih okoljih pa je to preizkušeno načelo železno ogrodje kadrovske politike. V začaranih kadrovskih sestavih se na najodgovornejših stolčkih ponavljajo eni in isti.

Primer možnega kandidata za predsednika radgonskega občinskega izvršnega sveta — Franca Štrakla so za mandatarnja želeli predvsem v vodstvih družbeno-političnih organizacij občine (ta predlog pa podprli tudi marsikje v združenem delu) — to potrjuje. Vse je potekalo v slogu »psi laja-jo, karavana gre dalje«, dokler se ni razvnela baza. Ko bi bilo kan-

didaturo potrebno podkrepiti z izobrazbo, se je zapletlo.

Da sedanjí član izvršnega sveta, odgovoren za kmetijstvo in preskrbo — kljub napisu oec. na vratih njegove pisarne — nima te izobrazbe, so opozarjali že marsikje, najodločneje pa na posvetu predsednikov in sekretarjev KK SZDL in OO ZSS. Ni tudi diplomiran ekonomist, kot se je zapisalo v uradni partijsko dokumentaciji pod rubriko končana izobrazba. Nič ne pomaga tudi evidenčni list v občinski kadrovski službi (z njim so že na prejšnjem delovnem mestu v KK G. Radgona pospremili prihod-njega člana IS SO s končanim Vekšem — brez stopnje in letni-ce končanja študija), kajti v delo-vni knjižici je lepo zapisano — gimnazijski maturant.

Lepo in prav, kajti v naši druž-bi so kot pomembno načelo ka-drovanja tudi z delom pridoblje-ne sposobnosti. Ne dvomimo, da

IZGLASOVALI ČETRTE POMURSKI »DA«

V Gornji Radgoni za samoprispevek 61,5-odstotno

Sprejeti krajevni programi v Stogovcih, Apačah, na Nego-vi in v Črešnjevcih—Zbigovcih

Niti neprestano močno sneženje, kaj šele neočiš-čene ceste, niso mogle preprečiti občanom in de-lovnim ljudem Gornje Radgone, da se v nedeljo ne bi izrekli za uvedbo tretjega občinskega samo-prispevka. Vzorno pripra-vljena volilna mesta — občani so volili tajno v za-to pripravljenih kotičkih — je obiskalo kar 94,6 od-stotka volilcev od 15.005 (zdomci so odšteti) volil-nih upravičencev. Občin-

ski referendumski pro-gram so podprli 61,5-od-stotno.

Za občinski samopri-spevek so se odločili v vseh desetih krajevnih skupnostih, ponekod — naprimer v radgonski KS — so ga celo odločneje podprli kot pred časom krajevnih programe. Na izide v krajevnih volilnih komisijah in pri končnem zbiru na sedežu občinske volilne komisije ni moglo vplivati niti to, da so v 13 od 73 volišč zaokrožili več listkov kot za — proti. Značilnost je dober odziv glasovanja vojakov po po-šti. Najbolj so pohiteli v gasilskem domu v Grabo-nošu, kjer so prvi končali z glasovanjem že okoli de-vete ure. Kmalu zatem še v Maleh, Seliščih, v OŠ Radgona, Kutincih, na Janževem Vrhu ...

V štirih krajevnih skup-nostih so volilci glasovali dvakrat: ob občinskem še za krajevnih programe. Po-vsod so se opredelili tudi za sprejem in uvedbo kra-jevnih samoprispevkov. V Stogovcih z 72, v Apačah z 69,9, na Nego-vi 66,7 in v Črešnjevcih—Zbigovcih s 60 odstotki.

V. Paveo

MURSKA SOBOTA

ZGLED POSTALI SAMI

V narodnostni politiki so dose-ženi pomembni rezultati, so pa še nekatera vprašanja, ki bi jim bilo treba v prihodnje nameniti več pozornosti. O konkretnih po-budah in predlogih pripadnikov madžarske narodnosti v lendav-ski in soboški občini, ki so jih oblikovali v javni razpravi o uresničevanju posebnih pravic italijanske in medžarske narod-nosti v minuli petletki, smo že pi-sali. O tem pa so spregovorili tu-di na zadnjem zasedanju občins-ke skupščine v Murski Soboti (pretekli četrtek), na katerem so sodelovali (kot enakopraven četr-ti zbor) tudi delegati samopra-vne interesne skupnosti za pro-sveto in kulturo pripadnikov madžarske narodnosti občine Murska Sobota.

»Osnovna ugotovitev pred-sedstva občinske konference SZDL M. Sobota je bila, da so bili pri uresničevanju narodnostne poli-tike v naši občini na vseh pod-ročjih doseženi pomembni rezul-tati, ki jih je potrebno prikazati in primerjati s stališči o tem iz le-ta 1981, ko se je poslednjič obravnavala ta problematika —

prikazati doseženo in na tem gra-diti naprej. Predsedstvo občinske konference ugotavlja, da je reše-vanje občutljive narodnostne po-litike tako teoretično kot v ži-vljenjski praksi še nadalje po-trebno zastaviti tako, da bo na-rodnosti zagotovljen obstoj kot tudi vsestranski kulturni in druž-beni razvoj ter enakopravno vključevanje v javno življenje. S takim uresničevanjem narodno-stne politike doma pa je potreb-no posredno vplivati tudi v za-mejstvu na reševanje slovenske narodnostne problematike in da to tudi spremljamo in ocenjuje-mo. Z uvedbo dvojezične osno-vne šole na narodnostno meša-nem območju v Prekmurju smo pred 27 leti začeli hitreje reševati osnovna vzgojno izobraževalno vprašanja. Za to nismo imeli ni-kjer zgleda, temveč smo zgled postali sami — tako za jugoslo-vansko kot za evropsko javnost. V predšolski vzgoji se je dvojezi-čnost začela uveljavljati dobrih pet let kasneje, v upravi, sodstvu in v drugih družbenih dejavnos-tih pa dobrih deset let pozneje. Razvojni dosežki na posameznih

področjih narodnostnega življe-nja so torej odvisni od razvojnih tokov v določenem času, pa tudi od subjektivnih, objektivnih in materialnih razmer ter okoliščin. Pri tem nas tudi v prihodnje vodi zavest, da je pravica za na-rodnosti toliko, kolikor jih je ve-činski narod sposoben in pripra-vljen uresničevati. Ugotavljamo, da na našem nacionalno meša-nem območju ni več alternative dvojezičnosti da ali ne, kvečjemu je alternativa nenehno dograje-vanje in izpopolnjevanje ter ne-nehno strokovno in kakovostno dvigovanje zakonjenega razvo-ja. Pri uresničevanju narodnost-nih pravic, še zlasti pri dvojezi-čni vzgoji in izobraževanju, smo bili kakšnih 20 let deležni izdat-ne materialne pomoči širše druž-bene skupnosti, ki je odločilno vplivala na stanje in tudi na pre-obrazbo zavesti ter odnosa do te-ga občutljivega vprašanja. Precej manj smo prejeli strokovne pomoči. Tu smo bili v veliki meri navezani na lastne strokovne zmogljivosti, je med drugim poudaril edini razpravljalec (po-leg uvodničarjev) o vprašanjih narodnostne politike Ivo Oreš-nik, delegat družbenopolitičnega zbora občinske skupščine M. So-bota.

V drugem delu zasedanja so delegati najprej obravnavali in sprejeli nekatere dopolnitve ob-činskega statuta, nato pa ugo-to-vitve in stališča izvršnega sveta o izvajanju davčne politike v sobo-ški občini. Čeprav je bilo zapisa-no in rečeno, da je uprava za družbene prihodke v zadnjih le-tih dosegla pomembne premike, ki se kažejo tudi v dokaj visokem odstotku izterjave davkov in pri-spevkov, predloženega gradiva niso sprejeli, ampak so sprejeli sklep, da je potrebno o izvajanju davčne politike pripraviti teme-ljitejšo analizo in izvesti tudi ja-vno razpravo. Zelo kritični so bi-li do ugotovitve, da nekateri pri-tožbe plačevalcev davkov (pred-vsem gostincev) ležijo nerešene na republiški upravi za družbene prihodke po več let.

Obravnavali so tudi več odlo-kov in se ob koncu seznanili z odgovori na delegatska vpraša-nja. Tako so tudi zvedeli, da je stala gradnja doma borcev in mladine na Vaneči 9.552.176 di-narjev (brez prostovoljnega dela in brezplačnih storitev) in da so vse obveznosti poravnane.

Jože Graj

Vlado Paveo

20 odstotni popust v MORAVSKIH TOPLICAH

ob nakupu večjega števila vstopnic za kopanje. Sindikate in druge organizacije, izra-hiti prihodki. Informacije po telefonu 48-210.

Na Haitiju so vrgli diktatorja Jeana-Clauda Duvalierja. To pa samo po sebi lačnemu narodu ne bo prineslo kruha. Ker pa ima Haiti izredno pomemben geostrateški položaj, verjetno ne bo dobil pomoči brez političnih in drugih izsiljevanj.

KRIZA, KI JE LAHKO VEČ KOT DENAR

V INTERVJUJU ZA KOMUNISTA JE IZREDNI PROFESOR NA LJUBLJANSKI UNIVERZI DR. JOŽE ŠTER GOVORIL O MORALI IN JE MED DRUGIM POVEDAL TUDI TOLE:

— Mislili smo, da bo socialistična družba vzdržala brez tržišča in njegovih (ne) moralnih posledic. Mislili smo, da je socializem družba, ki bo vsem (zlasti otrokom), zagotavljala enakopravnost, možnost, da vsak živi od svojega dela in podobno. Toda že samo dedovanje dobrin (hiše, zemlje itd.), že na startu povzroča velikanske razlike med mladimi; tržno gospodarstvo poraja nacionalizem in podobne pojave. Gre torej za številna odstopanja, vendar ne v smeri nemorale.

— Ena izmed temeljnih norm vsake morale je skladnost besed in dejanj, norm in delovanja. Pri nas pa množično kršimo pravne norme.

Imamo na milijone samoupravnih sporazumov, ki jih le malokdo spoštuje (pravzaprav jih spoštujejo samo tako dolgo, dokler imajo koristi od tega, pišemo sklepe o sklepih, in to enake), v praksi pa zvečine ostaja pri starem itd. Najslabše pri tem je, da za vse to skoraj nikogar ne zadenejo posledice. Če tako kršimo osnovne moralne norme, in to brez vsakršnih sankcij, potem mora to sle-

herno moralo pripeljati v krizo.

— Kriza morale je od vseh kriz najbolj nevarna. Če ti zmanjka kruha, denarja in

podobnega, si vse to lahko sposodiš pri sosedih, morale pa si ni mogoče pri nikomer sposoditi.

— Ne bo nzs pobralo zalogo 20 ali 50 milijard dolarjev, zanesljivo pa se bo to zgodilo, če se bo kriza morale še naprej poglobljala.

Koliko uvoza lani?

Zvezna statistika je objavila podatke, po katerih je Jugoslavija lani uvozila za okoli 167 milijard dinarjev konvertibilne opreme. To je za četrtino več kot leta 1984. Srbija (brez pokrajin) je uvozila za 36 milijard dinarjev, Hrvaška za 27 milijard, BiH za 26, Slovenija za 25, Kosovo za 8, Makedonija in Vojvodina za 6 in Črna gora za 4,6 milijarde dinarjev. Okoli 27 milijard je izdala za opremo tudi federacija. Pri tem gre predvsem za potrebe JLA.

ZDA podpirajo haitsko hunto

Ameriška administracija je po zdravila odhod bivšega haitskega diktatorja, 34-letnega Jeana-Clauda Duvalierja iz te otoške karibske države, obenem pa ocenjuje, da je imenovanje šefa generalštaba haitske vojske generala Henrija Namphyja za šefa novega režima »pozitivno znamenje« za prihodnost Haitija. Bivši diktator Jean-Claude Duvalier je skupaj z družino in najbližjimi

funkcionarji osovražene politične policije »Tontons Macoute« zapustil Haiti v petek še pred sončnim vzhodom s posebnim ameriškim vojaškim transportnim letalom C-141. S seboj je po pisanju ameriškega tiska vzel tudi krsto s posmrtnimi ostanki svojega očeta Francoisa Duvalierja, športni dvosedezni mercedes, srebrni osební avtomobil BMW, in več tovarnjakov bogastva, ki je bilo v predsedniški palači.

Njegov odhod je v marsičem spominjal na odhod bivšega iranskega šaha Mohameda Reza-Pahlavija iz Teherana leta 1979.

Oba sta odšla po nasvetu svojih zaveznikov, da bi preprečila izbruh revolucije.

Lani proti letos

V začetku leta lahko primerjamo, kako so se gibale cene v primerjavi s preteklim letom. Na vrhu podražitev v primerjavi januar lani: januar letos so električni gospo-

dinjski stroji. Ti so se po podatkih slovenske statistike podražili za 128 odstotkov. Na drugem mestu so mesni izdelki, ki so dražji za 123 odstotkov, obrtne storitve so dražje za 117, alkoholne pijače za 115, kmetijska kemična sredstva za 105, mleko in mlečni izdelki za 102, ribe za 97, čistila za 96, sadje za 94, maščobe za 93, tobaki izdelki za 92, jajca za 88, gradbeni material za 84, žito in žitni izdelki za 80, tekstil za 76, volna in pletenine za 74, komunalne storitve za 67, prav toliko kurjava, kmetijsko ročno orodje za 66, meso za 65, pohištvo za 58, vozila za 56 odstotkov itd.

Ob novem letu se je podražilo okoli 500 različnih industrijskih in drugih predmetov.

LETO MIRU

Oktober lani so Združeni narodi razglasili leto 1986 za leto miru. »Najširša mednarodna javnost naj si konstruktivno prizadeva v poglobljanju mednarodne varnosti in sodelovanja na podlagi listine OZN«, je bilo takrat rečeno.

Že prvi mesec tega leta pa nam je ponudil nekaj dramatičnih zapletov, starih in novih. Libanon, Kampučija, Iran, Irak ter Nikaragva so na svetovni sceni že več let. Februarja so se jim pridružile državljanske vojne v Južnem Jemenu in v Ugandi ter državni udar v Lesotu. V Sredozemlju je prišlo do napetosti med Libijo in ZDA. Zavrelo je na Haitiju.

Takšen je torej prvi mesec »leta miru«. In drugi? Dramatična stanja v vseh delih sveta resnično kličejo po spoštovanju načel mednarodne organizacije, hkrati pa pozivajo vlade držav članic OZN, naj si z vsemi močmi prizadevajo, da se ohrani mir.

Statistiki so izračunali, da je bilo po koncu druge svetovne vojne do danes na svetu 130 lokalnih spopadov in vojn, med njimi tudi takšnih, večjih razsežnosti, kot na primer vietnamska vojna, potem spopad med Irakom in Iranom.

SE BO RES ZGODILO?

Naftna kriza, ki se je začela v začetku prejšnjega desetletja je sedaj obrnila kopje: na svetovnem trgu je nafta iz tedna v teden cenejša: sedaj jo prodajajo že pod 15 dolarjev za sodček.

Nič čudnega torej ni, če sta naftna in kemična industrija zahtevali pocenitev primarnega bencina za 7,1 odstotka. V združenju omenjene industrije namreč trdi-

jo, da odločitev zveznega izvršnega sveta o podražitvi tega bencina za 15,18 odstotka ni bila stvarna, saj je sedaj surovi bencin za rafinerije in za petrokemijo predrag. Primarni bencin je surovina za proizvodnjo motornega bencina. Če se ta poceni, ni nujno, da se poceni tudi bencin na črpalkah. Vendar nekateri napovedujejo, da se bo tudi ta do začetka poletja vendarle pocenil.

Zakaj smo odlašali?

Predvsem v krajih ob Jadranskem morju so v lanskem letu z buldožerji in z drugimi tehničnimi pripomočki podrli na tisoče na črno zgrajenih počitniških hišic in tudi večjih objektov. Samo na Hrvaškem so jih porušili več kot 1200.

Samo v Zadru so na družbenih zemljiščih zgradili od 2 do 3 tisoč črnih objektov. Ni prave evidence, zato tudi pravo število ni znano. V občini Pulj so v zadnjih treh letih porušili več kot 700 objektov. V počitniškem naselju Paroja so dobro polovico črnih gradenj podrli lastniki sami.

V vse te gradnje so ljudje vložili milijone in milijone svojih dinarjev, za katere so se sedaj obrisali pod nosom. Ali ne bi bilo boljše, če bi že pred desetletji, ko so se črne gradnje močno razširile, bili bolj strogi in budni. Tako delamo sedaj pravzaprav nepopravljivo narodnogospodarsko škodo, kajti človek si v svojem življenju ne more privoščiti, da bi nekajkrat gradil, pa čeprav gre samo za majhne počitniške hišice. Podiranje z buldožerji je nekakšno maščevanje — tako si vsaj lahko predstavljamo — ne vemo pa, komu je to maščevanje namenjeno.

LETOS 4,1 MILIJARDE

Zvezni sekretar za zunanjo trgovino Milenko Bojanić je na nedavni tiskovni konferenci razložil letošnjo obveznost Jugoslavije do tujih posojil. Dejal je, da bomo morali plačati 2,2 milijarde glavnice in

1,9 milijarde dolarjev obresti.

Lani je znašal naš presežek v plačilih s tujino 774 milijonov dolarjev, od tega 344 milijonov v menjavi z državami s trdno valuto. Letos naj bi znašal ta presežek 880 milijonov dolarjev.

—v žarišču dogodkov—

Težave drugih — kam s presežki?

Ko so konec poletja v uradih Evropske komisije menda razpravljali o tem, da bi evropska teleta krmili z zalogami masla, ki je postalo že žarko, so spet postali glasnejši tisti, ki menijo, da je agrarna politika EGS že dobro skregana z zdravom pametjo. Z visokimi subvencijami namreč spodbuja presežek v proizvodnji živil, ki jih je treba potem z visokimi javnimi izdatki spet jemati s trga.

Zdaj ocenjujejo, da je v skladiščih skupnosti kakšnih 460.000 mleka v prahu, 1,2 milijona ton masla, 755.000 ton govejega mesa in 17,3 milijona ton žita. Noben poskus za zmanjšanje teh zalog doslej ni bil uspešen. Vedno, kadar se želijo znebiti masla iz zaloga in ga ponujajo ceneje, na primer za praznike ali za starejše ljudi, zaradi tega ostaja sveže maslo, ki potem spet roma v skladišča.

Nič bolj ugodnih rešitev se tudi niso spomnili za goro žita, ki je v enem samem letu za trikrat zrasla. Tako so na primer razmišljali, da bi v živinsko krmo mešali več žita, da bi vsaj znižali stroške skladiščenja. Podobno se tudi ne morejo znebiti mleka in mesa.

Frankfurtski agrarni strokovnjak Priebe je že izračunal, da se v sodobnem kmetijstvu že porabi pet kalorij energije za proizvodnjo ene kalorije. Izračunal je tudi, da so na primer subvencije zahodnonemškemu kmetijstvu že višje kot skupni dohodki zahodnonemških kmetovalcev.

Na začetku vsega leta je politika podpiranja cen, ki je že zdavnaj izgubila nekdanji smisel. Le-

ta 1957, ko so uvedli skupno kmetijsko politiko v Evropski gospodarski skupnosti, se te države še niso bile sposobne same oskrbovati z žvili. Danes pa lastna oskrbljenost znaša povprečno 110 odstotkov. Takrat je bil glavni cilj skupne agrarne politike v tem, da bi z umetno vzdrževanimi cenami zahodnoevropsko kmetijsko socialno približali drugim panogam. Zdaj pa pravijo strokovnjaki, da se stvari obračajo v drugo smer. Predvsem se strinjajo v tem, da so od izrednega dviga produktivnosti v kombinaciji z uradno podporo cenam, majhni in srednji kmetje morda nekaj pridobili, veliki posestniki pa zelo veliko. Vendar majhnim kmetom še vedno ni lahko, medtem ko ves današnji sistem polni blagajne tenke plasti velikih pridelovalcev. Posledice tega se dužejo v zelo velikih razlikah v dohodkih na majhnih in velikih kmetijah. Računajo da je na primer v gospodarskem letu 1983/84 znašal v Severnem Pore-nju-Vestfaliji dobiček posestva v zgornji četrtini 54.690 mark, v spodnji pa minus 3.250 mark. To pomeni, da živijo že od substance. V istem letu je bil pri teh najmanjših hektar obremenjen že s 6.635 markami tujega kapitala in je šlo samo za obresti okoli 420 mark za hektar.

Tako so v ZR Nemčiji ugotovili, da je politika podpiranja cen v zadnjih 30 letih okrepila trend k proletarizaciji in paverpizaciji majhnih kmetov. To povzroča odhajanje v mesta, saj na številnih območjih zaradi vegetacije, vremena in kakovosti tal ostajajo le pri pridelavi mleka in pašništvu. Prav ta področja pa so ponovno prizadele leta 1984 določene kvote za mleko. Tako je vse manj takih kmetij, ki bodo živele le še od kmetijstva.

Na Bavarskem so na primer zato začeli izvajati poseben program, ki naj bi zavrl beg s podeželja. Zdaj zajema okoli 80.000 bavarskih kmetov. Vsako posestvo, ki ne more dati dovolj, vendarle pa ekstenzivno gospodariti z žvino, ovcami, konji ali kozami, lahko dobi od države vsako leto do 12.000 mark. Podobni program pripravljajo tudi v Baden-Württembergu. Ti programi podpirajo nov sloj kmetov, ki se bo očitno še povečal. Ti kmetje niso več le pridelovalci kmetijskih pridelkov, ki naj bi z novimi intenzivnimi metodami spravili iz zemlje kar največ pridelka, pač pa so nekakšni od države nastavljeni skrbniki pokrajine in čuvarji vaše kulture. Mnogi pa se takemu neposrednemu podpiranju upirajo. V tem vidijo poskus, da bi iz kmeta naredili socialnega podpiranca, ki bo vsakokrat odvisen od stranke na oblasti. Takim rešitvam nasprotujejo tudi v strokovnih združenjih, kjer pa ponavadi zavzemajo vodilna mesta veliki posestniki, ki za tako pomoč ne bi prišli v posest, ki pa se z druge strani zelo bojijo tržnih mehanizmov. Podobno očitno razmišljajo tudi v EGS. Čeprav so se sredi lanskega leta govorili o preobrtu v kmetijstvu, ki ustvarja tolikšne presežke, zdaj o tem ni ničesar več slišati. Ni o močnem znižanju cen niti o pomoči majhnim kmetom. Očitno zmagujejo tisti, ki se jim sedanji sistem izplača.

globus

ATENE — Odkar traja iraško-iranska vojna, je utrpela največ škode grška trgovska mornarica. V Perzijskem zalivu je bilo hudo poškodovanih 23 grških ladij. Pet mornarjev je izgubilo življenje, dvajset pa je bilo ranjenih.

TRIPOLI — V zvezi z nedavno izrasko ugrabitvijo libijskega potniškega letala, v katerem naj bi se vozili »teroristi«, je libijski voditelj Moamer Gaddafi ukazal svojemu vojnemu letalstvu, da naj prestreže vsako izrasko letalo, ki bo v njihovem dosegu. Prisilijo naj jih, da hodo pristala na libijskih vojaških letališčih.

LONDON — Sovjetska zveza se je uvrstila med največje pridelovalce vina na svetu in je zdaj na tretjem mestu, takoj za Italijo in Francijo. V zadnjih tridesetih letih so se vinogradiške površine v SZ povečale za trikrat in merijo 1,37 milijona hektarjev.

DUNAJ — Podražitve v Avstriji so bile lani 3,2-odstotne, od leta 1976 do konca 1985 pa 54-odstotne.

BUDIMPEŠTA — Na Madžarskem so podražili potrošno blago, motorna vozila ter televizijske in poštno pristojbine. Avtomobili so se podražili 3 do 4 odstotke, zamrzovalne skrinje za 5,6, električni aparati za gospodinjstvo za 5, stroški za centralno ogrevanje stanovanj pa za 3 odstotke.

DUNAJ — Zaradi vinskega škandala je izvoz avstrijskega vina skoraj enak ničli. Prejšnja leta so izvozili najmanj 15 odstotkov letnega pridelka, lani pa le 2. Zaupanje Avstrijcev v svoja vina pa se ob vsem tem ni zmanjšalo, saj so ga lani spili le kakšnih 6 odstotkov manj kot leta 1984.

BUDIMPEŠTA — Letos in v prihodnjih letih bodo Madžari nadaljevali gradnjo avtocest od Budimpešte do jugoslovanske meje. Lani so je predali namenu 40 kilometrov, 50 kilometrov dolg odsek do Kecskemeta pa naj bi dokončali leta 1990. Nadaljevali bodo tudi s cesto od Budimpešte proti Dunaju.

PRAGA — Tu so začeli graditi največjo zgradbo na Češkoslovaškem. V stavbo, ki bo imela 27 nadstropij in bo visoka 198 metrov, se bo vselila radijska postaja.

globus

Prešernove nagrade

Tudi letos, že štiridesetič, so ob slovenskem kulturnem prazniku, 8. februarju, podelili Prešernove nagrade: književniku Dominiku Smoletu, pesniku Gregorju Strnišu in slikarju Marjanu Pogačniku. Že petindvajsetič so letos podelili tudi nagrade Prešernovega sklada. Te so dobili: baletni plesalec Mijo Basailović, kiparska Dragica Čadež, tenorist Karel Jerič, pesnika Milan Jesih in Renato Quaglia, gledališka igralca Silvij

Kobal in Vlado Novak, scenograf Mirko Lipužič, arhitekt Tomaž Medvešek in dirigent Marko Munih.

Obramba po švicarsko

Švica ima samo 1500 poklicnih vojakov. Zanimarjiva številka. Toda Švicarji imajo — kot zatrjujejo poznavalci razmer — najso-dobnejšo in najdražjo obrambo. Švicarska vlada lahko v 48 urah mobilizira 625 tisoč ljudi, v enem tednu pa celo milijon. Za državo, ki ima le 6,5 milijona prebivalcev je to veliko. Vsak Švicar ima doma avtomatsko puško in vsako leto se različnih vojaških vaj udeleži 400 ljudi. Glede vojaških prevoznih sredstev so Švicarji zelo konservativni. Od nekdanj najbolj čislajo konja in muła, ki v ostri alpski izm nosita do 70 kilogramov tovora, v skrajnem primeru pa sta tudi hladilnik na štirih nogah.

od tedna

LENDAVA — Oddelek za ljudsko obrambo pri skupščini občine in delavska univerza sta tudi v letošnjem letu pripravila predavanja iz varnosti za nerazporejeno prebivalstvo. Tokrat so za moto predavanj izbrali temo: *S pesmijo in znanjem branimo našo svobodo*. Predavanja bodo pripravili v vseh krajevnih skupnostih. Dosedanja predavanja so bila dobro obiskana, kar kaže, da se za tovrstno izobraževanje občani zanimajo.

TRIMLINI — Na seji krajevnega odbora so določili najpomembnejše akcije, ki jih bodo opravili v letošnjem letu. V ospredje so postavili dokončno ureditev ceste, ki povezuje vas z industrijsko cono. Pri asfaltiranju pričakujejo tudi pomoč delovnih organizacij, saj sredstva, ki jih bodo zbrali s krajevnim samoprispevkom, ne bodo zadoščala. Druga najpomembnejša naloga, ki jih čaka v tem in prihodnjem letu, je dokončna ureditev vaškega doma.

ŽITKOVCI — V tej vasi se te dni pripravljajo na volitve. Po uspešnem referendumu želijo biti tudi na prihodnjih volitvah med najboljšimi v občini. Zanimivo je, da že več kot 20 let v tej vasi prvi opravijo volitve. Na nedavnem sestanku so za nove delegate kandidirali najboljši občani. Sredstva, ki jih bodo zbrali s krajevnim samoprispevkom, bodo namenili za ureditev 1600-metrške ceste skozi vas.

GORNJA RADGONA — Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta so namenili osrednjo pozornost oceni svojega dela v poldrugem letu. Dokončno sodbo o tem bodo prispevali delegati skupščine občine. Med drugim so obravnavali še nekaj odlokov s področja gradbenih zadev. Sklep, da se javno razgrne ureditveni načrt pokopališča v Apačah, je še posebej zanimiv za prebivalce tega širšega predela radgonske občine.

do tedna

NI LOGIČNO, PA JE VNDARLE RES

Več delaš, večjo izgubo imaš

Znano je, da so jugoslovanski izdelovalci opečnih izdelkov že precej časa v težavah. Te so posledica izrednega porasta cen energije, zlasti mazuta, ki ga uporabljajo pri žganju opeke in drugih izdelkov. Ker tržišče ne sprejme cene, v kateri bi bili združeni vsi stroški, so opekariji prisiljeni prodajati po nižjih cenah od dejanskih, zato pa nastaja izguba. V nemalo krajih so se rdečih števil znebili z ukinitvijo opekarn. Seveda je vprašanje, ali so ravnali prav. Najbrž se bodo gradbeniki prej ko slej spet vrnili k opeki, saj betonska »zidava« ne daje primernih rezultatov. So države, kjer sploh ni dovoljena. Zasebni graditelji pa tako in tako dajejo prednost klasični gradnji!

To pa niso edini razlogi, ki govorijo v prid nadaljnjemu obstoju opekarn v Dolgi vasi! V bližini je odlična surovina, primerna ne le za opečne, ampak tudi za keramične izdelke; tam je dolgoletna opekarska tradicija; delavci, ki jih ni mogoče kar tako zapostaviti drugje; potem skorajda nova opekarna; nazadnje: opekarna se nahaja na dvojezičnem in obmejnem območju, zato tudi iz tega vzroka mora ostati. Prizadevamo si namreč za razvoj takih območij.

Veliko vzrokov je torej, da na ukinitve opekarske izdelave v Dolgi vasi ni mogoče niti pomisliti, kaj šele priti na dan s takim predlogom. Seveda pa se takoj postavi vprašanje, kaj storiti v čim krajšem času, da se izguba ne bo kopičila oziroma, da je sčasoma ne bo več. V dolgovaški opekarni so v lanskem letu zmanjšali izdelavo za 21 odstotkov. Na ta način so tudi zmanjšali izgubo, vendar je zaključni račun še vedno pokazal 30 milijonov minusa. Negativno razliko bodo pokrile druge temeljne organizacije, združene v Konstruktor Maribor. Letos! Ker se na drugega ne moreš povsem zanešati, v opekarni iščejo druge rešitve! Zdaj dobivajo mazut od Petrola, ki zagotavlja dogovorjene količine, vendar pa je tačas gorivo cenejše pri lni, ni pa (vsaj za zdaj ne) jamstva, da bo tako ostalo. Ne upajo narediti usodnega koraka, čeprav bi jim morda nekoliko znižal stroške energije. Zagotovo pa bi bilo žganje opeke cenejše, ko bi mazut nadomestili z domačim plinom (uvoženi je predrag), ki ga je na Petrolskem polju in v bližnjih medžimskih krajih precej, vendar pa (menda) spet ne toliko, da bi ga bilo dovolj za potrebe Ina-Nafte v Lendavi in še za opekarno v Dolgi vasi. Tudi napeljava plinovoda in posegi v opekarni ne bi bili poceni. Ne glede na ta pomislek pa še ni izključena možnost žganja opeke s plinom.

Kaj pa premost? V Benici in okolici ga je menda precej, le izkopati ga je treba in prepeljati v Dolgo vas. Da pa bi ga lahko uporabili, je treba premost prej »zdobiti« v prah, saj je šele potem uporaben v posebnih gorilcih. V sodobni opekarni si ni mogoče več zamisliti klasičnega kurjenja z grudami premoga.

S. SOBOČAN

K URESNITVI PROGRAMOV MDA SO V VELIKI MERI PRISPEVALI PLANIKA KRANJ, MODNI SALON VELENJE, TEKSTILINDUS KRANJ, MTT TER TEKSTILNA TOVARNA PREBOLD

Mladinsko prostovoljno delo še nima ustreznih družbenih podpore

Kriza mladinskega prostovoljnega dela v osemdesetih letih ima drugačne vzroke kot kriza v sedemdesetih letih. Dovolj zgođaj je treba začeti čim širšo akcijo za pridobivanje ustreznih družbenih podpore, predvsem podpise letnih samoupravnih sporazumov za izvedbo vseh oblik prostovoljnega dela v tekočem letu ter zagotoviti obravnavo tega vprašanja pri sprejemanju načrtov za novo srednjeročno obdobje.

Na splošno bi lahko ugotovili, da je družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje dobra oblika pripravljanja mladinskih delovnih akcij. V zaostrenih pogojih gospodarjenja je to večkrat le formalno podpisovanje, vse bolj pa se uveljavlja težnja po zmanjševanju sredstev za izvedbo MDA. Večina skupnosti skuša svoje obveznosti do mladinskega prostovoljnega dela zmanjšati oziroma izstopiti iz novega družbenega dogovora. V skladu s sklepi problemske konference o mladinskem prostovoljnem delu so zmanjšali obseg akcij in število udeležencev na njih, vpeljali pa so nekaj novih oblik pri organiziranju dela in življenja. Tako je bilo lansko leto v Sloveniji šest zveznih mladinskih delovnih akcij (Goričko, Sloven-

ske Gorice, Posočje, Suha krajina, Istra, Kozjansko) in štiri republiške (Brkini, Bela krajina, Kobansko, Trebče). Pozabili pa ne smemo tudi na številne lokalne akcije, katerih obseg in število udeležencev se nenehno zmanjšuje. V 111 brigadah je sodelovalo 4.251 mladih, vendar je bilo popolnih (s 40 ali več udeleženci) le 61 brigad. Od teh je bilo največ učencev (60%), četrtina delavcev (25%) in najmanj študentov (10%). Učinek udeležencev na delovnih mestih je bil 140-odstoten, skupaj je bilo opravljenih 401.600 normnih ur v vrednosti 213.825.900,00 dinarjev, čeprav se je znova pojavila že stara napaka, da so brigadirji opravljali dela, ki bi jih bolje in gospodarnje opravili stroji.

V mladinski organizaciji vidijo za mladinsko prostovoljno delo predvsem naslednje razloge: prispevek k ekonomskemu razvoju družbe in še posebej manj razviti območjih ter obmejnih in hribovskih predelov Slovenije ni zanemarljiv; akcije so eden redkih družbenih prostorov, kjer se mladina lahko zbira, in to delavci, šolarji, dijaki, študenti in brezposelniki; akcije pomenijo poleg JLA enega redkih načinov srečevanja mladih iz cele Jugoslavije; mladi človek si na akcijah lahko pridobi

številna znanja in izkušnje in še veliko tega. V predlaganih usmeritvah za organizacijo oblik mladinskega prostovoljnega dela v srednjeročnem obdobju 1986—1990 je zapisano, da morajo biti programi dela na akcijah usklajeni s programi razvoja SR Slovenije in hkrati sestavni del razvojnih programov posameznih občin in samoupravnih interesnih skupnosti. Pri organiziranju akcij bi imela še vedno prednost družbeno manj razvita območja, oblike pa bi se držale osi hrane—energija—okolje—informatika—razvoj—socialna dejavnost. V prihodnje naj bi mladi na delovnih mestih opravljali tudi strokovno zahtevnejša dela, ne pa le fizična, na akcijah pa naj bi še naprej organizirali vzgojno-izobraževalne in kulturno-zabavne programe.

Vsa globalna vprašanja o organiziranju in izvedbi različnih oblik mladinskega prostovoljnega dela bodo rešili v okviru novega družbenega dogovora za obdobje od leta 1986 do 1990, mladinska vodstva iz Pomurja pa naj bi čim prej začela zbirati kandidate za lokalne akcije, ki bodo v marcu in aprilu okrog nove kirurgije v Rakičanu.

Bernarda Peček

USTVARJALNOST MLADIH V DRUŽBENIH OKVIRIH

V razpravah o osnutku gradiva za 12. kongres mladih Slovenije pritrjujemo tistim, ki ne priznavajo samo mladinskih problemov, ampak trdijo, da so vsi družbeni problemi mladinski in da so prav mladi pomembna družbena sila, ki lahko premaga sedanjo krizo.

Res je, da so prav mladi tisti, ki bodo vlekli voz razvoja, kako hitro in s kakšnim naporom, pa je odvisno od tega, koliko polen (ovir) jim bo družba postavljala pod kolesa. Ali drugače: mladi ne morejo biti dejavnik razvoja, če so ovirani v svojem delovanju.

Večkrat slišimo, da ima družba tako mladino, kakršno zasluži. Vendar pa mladi niso le produkt družbe, marveč tudi njena žrtev. Vsaka družba dobi od svoje mladine le tisto, kar zasluži, ker ji postavlja take ali drugačne zahteve, take ali drugačne ovire ali družbene blokade. Mladi človek je torej prisiljen delovati v okvirih, ki jih postavlja družba. Vendar pa so človekovi potenciali

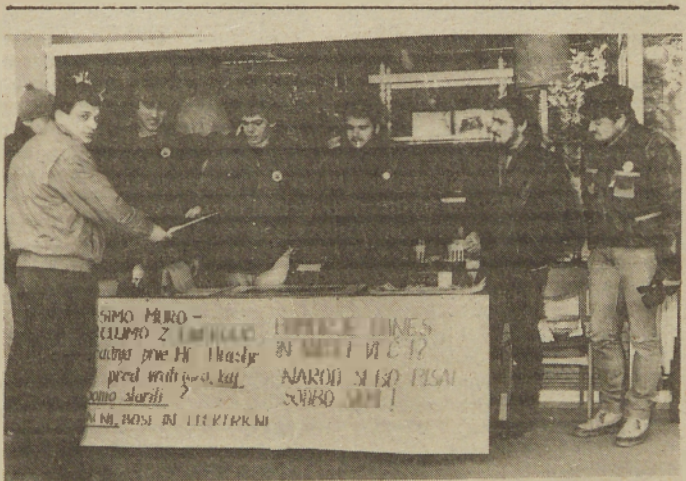
mного širši, kot jih določa družba, in le-ti so osnova za spremembe, družbeni razvoj.

Mladi bodo sila družbenega razvoja le če bodo polno lastno vključevali kreativnost, ustvarjalnost, domiselnost, izvirnost. Za to pa je potrebno spreminjati tudi družbene okvire, določene mladim. Spremeniti se mora tudi miselnost, vrednotenje ljudi, pa tudi samoprecenjevanje. Še vedno stežka priznamo sočloveku, da je osebnost. In prav mladi

bi morali biti deležni večjega zaupanja, kajti le tako bo odprta pot ustvarjalnosti mladih.

Ob spreminjanju medčloveških odnosov moramo spremeniti tudi institucionalno delovanje, kajti še vedno neznatna oseba postane »osebnost«, ko dobi določeno funkcijo ali položaj, in so družbeno priznane le tiste zamisli, ki so podpisane in potrjene od »položajske osebe«.

Majda Horvat

Tudi mladi ekologi pri občinski konferenci ZSMS Ljutomer so pripravili ekološko stojnico. 5. februarja so pred blagovnico v Ljutomeru prodajali propagandni material širše akcije Varčujmo z energijo — rešimo Muro. (foto: Daniel Zelko)

Resolucijski okviri zdravstva v Ljutomeru

V Ljutomeru je bila v ponedeljek seja obeh zborov skupščine občinske zdravstvene skupnosti Ljutomer. Delegati so sprejeli samoupravni sporazum o usklajevanju načrtov zdravstvenih skupnosti v SR Sloveniji za obdobje 1986—1990, delovni načrt in program občinske zdravstvene skupnosti za leto 1986, ki upošteva nov sistem republiške solidarnosti, da za zagotovljeni program zdravstva prispevajo solidarnostna sredstva vsi delavci in delovni ljudje po enotnem merilu, tudi iz občin, ki bodo prejemale solidarnostna sredstva.

ZDRAVSTVO

Razpravljali so tudi o predlogu resolucije o politiki družbeno-gospodarskega razvoja občine Ljutomer v letu 1986. Delegati so pri tem predlagali dopolnila k resoluciji, in sicer da se osebni dohodki v družbenih dejavnostih že letos izenačijo z osebnimi do-

hodki v gospodarstvu. Predlagali so tudi hitrejši razvoj v medicini dela, mladinskem zobozdravstvu in mentalni higieni ter internistične dejavnosti in reanimacije, za kar pa bo treba kupiti novo opremo, zaposliti nove delavce in spremeniti organizacijo dela.

Majda Horvat

KERENČIČEVE IN ŠILIHOVE NAGRADE

»Kultura je bila in ostaja tudi pri Slovencih izjemno pomemben dejavnik prebivanja, potrjevanja in rasti narodne zavesti. Zato je kulturni praznik priložnost za razmislek o naši notranji moči in ustvarjalnosti. Ob tem nas posebno veseli razvito kulturno življenje Slovencev zunaj naših meja,« je med drugim dejal predsednik Zveze kulturnih organizacij Slovenije Jože Osterman na sobotni prireditvi v Gornji Radgoni.

Na proslavi v radgonskem domu kulture so podelili letošnje Kerenčičeve in Šilihove nagrade. Prve so za delo v kulturi prejeli August Posavec, Majda Bickey in Gasilski oktet Gornja Radgona, druge — v Radgoni kulturni praznik že po tradiciji združujejo z dnevom prosvetnih delavcev — pa Vanda Jošt in Tone Rovšnik. Šilihova priznanja pa Vida Biček, Slavica Pirc in Pavla Škof. Občinski skupnosti za izobraževanje in otroško varstvo pa sta podelili nagrade učiteljem in vzgojno-varstvenim delavcem za 10, 20 in 30 let dela.

Za prijetno kulturno doživetje so poskrbeli člani Plesnega teatra iz Ljubljane z uspešno celovečerno predstavo Koncert. Oblikoval jo je njihov umetniški vodja Damir Zlatar-Frey.

v. Paveo

V LENDAVI PREDLAGAJO

Ukiniti menjavo na meji

Imetniki maloobmejnih prepustnic za Avstrijo in Italijo lahko potujejo v ti dve državi neomejeno, prav tako jim ni potrebno menjati dinarjev v tujo valuto. Občani, ki pa imajo maloobmejne prepustnice za potovanje na Madžarsko, lahko gredo z njimi čez mejo letno le osemkrat, poleg tega pa morajo obvezno menjati (tačas 2700) dinarjev v forinte. Torej so v povsem drugem položaju kot ljudje, ki žive ob jugoslovansko-italijanski oziroma jugoslovansko-avstrijski meji. Glede na številne vezi, ki so se utrdile (in naj bi se še bolj) med občani v jugoslovanskem in madžarskem obmejnem pasu, je obvezna menjava dinarjev v forinte zaradi določene zneska in omejitve potovanja na 8 letnih prehodov huda ovira. Zaradi tega gredo nekateri imetniki prepustnic čez mejo celo manjkrat kot bi lahko, seveda zato, ker se jim zdi preveč oduško vselej menjati šop dinarjev.

Promet Jugoslovancev na Madžarsko pa se je zmanjšal tudi zaradi obvezne menjave dinarjev v forinte (tačas 5400 dinarjev), kadar potujejo s potnimi listi. Dejstvo je namreč, da človek ne gre vselej čez mejo po nakupih, ampak na obisk k prijatelju, na ogled kake prireditve in podobno. Včasih je na drugi strani le po nekaj ur. Čemu naj torej menja toliko dinarjev v forinte, ko pa jih ne more potrošiti, oziroma škoda denar kar tako razdati, še posebej to velja za družinske obiske, recimo, da gre čez mejo 4-članska družina.

Zdaj, ko na naši strani ni omejitev potovanj v tujino, bi bilo prav, ko bi ukiniteli obvezno menjavo na jugoslovansko-madžarski meji. Na četrtkovem zasedanju skupščine občine Lendava so o tej pobudi razpravljali in poslali predlog zveznemu izvršnemu svetu, ki naj skuša z madžarsko vlado ponovno razpravljati o sporazumu, sprejetem 5. novembra 1975. leta. Torej naj bi zaradi nadaljnjega razvijanja dobrososedskih odnosov, krepitve vezi med prebivalstvom z obeh strani meje ter navsezadnje tudi zaradi madžarske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji in slovenske ter drugih na Madžarskem sklenili nov sporazum o maloobmejnem oziroma potniškem prometu med državama.

S. S.

S kom se bo združila zdravstvena šola

Možnosti za nadaljnje šolanje pomurske mladine po končani osnovni šoli so se v zadnjem obdobju občutno zmanjšale, saj so vrata srednjih šol priprta za okrog 500 od 1700 osmošolcev, kolikor jih letno konča obvezno osemletno šolanje. Ni več vpisov v elektro, gradbeno in živilsko usmeritev, nekateri programi (zdravstveno varstvo, trgovinska dejavnost) pa so precej skrčeni. Kam to vodi? Pomurje bo pač postalo nekakšen rezervat nekvalificirane (neizobražene) delovne sile, ki jo sicer v drugih, razvitejših predelih Slovenije kar precej iščejo. Toda mar res želimo, da bi mladi Pomurci odhajali zdoma in si služili kruh pri težkih in slabo plačanih delih? Že zdaj pa je kadrovska sestava zaposlenih v Pomurju zaskrbjujoča. Visoko izobrazbo ima le 1,1 in višjo samo 2,7 odstotka zaposlenih. Republiško povprečje je precej višje.

In če bi zdaj ukiniti še program zdravstvenega varstva na srednji zdravstveni šoli v Rakičanu — kot bi se to kaj lahko zgodilo, če ne bi našli ustrezne rešitve za njen obstoj — bi še

bolj priprili vrsto srednješolskih ustanov v Pomurju. In potem bi najbrž imeli še manj lastnih zdravnikov, veterinarjev, višjih medicinskih tehnikov in drugih zdravstvenih in medicinskih kadrov. Izvršni svet občinske skupščine v Murski Soboti je na zadnji seji zato sprejel stališče, da moramo obdržati program zdravstvenega varstva in podprl strokovno opredelitev organizacijske enote Zavoda za šolstvo SRS v Murski Soboti o združitvi srednje zdravstvene šole v Rakičanu s srednješolskim centrom tehniško-pedagoške usmeritve v M. Soboti. Čeprav si pogledi razpravljajev niso bili enotni, je večina vendarle menila, da je ta predlog s strokovnega vidika dosti bolj sprejemljiv kot pa denimo združevanje s srednjo kmetijsko šolo v Rakičanu ali s srednjo družboslovno in ekonomsko šolo v Murski Soboti. Vsebinska povezanost vzgojno-izobraževalnih programov naravoslovno-matematična tehnologija, učitelj in zdravstveno varstvo je namreč večja kot v drugih primerih; pridobitev novih učnih prostorov na zdravstveni šoli pa bi centru omogočila, da

bi za 1. letnik katerega koli programa, predvsem pa naravoslovno-matematične in pedagoške usmeritve, organiziral pouk v teh prostorih v dopolnjenjski izmeni. Združitev, in to po kateri koli inštituciji, pa bo sicer prinesla tudi nekatere dileme in težave. Gre za organizacijo pouka v dislociranih oddelkih, dodatno skrb pri urejanju kadrovske problematike (presežek delovne sile zdravstvene šole) in dodatne materialne obveznosti matične šole. Zato obstaja po mnenju nekaterih možnost, da bi z združitvijo odprli še ne dovolj zajetne ali celo nove rane skaljenih razmer na Centru. Njegov ravnatelj Vlado Sagadin je v razpravi med drugim dejal, da načeloma niso (bili) proti tej združitvi, vendar je potrebno prej razčistiti predvsem gospodarske posledice, to je najti rešitve za presežek delovne sile (7 do 8 delavcev) in za ustrezne materialne razmere. Izvršni svet je v ta namen imenoval posebno 5-člansko komisijo, zelena luč za združitev pa je tako vseeno priznana.

JOŽE GRAJ

O urbanistični zasnovi

Kakšna bo Murska Sobota leta 2000?

O urbanistični zasnovi mesta Murska Sobota in njegove okolice do leta 2000, ki je sestavni del dolgoročnega načrta soboške občine, je do konca januarja potekala široka javna razprava. Treba je povedati, da je bilo omenjeno gradivo pripravljeno že v letih 1981—1982, vendar so takrat pripravljali novo zakonodajo, katere pobudnik je bil republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora. Skupno z občinskimi izvršnim svetom oziroma njegovim komitejem za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve je bil organizator razprav Zavod za ekonomiko in urbanizem. Njegov direktor Janez Ori nam je tudi posredoval nekatere zanimive podatke.

Najprej nas je zanimalo, ali se bo do konca tisočletja, za urbanizem zelo kratkem času, zgodilo kaj takega, kar bi podobno mesta Murska Sobota oziroma njegov prostorski razvoj bistveno spremenilo? V tem obdobju predvidevajo nadaljnjo rast mesta kot občinskega in pomurskega središča v okviru policentričnega razvoja SR Slovenije, kar bo seveda terjalo nove površine. Tako bi okrog leta 1993 morali preiti v obsežnejšo širitev mesta, in sicer na njegovem južnem delu, za individualno stanovanjsko gradnjo pa v L. satelitih, kot so vasi Černelavci, Rakičan in vse do mesta, pozneje pa tudi širitev proti severovzhodu, če bodo novi programi proizvodnih dejavnosti. Prav tako načrtujejo novo tovarno železniško postajo, ki je že zajeta v dolgoročnem programu SRS kot

sestavni del povezave z Madžarsko. V ta namen bodo potrebovali zemljišče v bližini Markišavskega gozda.

Ob tem se postavlja vprašanje, kje so največje rakaste rane mesta, kjer je treba storiti odločne premike pri urbanizaciji?

Murska Sobota že okrog 25 let gradijo v starem mestnem središču, zato rušijo stare stanovanjske hiše, jih nadomeščajo z blokovsko gradnjo, ki je precej osredotočena na istem prostoru. Gre za približno 60 hektarjev mestnega središča, kjer živi največ prebivalcev, ki občitijo vrsto problemov. Nezaдовoljstvo občanov se čuti tudi v tem, da razvoja ne dohitevajo s spremljajočimi akcijami, kot so oprema stavnih zemljišč in pomanjkljiva oprema novih stanovanjskih sosesk z vsemi komunalnimi objekti, igrišči in podobnim, kar je sicer predvideno v urbanističnih in zazidalnih načrtih. Koliko in kaj od načrtovanega bo mogoče uresničiti, pa je seveda odvisno od denarja, ki ga nikoli ni na pretek!

V zadnjem času postaja posebna ovira tudi prometna povezava na bivalnem okolju mesta. Ves tranzitni promet je usmerjen velikoma skozi mesto, zato se nakazuje potreba po čim prejšnji rešitvi prometnih povezav, kot so Koceljeva ulica, povezava do Cankarjeve in Gregorčičeve ulice, s čimer bi v znatni meri razbremenili mestno središče in ustvarili boljše razmere za bivanje ljudi. Pozabiti ne gre tudi na problem ogrevanja. Urbanisti vztrajajo, da zaradi zraka ne bi uvajali kurjave s premogom, ampak bi uporabljali čistejšo energijske vire, predvsem plin, za kar načrtujejo gradnjo plinovoda do Murske Sobotice. Hkrati pa proučujejo možnosti ogrevanja z geotermalno energijo. Urediti

nameravajo še čistilno napravo in odpraviti smrad z bližnjih farm.

Seveda bi z novim urbanističnim načrtom omogočili tudi enakopraven razvoj mesta Murska Sobota in njegove okolice. Vzporedno z rastjo mesta in priložnostno prebivalstva ter pomanjkanjem površin in da ne bi gradili na kmetijskih zemljiščih, bi individualna stanovanjska gradnja usmerjena na primestna naselja, npr. v Černelavcih, kjer je bo največ, v manjši meri pa tudi v Rakičanu in Krogu. Zato bo nujno ta naselja usposobiti kot enakovredne bivalne soseske, kar pomeni, da bo treba zagotoviti oskrbne dejavnosti, v načrtovanju šolstva in otroškega varstva pa upoštevati nenehno novo gradnjo stanovanj. Tako se predvideva gradnja četrte osnovne šole v severovzhodnem delu mesta Murska Sobota ob Gregorčičevi ulici, kjer je v zadnjih letih zgrajenih daleč največ stanovanj, število otrok pa se je močno povečalo. Za zdaj se najbolj neenakopravno razvija jugovzhodni del Murske Sobotice, to je krajevna skupnost Turpolje, ki je najbolj oddaljen od središča mesta in vseh oskrbnih družbenih funkcij. Podobno drži za Černelavce in Rakičan, kjer se že pripravljajo na gradnjo otroškega vrtca.

To je nekaj najpomembnejših vprašanj, ki se postavljajo ob urbanistični zasnovi mesta Murska Sobota in njegove okolice do leta 2000. Nič manjšega pomena gotovo niso komunalno in kanalizacijsko omrežje, ki je še pre slab razvit, ter druga aktualna vprašanja, ki jih poraja vsakodnevno življenje. Vse to dovolj zgovorno dokazuje, da čaka urbaniste in druge še veliko dela. Z dolgoročno urbanistično zasnovo pomurskega središča bi navsezadnje morali dobiti trden dokument, ki bo čvrsto usmerjal nadaljnje ravnanje v prostoru. Praksa pa bo pokazala, v kolikšni meri bomo z urbanizacijo mesta Murska Sobota in njegove okolice bolj zadovoljni kot doslej.

Milan Jerše

KRONIČNA ODSOTNOST

Razvoj novih izdelkov iz odpadkov živilske industrije, priprava prednaložbene dokumentacije za gradnjo testne postaje za proizvodnjo bioplin na pomurskem ŽVZ v Murski Soboti, izdelava naložbene dokumentacije za prvo vrtno termalne vode v Murski Soboti, možnosti uporabe geotermalne energije v prehranski industriji Pomurja in dolgoročni enotni sistem reševanja odpadnih snovi Pomurja — to so le nekatere razpisane raziskovalne naloge za to leto, ki jih bo (predvidoma) sofinancirala soboška občinska raziskovalna skupnost. Kot je razvidno iz njenega programa je vseh nalog devet, planiranih sredstev zanje pa vsega 13,8 milijonov dinarjev, kar je več kot skromno, če vemo, da je treba za eno samo raziskovalno vrtno nameniti 20 in več milijonov dinarjev.

Sicer pa je program zasnovan na treh usmeritvah: raziskovalne naloge, razvijanje in populariziranje množične inventivne dejavnosti ter krožkarska dejavnost na osnovnih in srednjih šolah. Kar zadeva drugo navedeno, bo težišče dela na razvijanju tako imenovane domače pameti. Gre predvsem za ustanavljanje krožkov za izboljševanje proizvodnje po tovarnah in ustanovah, organiziranje seminarjev o dosežkih na področju tehnologije ter za spodbujanje inventivne dejavnosti, pridobivanje posebnih informacij in drugih podatkov, ki so pomembni za razvoj novih proizvodnih tehnologij v gospodarstvu soboške občine ter sofinanciranje dodatnega izobraževanja najkakovostnejših strokovnih kadrov v občini Murska Sobota.

Spodbujanje in krepitev elementov vzgoje za ustvarjalnost in pridobivanje navad za raziskovalno in inventivno delo v okviru naravoslovnih krožkov na osnovnih in srednjih šolah, se zdi še posebej pomembno, saj nam je verjetno vsem (bi nam moralo biti!) do tega, da bi imeli kakovosten podmladek in sposobne naslednike, ki bodo čez nekaj let prevzemali (tudi) ključne položaje tako v gospodarstvu kot v družbenih dejavnostih. Če tega ne bo, bomo le še bolj zaostajali, več bo nekritičnega posnemanja in razvojnih nihanj.

Gledano s teh vidikov in takih vsebinskih izhodišč, kronična odsotnost delegatov občinske raziskovalne skupnosti v Murski Soboti — vleče se namreč od zasedanja — z ničemer ne more biti opravičljiva. Ob že dovolj pičlih sredstvih, ki jih namenjamo za ustvarjalnost, utegne biti kvečjemu v posmeh vsem tistim, ki še verjamejo v razcvet naših nedvomno velikih stvariteljskih sposobnosti po samoupravnih, se pravi delegatski poti.

B. Žunec

ZASEDANJE SKUPŠČINE OBČINE LENDAVA

USTVARITI GMOTNE POGOJE

Četrtkovo zasedanje skupščine občine Lendava je bilo v znamenju osnutka poročila o uresničevanju posebnih pravic pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti v SR Sloveniji. O tem dokumentu so najprej razpravljali v družbenopolitičnih organizacijah, interesnih skupnostih, izvršnem svetu in drugod. Tudi skupščinska razprava je ugodno ocenila prizadevanja družbe, da bi madžarska narodnost na območju lendavske občine bila deležna vseh posebnih pravic, ki izhajajo iz slovenske ustave in drugih aktov. Z zadovoljstvom je bilo ugotovljeno, da uspehov ne manjka, vendar je tudi še nekaj nalog, ki jih je treba več storiti za gospodarsko krepitev območij, kjer živi madžarska narodnost, saj bo s tem preprečeno izseljevanje. Kar zadeva dvojezičnost, je stanje zadovoljivo v javnih službah oziroma upravnih organih, manj pa so na tem področju storili v združenem delu, kjer naj bi v obeh jezikih pripravljali vsaj dokumente za odločanje na referendumu oziroma v samoupravnih organih. Res pa je tudi, da pripadniki madžarske narodnosti (enako kot pripadniki hrvatsko-srbskega govornega območja, ki se naseljujejo oziroma delajo v lendavskih organizacijah združenega dela) čisto diskutirajo v svojem materinem jeziku.

Skupščina občine Lendava je v četrtek sprejela resolucijo o uresničevanju družbenega plana v letošnjem letu. Z njo je predvidena 3,5-odstotna rast družbenega proizvoda, k čemur naj bi pri-

spevala 3,5-odstotna rast industrijske proizvodnje, 4-odstotna rast kmetijske proizvodnje, obseg storitev naj bi se povečal za 2 odstotka, izvoz bo predvidoma višji za 20 odstotkov, uvoz za 8 odstotkov, zaposlovanje pa bi naraslo za 2,5 odstotka.

V razpravi o osnutku občinske resolucije so menili, da je načrtovana 4-odstotna rast kmetijske proizvodnje preskromna, vendar je bilo pozneje dognano, da je tak obseg realen. V republiki namreč pričakujemo letos 3,5-odstotno rast kmetijske proizvodnje, pa tudi na območju občine Lendave letos ni mogoče pričakovati velikega skoka v pridelovanju hrane, saj je bila pšenica zasejana le na 80 odstotkih načrtovanih površin. Že res, da bodo kmetijci na ostalih njivah posejali oziroma posadili druge poljščine, toda s tem ne bo mogoče nadomestiti izpada pri žitaricah. Tudi pridelava grozdja ne bo taka, kot bi želeli, saj se bodo tudi ob letošnji trgatvi odrazile posledice lanske pozebe vinogradov. Zaradi drage hrane se je stalež živali precej zmanjšal in tako bodo tudi v družbenem sektorju kmetijstva namesto prvotno načrtovanih 1200 nanovo vblevili 800 telet. Najnovejši vzrok za manjši priraz je tudi pomanjkanje telet.

Skupščina občine Lendava je v četrtek sprejela na podlagi uspešno izvedenega referenduma odlok o uvedbi občinskega samoprispevka za čas od 1. marca 1986 do 28. februarja 1991. Delovni ljudje bodo s samopri-

spevkom sofinancirali gradnjo prizidkov k osnovnim šolama v Turnišču in Črenšovcih, telovadnic v tema krajema in Bistrici ter Dobrovniku, otroških vrtcev v Črenšovcih in Bistrici ter gradnjo primarnih telefonskih vodov od pošte v Lendavi za smer Hotiza, Mostje in Pince. Vse kaže, da se bo premaknilo prej, kot je bilo pričakovati, ne le pri gradnji šole v Turnišču, ampak tudi pri gradnji telefonske kanalizacije, saj obstoji možnost, da bo odobren tudi večji znesek kredita (po 7-odstotni obrestni meri, kar je ugodno) pri Vojnem servisu. Skupščina občine je seveda podprla najetje teh sredstev.

Delegati lendavske občinske skupščine so tudi sprejeli predlog odluka o številu delegatskih mest za zbor združenega dela (35 delegatov), za zbor krajevnih skupnosti (20 delegatov) in družbenopolitični zbor (20 delegatov).

Kaj pa delegatska vprašanja? Bolj malo jih je bilo! Pa vendar! Delegat Gorenje Varstroja je vprašal, kdaj bo urejena prometna signalizacija v križišču pred tovarno Indip. Le-to se nahaja pred industrijsko cono in skozenj teče gost promet. Odgovor bo posredovan na prihodnji seji. Delegat Planike se je zavzel, da bi občinska resolucija za letošnje leto morala vsebovati več nalog združenega dela (zaposlovanje, štipendiranje itd), vendar je bilo pojasnjeno, da morjajo te in druge konkretne naloge vnesti v svoje planske akte organizacije združenega dela. Š. SOBOČAN

Za več ločenih sej skupščinskih zborov

Člani predsedstva OK SZDL Murska Sobota so ob razpravi o poročilu o delu skupščine občine in njenih organov v mandatsnem obdobju 1982—1986 menili, da je gradivo dobra osnova za obravnavo tudi nekaterih drugih vprašanj delovanja političnega sistema, zato ga je potrebno podrobneje analizirati. Tako so delovanje skupščine občine in izvršnega sveta v preteklem mandatsnem obdobju ocenili kot ugodno, o čemer naj bi stekla poglobljena razprava v vseh družbenopolitičnih organizacijah. Pri tem so omenili tudi sekcijske razprave, ki morajo opozoriti na določene pomanjkljivosti v praksi. Kot je dogovorjeno, bodo te razprave strnili na seji občinske konference SZDL.

Ob sprejemu poročila pa so člani predsedstva OK SZDL imeli tudi nekaj konkretnih pripomb. Rečeno je bilo, da je o delovanju družbenopolitičnega zbora v poročilu navedena preveč splošna ocena, prav tako pa bi morala biti večja odzivnost združenega dela na pobude izvršnega sveta. Po mnenju razpra-

vjalcev bi dejavnost skupščine občine in izvršnega sveta v prihodnje spremljali stalneje in letno vsaj enkrat ocenjevali njuno učinkovitost. Na ta način bi lažje odpravljali pomanjkljivosti, hkrati pa so dali pobudo za večje sodelovanje soboške občine z drugimi občinami v naši republiki, zlasti še na gospodarskem področju. Pripombe so imeli tudi o delu posameznih telesa občinske skupščine, ki bila zaradi pomanjkanja prave vsebine dela manj učinkovita. Zavzeli so se za več ločenih sej skupščinskih zborov in za boljše delitev dela članov izvršnega sveta, pri čemer naj bi bila večja odgovornost in samostojnost posameznih upravnih organov.

Na seji so tudi menili, da bi pri izvršnem svetu ustanovili stalno delovno telo za razvojna vprašanja, v katerega bi vključili uspešne gospodarstvenike. Kot so poudarili, je treba delo občinske skupščine povezovati z delom republiške skupščine in bolj uveljavljati delegate iz občine. Govor je bil tudi o poročilu o uresničevanju posebnih pravic italijanske in madžarske narod-

nosti v SR Sloveniji v obdobju 1981—1985. Po mnenju članov predsedstva OK SZDL v Murski Soboti je v poročilu premalo konkretnih dosežkov o dvojezičnosti, zato je treba gradivo dopolniti. Ker gre za dokaj občutljivo področje, bo nujno tako po vsebinski kot jezikovni plati nekatere zadeve natančneje opredeliti. Hkrati pa mora biti sis za prosvoto in kulturo madžarske narodnosti večji usmerjevalec kadrov.

Milan Jerše

SERVIS ZA IZOLACIJE

Gospodinje, ali vam iz zamrzovalne skrinje teče?

Ali vam na zamrzovalnih stenah leđeni?

Se vam nepravilno vklaplja ali izklaplja?

Če želite kakovostno popravilo z dveletnim jamstvom, pokličite servis za izolacije.

Feliks KLOBASA, Okoslavci 47 Videm ob Ščavnici.

tel.: (062) 31 354

DELOVNA SKUPNOST
SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE SKUPNOSTI
OBČINE MURSKA SOBOTA
Trg zmage 4

RAZPISUJE

na podlagi sklepa Delovne skupnosti naslednja prosta dela oz. naloge za nedoločen čas:

1. Strokovni delavec za strojno-inštalacijska dela

2. Referent za gospodarjenje s stanovanjskim fondom

3. Čistilka

Interesenti morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še:

- K 1. Diplomirani strojni inženir s strokovnim izpitom, 3 leta delovnih izkušenj. Če ne bo interesenta z navedenimi pogoji, sprejmemo pripravnika.
- K 2. Srednja strokovna izobrazba ekonomske oz. ustrezne smeri, 3 leta delovnih izkušenj.
3. Končana osemletka.

V skladu s samoupravnimi akti za dela oz. naloge pod tč. 1 in 2 traja poskusno delo tri mesece.

Interesenti naj vložijo prijave na Delovno skupnost Samoupravne stanovanjske skupnosti občine M. Sobota, Trg zmage 4, v osmih dneh od objave.

Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh po opravljeni izbiri

Ob kulturnem prazniku

V počastitev praznika slovenske kulture in v spomin na velikana njene besedne umetnosti Franceta Prešerna se je tudi v soboški občini zvrstilo več prireditev. Osrednja proslava je bila v petek v Murski Soboti, na kateri je imel slavnostni nagovor predsednik občinske konference ZKS Murska Sobota Jože Vild, v kulturnem programu pa se je predstavil Plesni teater iz Ljubljane. Na proslavi so podelili letošnja priznanja Kulturne skupnosti občine Murska Sobota, ki so jih prejeli: **Miška Baranja** (za neprecenljiv delež pri ohranjanju in zapisu glasbene folklorne v Prekmurju), **Štefan Rožman** (za dolgoletno in uspešno delo z mešanim pevskim zborom kuda Rogoševci), **Ivan Obal** (za zavze-to in odgovorno opravljanje funkcije predsednika skupščine Kulturne skupnosti M. Sobota), **Ivo Orešnik** (za izčrpno in tehtno razpravo Oris narodnoosvobodilnega gibanja v Prekmurju in natančen popis in oris pomnikov NOB v lendavski občini, za popis in oceno dogodkov v Prekmurju ob koncu vojne), in **Herman Sticl** (za strnjen in nazoren geografski oris Slovenskih gor in Prekmurja, za temeljit popis in oris pomnikov NOB v soboški občini).

Prav tako v počastitev slovenskega kulturnega praznika so v petek v Galeriji Miško Kranjec odprli razstavo likovnih umetnikov z Gorenjske.

J. G.

SANDI ČERVEK: SLUTNJA, olje, 1985.

(Z zloženke, ki sta jo izdala Galerija Kulturnega centra Miško Kranjec v Murski Soboti in Galerija Commerce v Ljubljani ob otvoritvi razstave v soboški galeriji.)

INGOLSTADSKÉ LASTOVKE PRAZNOVALE

Kot je to že tradicija, so pripravili proslavo v počastitev slovenskega kulturnega praznika tudi naši delavci, ki so na začasnem delu v Ingolstadtu v Zvezni republiki Nemčiji. Prireditelj, ki je bila 8. februarja, je organiziralo slovensko kulturno društvo Lastovka. Ker je pokrovitelj tega društva občinska konferenca Socialistične zveze Murska Sobota, so se proslave udeležili tudi njihovi predstavniki, poleg njih pa še kulturni ustvarjalci iz soboške občine.

O pomenu slovenskega kulturnega praznika sta spregovorila predsednik društva Lastovka Zvone Kokalj in sekretar OK SZDL M. Sobota Jože Stvarnik, v kulturnem programu pa so nastopili učenci slovenskega dopolnilnega pouka v Ingolstadtu, dramska skupina Lastovke, ko-

morni pevski zbor iz Beltincev, pisateljica Karolina Kolmančič in narodnozabavni ansambel Rexona iz M. Sobote. Na posnetku, ki nam ga je poslal prijatelj fotoreporter WALTER SCHNEWEIS iz Ingolstadta, je nastop slovenskih otrok, ki živijo in obiskujejo dopolnilni pouk iz maternega jezika v Ingolstadtu. (J. G.)

KOLENDAR ZA PORABSKE SLOVENCE

Novo leto je prineslo porabskim Slovincem tudi 1000 novih slovenskih knjig. Gre sicer za koledar — Slovenski koledar 1986 — ki ga je izdala Demokratična zveza južnih Slovanov na Madžarskem, in to prvič kot samostojno edicijo, saj so vse doslej izdajali skupni Narodni koledar za Srbe, Hrvate in Slovence, ki živijo v Ljudski republiki Madžarski. Čeprav je slovenski del postajal iz leta v leto bogatejši in obsejnejši, pa so med Porabci vse bolj prihajale do izraza želje in pobude, da bi imeli samostojni koledar. In to se je zdaj zgodilo.

Lahko bi torej rekli, da gre za dokaj pomemben dogodek, saj bo s koledarjem prišla med Porabce materna, to je slovenska beseda, pa najsi je ta zapisana v knjižnem jeziku ali narečju. Z branjem si bodo lahko bogatili tudi besedni zaklad, in že to, da bodo sploh brali v slovenščini, ni nepomembno. Raziskava, ki so jo izvedli madžarski in naši raziskovalci na Gornjem Seniku, je namreč med drugim pokazala, kar je zapisano tudi v omenjenem koledarju, da se — citiramo — »jezik branja premika vse bolj k madžarsčini«. Avtor tega sestavka Andras Székely tudi navaja, da Porabci berejo v slovenskem jeziku v glavnem le koledar, etnografske zvezke, pesmarice in molitvenike pa slovensko stran tednika Ljudski list, ki ga izdaja Demokratična zveza južnih Slovanov na Madžarskem, in (»prekmurski«) Vestnik. Sicer pa vzamejo v roke relativno malo slovenskih knjig. Radi pa poslušajo slovenske oddaje Radia Győr, program Radia Murska Sobota in Ljubljana, precej pa jih gleda tudi spored ljubljanske televizije. Z navajanjem teh ugotovitev oziroma prispevka o skupni slovensko-madžarski raziskavi v Porabju in Prekmurju pa smo že zašli v vsebino Slovenskega kole-

MATERNA BESEDA!

darja, ne da bi hoteli omenjeni sestavek oceniti kot osrednjega, pač pa nam je rabil le za iztočnico.

Knjiga, če jo lahko tako imenujemo, ima sicer najprej koledarski del, v katerem so zapisani slovenska imena in prazniki — cerkveni in madžarski državni.

Morda bi bilo ob 8. februarju lahko zapisano, da je to slovenski kulturni praznik, saj ga zadnja leta proslavljajo tudi porabski Slovenci. Tako na 49. strani omenjenega koledarja lahko preberemo: »Tako tudi v Porabju vsako leto na ta dan priredimo kulturno manifestacijo v eni izmed porabskih vasi, na kateri sodelujejo tamkajšnja kulturna društva in učenci osnovnih šol ter slušatelji Katedre za slovenski jezik in književnost v Szombathelyu. Na narodnostno mešanem območju, kjer v sožitju živi slovenska narodnost in madžarski večinski narod, se enakovredno oglašata oba jezika, zvoki slovenske in madžarske glasbe. Na ta način imajo porabski Slovenci priložnost, da slišijo lepo

slovensko besedo naših pesnikov in pisateljev, hkrati pa prikažejo tudi lastno ustvarjalnost.«

Sploh lahko zasledimo v koledarju zapise o vseh pomembnejših kulturnih in drugih prireditvah oziroma dogodkih v Porabju, članke o stikih s Slovenijo, predstavitev aktivnih narodnostnih delavcev, o sponinjah na šarvarko taborišče, kamor so madžarski fašisti izselili tudi številne slovenske družine iz okolice Lendave, o življenju in delu Avgusta Pavla, ki je gradil most madžarsko-slovenskega prijateljstva, o življenju Hrvatov in Srbov na Madžarskem in še druge zanimive sestavke. Le o Slovenskem balu, ki je bil v Monostru, tokrat niti besedice. Ob koncu pa je okrog 20 strani za mladi slovenski rod.

Vsebinska je dokaj pestra in ugotovimo lahko, da je med Porabci vendarle skupina, izobražencev, ki so večji pisanja v slovenskem jeziku, čeprav so nekateri (tudi nekdanji ljubljanski študenti) svoje sestavke zapisali samo v narečju. Če je to le zato, da bi pritegnili k branju čim več starejših ljudi, ki se v šoli niso učili knjižne slovenščine, potem je prav. Morda bi bile to lahko (ljudske) zgodbe, pesmice ..., torej bolj literarni prispevki kot pa poročila o raznih dogodkih. To je le drobna pripomba, ki Slovenskemu koledarju 1986 za porabske Slovence nikakor nima namena jemati vrednosti. Ob sicer, kot smo že zapisali, dokaj pestri vsebini, morda premalo izvedemo, kakšno je pravzaprav dejansko stanje v Porabju — kateri so, če so, bistveni premiki narodnostne politike in kateri problemi še niso zadovoljivo rešeni.

Tako smo torej na kratko prelistali prvi samostojni koledar za porabske Slovence. Bilo bi dobro, če bi prišel v vsako porabsko hišo.

JOŽE GRAJ

Kulturni koledar

MURSKA SOBOTA — V grajski dvorani bo ob 19. uri premiera TOTOVIH, ki jo pripravlja Kulturnoumetniško društvo Štefan Kovač. Avtor dela je Istvan Orkeny, iz madžarsčine ga je prevedel Jože Hradil, v režiji Duše Škof pa bodo nastopili Berta Kološa, Marjana Komaricki, Brigita Perhavec, Milivoj Roš, Dušan Radič, Borut Rantaša, Borut Siherle in Jože Varga. Scenografija je delo Mirka Rajnarja, kostume je oblikovala Lili Šiftar, za glasbo je poskrbel Jan-ko Lešnik, tehnična oprema je delo Željka Marušiča, inscipient je Peter Jadrič, šepetalka pa Brigita Makiš. Na sliki Borut Siherle.

LENDAVA — Ob 19. uri bo v prireditveni dvorani nastopil glasbenik in komponist Lado Jakša z improvizacijo na glasbenih instrumentih.

razstave

MURSKA SOBOTA — V Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec bo ob 18. uri otvoritev razstave likovnih del akademskega slikarja Sandija Červeka. Razstava je prva iz serije predstavitev mladih likovnih umetnikov v prvi (mali) dvorani soboške Galerije, v katere osrednji dvorani so sicer na ogled Likovna prizadevanja na Gorenjskem 85. Razstavo so odprli v počastitev slovenskega kulturnega praznika in sodi v okvir izmenjave z Gorenjskim muzejem iz Kranja.

Razstavi knjig

V počastitev slovenskega kulturnega praznika so v Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti pripravili razstavo Primož Trubar v slovenski literarni zgodovini in esejistiki (ob 400-letnici Trubarjeve smrti), ki bo na ogled do 21. tega meseca, in razstavo del mladinskega pisatelja Iva Zornana v pionirskem oddelku knjižnice v gradu, ki bo s komentiranim vodstvom na ogled do 7. marca.

LENDAVA — V Galeriji Lendava je na ogled razstava akvarelov in grafik Jana Oeltjena (1880 — 1968), ki jo posreduje Umetnostna galerija iz Maribora.

LJUTOMER — V galeriji Antona Trstenjaka so razstavljena dela Antona Repnika.

RADENCI — V Razstavnem salonu hotela Radin so razstavljene intarzije Janeza Bošnjaka iz Lendave.

Knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v knjigarni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti so: Leo Matajc, Angela Pavlovič — **PREHRA-NA ZDRAVEGA IN BOLNEGA DOJENČKA** (Cankarjeva založba), W. Heinrich — **SANJSKA PTICA** (Založba Obzorja) in **ČEZ VODICO, ČEZ REČICO** (Mladinska knjiga).

OBVESTILO!

Zaradi bolezni v ansamblu napovedana premiera TOTOVIH v grajski dvorani v Murski Soboti ta četrtek odpade. Predvidoma bo prva uprizoritev gledališkega dela Istvana Orkenoa v sredo, 19. februarja ob 19. uri.

Spodbuditi več mladih

Knjižnica v Bogojini deluje že od leta 1976 in ima svoje prostore v vaškem domu. Največ denarja zanjo so zagotovili krajsani sami. Knjižne police so dobro založene, vendar je škoda, da je premalo bralcev zavzetih za knjige, saj jih največ berejo starejši krajsani. Tačas imajo 1.500 knjig, kupili pa jih bodo še več. Knjižnica je odprta trikrat na teden ob večernih urah, vanjo pa zahaja 172 bralcev. Najraje berejo knjige tujih avtorjev. Najbolj navdušena bralka je Marija Puhar iz Bogojine, ki v enem letu prebere 80 knjig, in Štefan Gjerek iz Filovca, ki prebere 70 knjig.

K. Ščavničar

KUD BELTINCI

Kulturni prostor je nujen za nadaljnje delo

Kulturnoumetniško društvo Beltinci se je s svojo bogato in pestro dejavnostjo uveljavilo ne samo v naši pokrajini in državi temveč tudi izven naših meja. To je gotovo tačas najaktivnejše tovrstno društvo v naši pokrajini z razvito folklorno, pevsko, tumburaško, knjižničarsko in čitalniško dejavnostjo, ponovno pa oživljajo tudi likovno dejavnost. Uveljavilo se je tudi z razstavami in Kudovimi večeri, ki so priljubljene in dobro obiskane prireditve. Med drugim so pripravili predstavitev knjig naših rojakov — literatov Marjete Novak in Ferda Godine. Pojem dejavnosti Kuda Beltinci je folklorna skupina, ki je imela lani kar 33 nastopov. Beltinski folkloristi so svojimi nastopi navduševali občinstvo na prireditvah in revijah v Varaždinu na Ptuj, v Selščih, Ljutomeru, Ljubljani, Novem Marofu, Obrežju, Radencih, Moravskih Toplicah, Gornji Radgoni in v tujini v Porabju, Heli-genkreuzu, Fürstenfeldu in Ilzu v Avstriji, v Ingolstadtu v ZR Nemčiji, člani Bande Kociper-Baranja so godli na svetovnem srečanju ljudskih muzikantov v

Puchbergu pri Dunaju, vse sekcije Kuda Beltinci pa so se predstavili tudi na javni televizijski oddaji Pod lipo v Rakici. Lotili so se tudi zbiranja ljudskega blaga o folklori in raziskovanja narodne noše kraja. Pri oživljanju ljudskih pesmi sodelujejo z ljudskimi pevskami — upokojenkami iz Beltincev. Osrednja vsakoletna prireditev, ki odmeva daleč naokrog, je FOLKLORNI FESTIVAL v Beltincih, ki bo z letošnjo vključitvijo Prazničnih dnevov slovenske folklorne dobil republiško potrditev. Beltinci so tudi ponosni na veliko mednarodno priznanje — evropsko priznanje za negovanje ljudske umetnosti, ki ga vsako leto podeljujejo v Hamburgu v ZR Nemčiji, podeljeno pa jim je bilo na lanskoletnem jubilejnem 15. folklornem festivalu. Vse to in še marsikaj drugega so lahko slišali udeleženci letne konference Kuda Beltinci v skrbno pripravljene poročilo prizadavne predsednice Milice Šadlove in med razpravljalci. Sicer pa je bila prava osredotočena na eno samo vprašanje, to je problem kultur-

ne dvorane. Nekateri razpravljalci so se spraševali, kako je sploh mogoče razvijati tako pestro in bogato kulturno dejavnost brez primerne kulturne prostora. Manjkalo pa tudi ni kritike na račun nekaterih odgovornih dejavnikov, ki so se doslej premalo zavzeli za rešitev tega problema v Beltincih. Preveč dolgo se načrtuje in razpravlja o gradnji nove kulturne dvorane v Beltincih, pa tudi odlašajo. Kljub sedanjim težkim gospodarskim razmeram je potrebno storiti vse, da se čim prej začne reševati ta problem v Beltincih, je bila postavljena odločna zahteva udeležencev let-

ne konference. Zato bodo v kratkem sklicali problemsko konferenco o potrebi gradnje kulturne dvorane, na katero bodo povabili tudi odgovorne dejavnike v občini in republiki. V krajevni skupnosti Beltinci pa so se že dogovorili, da bodo naslednji krajevni samoprispevek namenili za gradnjo kulturne dvorane. Na konferenci so sprejeli pester program dela za letošnje leto, ki predvideva razširitev nekaterih dejavnosti. Dogovorili so se tudi, da bodo pripravili kulturni večer, izkupiček pa namenili za dograditev kirurgije.

Feri Maučec

Razstava Trstenjakovih knjig

V Matični knjižnici v Gornji Radgoni, ki je v okviru Delavske univerze, so pripravili razstavo knjig dr. Antona Trstenjaka, našega največjega psihologa in pisca številnih knjig s področja psihologije. S to razstavo je Delavska univerza počastila 80-letnico rojstva rojaka iz radgonske občine, rojenega 8. januarja 1906. leta v Rodmošah pri Gornji Radgoni.

Kot so nam povedali v knjižnici, je v zadnjih letih vse več zanimanja za dela tega znanega psihologa, ki je napisal mnogo del poljudnoznanstvene vsebine, ki so razumljiva večini bralcev, ter mnogo znanstvenih del s področja psihologije, ki pa so za povprečne bralce nekoliko težje razumljiva. Knjižnica žal nima na voljo dovolj izvodov njegovih knjig, in tako ne more zadovoljiti vseh potreb.

Ludvik Kramberger

KJE NAJ BO MOŽGANSKI CENTER?

»Razpršen sistem izredno ustreza interesom lokalnih političnih struktur, ker jim omogoča kadrovsko prevlado in tako imenovano horizontalno kroženje kadrov.« (dr. Janez Jerovšek)

Kakšna in kolikšna je po vašem mnenju stopnja povezanosti, kooperativnosti in integriranosti pomurskega gospodarstva glede na zahteve tehnologije in trga v Sloveniji, Jugoslaviji in razvitem svetu? Čemu toliko cincanj okrog ustanovitve regijskega razvojnega centra, za katerega smo se opredelili že pred več leti? Vprašanji smo postavili nekaterim vodilnim delavcem v pomurskem gospodarstvu, ki so sodelovali za našo četrti okroglo mizo o načrtovanju, vodenju in trženju.

MAR Z DEKRETOM DO POVEZANOSTI?

Feri Horvat, glavni direktor Radenske: »Glavni nosilci gospodarskega razvoja morajo imeti te kadre in razvojne službe pri sebi. Morajo biti nosilci za svojo dejavnost in po možnosti bi lahko razvili tudi kaj novega, kakšno novo dejavnost. S tem nočem zanikati, da ne bi moralo biti več strokovne pomoči za razvoj novih dejavnosti v regiji. Vendar je to zadeva celotnega gospodarstva in vseh štirih družbenopolitičnih skupnosti. Tu pa smo vedno ostali na pol poti. Najprej smo ugotavljali potrebo, in ko smo prišli do tega, kako zagotoviti financiranje in določiti konkretne naloge, smo običajno vemo, da je veliko takih centrov, ki so se zbiratizirali ali razvojeneli in ni bilo rezultatov. Kar zadeva povezanost pomurskega gospodarstva z drugimi regijami pa mislim, da je njihče ne more dati z dekretom, od zunaj, ampak je odvisna od povezanosti glavnih gospodarskih nosilcev v poslovanju in razvoju naše regije z gospodarskimi subjekti v drugih regijah. Če priznamo ali ne: vsaka organizacija združenega dela hoče zadržati in zadržati najzanimivejše programe v svojem okviru ali v okviru domače regije in da od sebe kvečjemu tisto, kar je ekonomsko manj zanimivo.«

Jože Hajdinjak, glavni direktor lendavske Nafta: »Govorili smo o tržnih odnosih in ekonomskih vrednostih. Če bomo ustanovili razvojni center Pomurja in ga na tak ali drugačen način financirali, bomo slabo naredili. Malo takih centrov poznam po Sloveniji. Mogoče celjskega, ki je bolj prodoren. Spet se postavlja vprašanje kadrov. Če se bodo našli sposobni ljudje in znali narediti študije in zasnovne, ne bo problemov s financiranjem, ker bo vsakdo želel tako uslugo imeti. Najprej moramo najti tisto, kar nam je skupno.«

Še sami smo si dovolili razmišljati: »Bolj ali manj znana je zamisel — v pogovoru nam jo je omenil Emil Milan Pintar — da bi v Pomurju oziroma v severovzhodni Sloveniji, skupaj s Podravjem, lahko ustanovili specializirani razvojni center za področje agroživilstva. Njegovi nastavki, pogojno rečeno, bi mogli biti pri razvojnih nosilcih v pokrajini, medtem ko bi imeli posamezni dislocirani obrati še naprej možganski center v matičnih organizacijah zunaj Pomurja.«

NEKAJ ČASA BI KAZALO ŠE IMPROVIZIRATI

Božo Kuharič, glavni direktor Mure: »Da imamo razvojni center samo zaradi razvojnega cen-

tra, nima smisla. O tem sem že povedal svoje mnenje na zbornici. Mislim, da bi nekaj časa še kazalo improvizirati, in sicer v tem smislu, da je treba močne razvojne centre postaviti v nosilnih delovnih organizacijah kot so Radenska, Mura, Nafta in druge. Ob posameznih projektih in problemih pa je treba združiti znanje, ki ga po firmah imamo.

Recimo: če imamo zgubarja, zakaj se ne bi finančniki dobili v tej delovni organizaciji in poskušali pomagati, vsaj z nasveti. Ali pa: če ima Mura 25—letne izkušnje v izvozu, pa se neka delovna organizacija usmerja v izvoz, zakaj ne pridejo in vprašajo. Skušali bomo svetovati, seveda v okviru tega, če zadeve dovolj poznamo. Kako in kje ter na koga se nasloniti. Sicer pa bi moral imeti center najkakovostnejše kadre. Prej omenjena improvizacija bi verjetno nekaj časa pomagala premoščati določene krize razmere, sčasoma pa bi lahko

razvili kaj več.« Feri Horvatu se je zdelo prav pripomniti: »Morda je treba razmišljati prav v tej smeri, da bi morali pokriti tiste dejavnosti — recimo v drobnem gospodarstvu — ki jih nosilci ne moremo pokrivati. Ob tem bi morale veliko več strokovnega dela in ustvarjalnosti pokazati strokovne službe, ki jih imamo ne le v gospodarstvu, ampak tudi zunaj gospodarskih organizacij, pri upravnih organih, zbornica in drugi. Preveč je organov in se stankov, kar ne daje dovolj učinkov, namesto da bi več bilo stroke, profesionalnosti.«

Stanko Polanič, direktor Gradbeništva Pomurje: »S samim razvojnim centrom bi v bistvu za razvoj gospodarstva izredno malo napravili, če ni ga želeli organizirati tako kot smo nekoč razmišljali. Pred leti smo imeli take zamisli z Zavodom za ekonomiko in urbanizem. To bi bila povsem proračunska ustanova, ki bi malo vračala. Pravi razvojni centri morajo biti v delovnih organizacijah. Nujno pa je, da se za določene probleme oblikujejo strokovne skupine iz več delovnih organizacij. Tudi ob določenih sanacijah bi mogli uporabiti

Prihodnjič: Zavoljo prostorske stiske bomo šele v tej številki našega časnika začeli z objavo nekaterih zanimivejših delov iz razprave udeležencev za peto iz serije okroglih miz o pomurski razvojni strategiji do leta 2000 in čez. Delovni naslov tokratnega omizja je: humanizacija dela in življenska kakovost.

BRANKO ŽUNEC

NALOŽBE V ZDRAVSTVU

S POMURSKO IN REPUBLIŠKO SOLIDARNOSTJO DOKONČATI KIRURGIJO

Gradnja kirurškega bloka v Rakičanu zaradi ogrevanja prostorov poteka nemotno tudi v tem zimskem času. Še mesec dni je potrebno za dokončanje elektroinstalacijskih, obrtniških in nekaterih montažnih del, nakar bodo začeli z grobim čiščenjem prostorov, zadnjim pleskanjem in polaganje tlakov. Vzporedno s tem pa že tudi poteka montaža individualne opreme v bolnišničnem delu objekta. V marcu bo tudi prispela standardna oprema za drugo, tretje in četrto nadstropje, to so bolnišnične postelje s potrebnimi priključki. Zadnje čiščenje prostorov in ureditev okolice pa bodo opravili mladi. Potem ostane še opremljanje prvega nadstropja, pritličja in kletnih prostorov, med tem ko zaradi pomanjkanja sredstev zaenkrat ne bodo opremljali petega nadstropja in tehnične etaže, kjer je predvidena tudi bolnišnična lekarna. Vplačane pa je že tudi nekaj medicinske opreme iz uvoza. Tako bi morali v letošnjem letu dobiti operacijske mize z vsemi priključki, opremo za intenzivno terapijo, narkozne aparate in nekatere druge manjše aparate, ostane pa še celotna oprema za sterilizacijo in substerilizacijo, rentgenski aparati, fizioterapija in še nekatera druga oprema.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je bil dotok sredstev iz

vseh dosedanjih virov zadovoljiv, v načrtovanih višinah, razen iz sredstev prispevne stopnje, to pa zaradi likvidnih težav občinskih zdravstvenih skupnosti ob koncu leta zaradi interventnega zakona o omejevanju skupne porabe. Tudi republiška solidarnost je bila nakazana v predvideni višini in znaša za leti 1984 in 1985 blizu 105 milijonov dinarjev. V lanskem letu pa je uspešno stekla tudi akcija za dodatno zbiranje sredstev za dograditev in opremljanje kirurgije. Iz tega naslova se je zbralo nad 125 milijonov dinarjev, od enodnevnih služkov nad 60 milijonov, iz sklada skupne porabe blizu 27 milijonov, iz krajevnih skupnosti nad 27,5 milijona, iz obrtništva 4,3 milijona in iz drugih virov 6,3 milijona dinarjev. Med drugimi prispevki so sredstva, ki so jih prispevale lovsko družine, gasilska društva, upokojenci, invalidi, borci, posamezniki ter sredstva s športnih in kulturnih prireditvev. Akcija dodatnega zbiranja sredstev za dograditev in opremljanje kirurgije je uspešno stekla v vseh štirih pomurskih občinah.

V polnem teku pa je drugi del akcije dodatnega zbiranja sredstev za dograditev in opremljanje kirurgije, ki jo vodi PMS SZDL. V tej naj bi od načrtovanih 200 milijonov sredstev zbrali še 75 milijonov dinarjev, seveda

take skupine in na ta način poželijo določene uspehe.«

V PREMISLEK

Jasno, da je problematika veliko bolj zapletena in zahtevna in terja temeljitejšo, bolj poglobljeno členitev, ki se jih bomo morda lotili kdaj drugič.

Tokrat pa bolj v razmislek dodajamo misel dr. Janeza Jerovška, enega naših najprodornejših družboslovcev:

»Institucionalni sistem določa, da je vsaka delovna organizacija teritorialno vezana na občino, na njene interese, na njeno strukturo politične moči in kadrovske kombinatorike, ki iz te strukture izhaja. Velik gospodarski sistem, ki ima svoje dele v različnih občinah, nima enotnega sistema krmljenja, ker je v strukturi moči razpršen na številne teritorialne centre moči.

Tak razpršen sistem izredno ustreza interesom lokalnih političnih struktur, ker jim omogoča kadrovsko prevlado in tako imenovano horizontalno kroženje kadrov.«

Največ poudarka razmeram v združenem delu

● VZROKI ZA TEŽAVE KADROVSKA POLITIKA IN NE NAJBOLJŠA SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST V DELOVNIH ORGANIZACIJAH

Že drugič so člani občinskega komiteja ZKS Gornja Radgona spregovorili o poročilu, ki naj predstavlja delo radgonskih komunistov v preteklem obdobju. Predlog je pripravila posebna komisija, določena pri predsedstvu občinskega komiteja ZK, v njem pa namenila osrednji del oceni družbenopolitičnih in družbenogospodarskih razmer, posebno poglavje pa namenili organiziranosti in dosežkih komunistov v občini.

Čeprav bo oceno dela predsedstva in komiteja dorekla programsko-volilna konferenca občinske organizacije ZK — ta bo v Gornji Radgoni 6. marca — se v skladu s predvidenimi spremembami statuta slovenskih komunistov obetajo novosti tudi pri delu radgonskega predsedstva občinskega komiteja. Ta bo od dosedanjega politično-izvršilne vloge obdržalo zgolj izvršilno. Že na zadnji seji pa je bilo samokritično postavljena v ospredje javnost dela predsedstva, še posebej, kar se tiče sodelovanje s sredstvi javnega obveščanja.

Razprava pa se je omejila predvsem na razmere v združenem delu in njihov prikaz. Vzroki za težave so v kadrovski politiki in ne najboljši samoupravni organiziranosti v neka-

terih organizacijah združenega dela. V usklajevanju nekaterih pogledov so komunisti, člani občinskega komiteja ZK menili, da izgubljajo sami po sebi ne predstavljajo največjega problema, ampak takrat, ko ne premorejo jasnih vizij, kako do dobrih novih programov. Opozorili so na potrebo po takšnih poslovnih odločitvah, takšnih vlaganjih, ki bodo omogočila večjo akumulativno sposobnost v delovnih organizacijah.

Bančna sredstva pa naj tam, kjer nimajo druge rešitve, uporabljajo za dvig tehnološke ravni proizvodnje. Čeprav so denimo pri propadu radgonske opekrane največ storile neugodne razmere v domači opekrarski industriji, so za likvidacijo krive tudi poslovne odločitve.

Tako in še s čim dopolnjeno poročilo bodo obravnavali na svojih programsko-volilnih sejah komunisti v osnovnih organizacijah. Dorekli pa še tudi na programsko-volilni konferenci občinske organizacije ZK, kjer bodo izvolili tudi novo vodstvo in člani občinskega komiteja.

V. Paveo

sozd zcp, ljubljana, n. sub. o.

**cestno podjetje
maribor n. sub. o.**

Cestno podjetje Maribor, n. sub. o.

Tozdr vzdrž. in varstvo cest v Murski Soboti, n. sub. o.

Murska Soboti, Lendavska 61

Komisija za delovna razmerja in varstvo pri delu Tozda za vzdrž. in varstvo cest Murska Soboti

objavlja prosta dela in naloge

— strojnik II — 3 delavci

za vzdrževalno enoto v Gor. Radgoni

Pogoji: — IV. zahtevnostna stopnja strojne smeri,
— KV strojnik gradbene mehanizacije z izpitom C kategorije,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— 2 meseca poskusnega dela.

— strojnik II — 1 delavec

za vzdrževalno enoto v Lendavi

Pogoji: — IV. zahtevnostna stopnja strojne smeri,
— KV strojnik gradbene mehanizacije z izpitom C kategorije,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— 2 meseca poskusnega dela.

— strojnik III — 2 delavca

za vzdrževalno enoto v Murski Soboti

Pogoji: — IV. zahtevnostna stopnja strojne smeri,
— KV strojnik gradbene mehanizacije z izpitom C kategorije,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— 2 meseca poskusnega dela.

Delovno razmerje s kandidati bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite v 8 dneh od dneva objave na naslov.

Cestno podjetje Maribor, 62000 Maribor, Iztokova ul. 30, Kadrovska služba.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka prijavnega roka.

Feri Maučec

NOVA STANOVANJA

Srednjeročni načrt gradnje v soboški občini je bil presežen. Načrtovanih je bilo 600 družbenih in 900 zasebnih stanovanj, zgrajenih pa je bilo 618 stano-

vanj v družbeni gradnji in 1245 v zasebni, kar je 1863 stanovanj v preteklih petih letih. V naslednjih petih letih, torej v obdobju 1986—1990, pa naj bi v občini

Murska Soboti zgradili 525 stanovanj v družbeni gradnji in 900 posameznih hiš. »To je manjši fizični obseg gradnje v primerjavi s preteklim srednjeročnim obdobjem, vendar so vzroki znani, meni vodja samoupravne stanovanjske skupnosti Aleksander Mekicar. Viri sredstev v tem srednjeročnem obdobju so enaki kot so bili prej, vemo pa, kaj to pomeni pri porastu indeksa cen, ki je višji od porasta indeksa sredstev, manj je tudi načrtovanih stanovanj iz delovnih organizacij. Večji poudarek bo tudi na izboljšavi sedanjega stanovanjskega fonda, predvsem v vidika porabe energije za ogrevanje, zato je vsa amortizacija namenjena za to in ne za nakup novih stanovanj.« In vendar so prav te dni stanovalci naselili 78 stanovanj v štirih stanovanjskih enotah druge faze gradnje blokov v stanovanjskem kompleksu Lendavska ob Ledavi. Večina jih je solidarnostnih, s prednostno listo, nekaj pa tudi etažnih lastnikov, čeprav se je slednjih več vselilo v prva bloka novega stanovanjskega kompleksa, kjer bosta tudi dva oddelka za dnevno bivanje otrok.

Foto: A. Abraham

B. Bučar

Konec brezplačnega gretja?

Nekateri stanovalci v blokih v Lendavski ulici — sever v Murski Soboti še vedno ne plačujejo računov za ogrevanje in porabljeno toplo vodo. Zato so se v tozdu Komunala odločili, da bodo vsem dolžnikom odklopili ogrevanje stanovanj in toplo vodo.

Čeprav od novembra ogrevanja stanovanja po sistemu celodnevne kurjenja in je večina stanovanj toplejših, nekateri stanovalci še vedno ne plačujejo računov. Tozdu so dolžni 15,2 milijona dinarjev. Samo v zadnji kurilni sezoni niso plačali 5,5 milijona dinarjev, za prejšnjo pa znaša dolg 9,7 milijona dinarjev. Med dolžniki je 255 stanovalec ali 67 odstotkov vseh stanovalec teh blokov. Seznam dolžnikov je dolg zaradi tega, ker so v njem tudi stanovalci, ki so dobili končne obračune prejšnje kurilne sezone, vendar jih do konca leta še

niso poravnali. Med dolžniki pa je kar 23 stanovalec, ki so dolžni nad 100 tisoč dinarjev in eden, ki dolguje 228 tisoč din.

Zaradi dolgov posluje kotlovница z izgubo, ki znaša 2,7 milijona dinarjev, za prejšnjo sezono pa 8,7 milijona dinarjev. Da pa bi kotlovница nemoteno delovala, je temeljna organizacija prispevala 10,2 milijona dinarjev iz amortizacijskih sredstev in del sredstev, ki so bila namenjena za druge komunalne dejavnosti.

Vsi stanovalci, ki v sedanji kurilni sezoni niso plačali ene ali več akontacij, bodo v kratkem dobili opomin. Če v osmih dneh ne plačajo dolga, jim bo delavec temeljne organizacije odklopil gretje in toplo vodo. Ob odklopu bo tudi inkasant, tako da bo stanovalec še lahko poravnal dolg. Temeljna organizacija bo odklajala gretje v stanovanjih ne

glede na vzroke, ki jih stanovalci navajajo kot razlog za neplačilo. Upoštevali bodo le nake v sistemu gretja. Tudi če je stanovanje hladno kljub toplim radiatorjem, to ni opravičilo. Tudi posledice napak pri gradnji, slabi izolaciji sten in oken ter severne lege stanovanja morajo odpravljati stanovalci skupaj s hišnim svetom, graditelji stanovanj in investitorji.

Kljub odklopu gretja in tople vode pa bo stanovalec še naprej moral plačevati nekatere stroške amortizacije kotlovnice, grelnih teles in stroške vzdrževanja. Če pa bo želel ponovno priklopiti, bo moral najprej plačati ves dolg z zamudnimi obrestmi in vse stroške odklopa in priklopa. Ti stroški pa bodo visoki, zato bi moral vsak stanovalec še enkrat premisliti, če se mu odklop splača. Majda Horvat

Murska Soboti je bogatejša za lepe objekte in nova stanovanja v stanovanjskem kompleksu Lendavska ob Ledavi, ki ga označuje visok standard in kakovost bivalnih prostorov, v katerih je bilo treba pri zadnji vselitvi za kvadratni meter nove stanovanjske površine odšteti 93.000 dinarjev.

Z novo življenjsko kakovostjo proti odtujenosti in razdvojenosti

»Veliko je bilo mladih, ki so se zaleteli, ko so se začeli ukvarjati z jogo in meditacijo, in hoteli pustiti študij ali službo. Pomagal sem jim, da so diplomirali. Če spregledaš pozitivna načela življenja, ne moreš iti v propad. Z življenjem se je treba spoprijeti, ukrepati.« To nam je med drugim povedal Lojze Stanič, ko smo ga obiskali v Radencih, kjer je bil zaradi seminarja o jogi in meditaciji. Star je 45 let, 10 let se že ukvarja z jogo, dve leti pa je učitelj. Do sedaj je imel okrog 50 začetnih tečajev, v prihodnje pa bo začel z nadaljevalnimi zimskimi, ki vključujejo nočno bivanje. Živi skoraj brez vseh materialnih dobrin, brez rednega vira dohodka, brez zavarovanja. Do 35. leta je bil organizator televizijskih oddaj, še prej kulturni animator v tovarni, prvi poklic pa je opravljal kot častnik trgovske mornarice. Sam živi iz dveh razlogov: potrebuje mir za svoje raziskave in vaje, ne mara obsojanja in očitania; drugi vzrok so same bivalne razmere, ker nima redne plače in ne stanovanja, nima tudi žene in otrok.

Kako ste postali učitelj joga in zakaj ste se začeli z njo ukvarjati?

»Taka je bila življenjska usoda, da sem se začel ukvarjati z jogo, tudi to, da sem postal učitelj. Joga se v resnici doživlja in živi, iz tega nastanejo načela življenja, ki jih človek z njeno pomočjo spregleda. To je tudi odkrivanje zgrešenosti in krivice, tanga, za kar sem mislil, da je prav — temu sem se življenjsko uprl in iskal druge rešitve. Ni dovolj le žetiti.«

Kakšna je vaša definicija joga: filozofija, način življenja, metoda koncentracije?

»Načelo destruktivnosti in izkoriščanja sta nasprotni zakonitosti v življenju sodobne družbe. Posameznik, ki si prizadeva za premagovanje tega, pa v jogi spregleda načelo življenja, ne načelo smrti. To načelo smrti se najbolj opazi v ekologiji, so namreč ljudje, ki kljub lepim besedam in kritičnosti nezadržno uničujejo civilizacijo. Odkriti je treba načela življenja, način življenja, ki ne ogroža ničesar in nikogar. Človek se osvobodi vseh skritih nezdavnih potreb (denar, materialne dobrine), dobi drugačen odnos do okolja, različno vrednoti sebe in druge.«

Kako vplivati na celotno družbo?

»Kako naj mi vplivamo? Večkrat se pojavi občutek, da je treba pomagati. Najboljše je, da ne dam nobenega odgovora.«

Ali z jogo uvajate neke vrste vzhodno miselnost?

»Če govorim o načelih življenja in načelih smrti, ne uvajam nobene vzhodne miselnosti. Nisem noben protidržavni element, ampak se ukvarjam s čisto življenjskimi stvarmi. Tako smo na primer na tem seminarju razpravljali tudi o teh vaših gradnjah elektrarn na Muri. To je pohlep in monopol elektrogospodarstva! Ljudje živijo vedno bolj odtujeno in razdvojeno. Mi posku-

šamo človeka spremeniti, da bi živel drugače kot večina. Ta ne bo zagovornik takšnega neodgovornega početja.«

Kako preživite dan?

»Tako, da ni tako, kot bi bilo potrebno. To pa zato, ker družba ne spregleduje takega načina življenja. V glavnem sem sam. Delam, vadim, študiram.«

Imate tudi poseben način prehrane?

»Glavni prispevek h konkretnemu reševanju zadev je odkritje avtentične prehrane — sadja. Hočem pokazati in dokazati, da je to res. Vsak moj korak dnevnega bivanja je korak v neznanu, potrjevanje tega. Prehranjujem se z vsemi vrstami sadja, samo sadja. Na seminarjih tudi predavam o tem. Takrat so vsi navdušeni in zagrabijo, predvsem ženske, da bi imele boljše linije. V enem dnevu se prenaejo.«

Kako je vam uspelo?

Potrebno je le razumeti, videti! Je mogoče z jogo tudi zdraviti, jo vključiti v rehabilitacijo?

»Joga je pot v odkrivanje načina življenja. Mi na seminarjih delamo programe, ki vodijo v

novi življenjski kakovost (to imamo tudi na značkah). Vnaprej si bomo prizadevali za nobo življenjsko kulturo.«

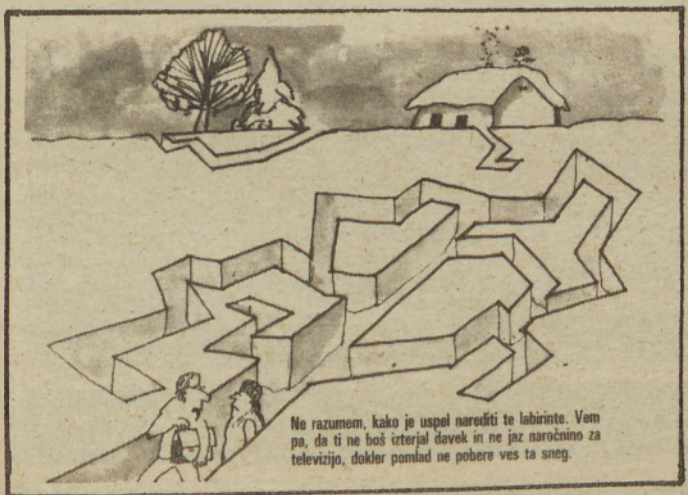
Kakšna je sedanja življenjska kultura Slovencev?

»Je tipično civilizacijska, ki grabi, služi, se širi le številčno. Ljudje so zasvojeni — operaterji civilizacije pa manipulirajo z zasvojenimi ljudmi. Z jogijsko prakso pa se človek osvobaja te zasvojenosti, bolj in bolj je svoboden in zdrav. V Telesku (9. 1. 1986) se vidi, da se nekateri čutiljo ogroženi in ne napadajo z nizkimi udarci. Pri nas se še zmeraj gleda na joga kot na način mišljenja, nekaj eksotičnega, orientalskega — kar pa seveda ne spada v idejo socializma. Vendar je joga le sredstvo za spoznanje življenjske kakovosti, novega načina, kjer ne potrebujemo več nekoga, ki ti bo narekoval, kako moraš živeti. Meditacija pa je le tehnika, dihalna tehnika, da se stvari v glavi umirijo in uskladijo. S to današnjo propagando uživanja ni nič, čeprav ljudje hitro nasledajo in dajejo kupe denarja. Hitro so razočarani nad materialnim načinom življenja in iščejo rešitev v sentimentalnih dogmah, starih kmečkih vzorcih in podobno.«

In kakšni so načrti?

»Cilj imam, da bi ustanovil center, ki bi bil dostopen vsem, saj bi se udeleženci preživljali s samozadovoljnostjo; to bo nekaj lesenih hišic med sadovnjaki nekje na Štajerskem. Prvi poskus centra bo tabor za mlade v juliju in avgustu. Taborjenje bo za 100 ljudi, mogoče tudi kje ob Muri. Pripravljen imam še nekaj novih predavanj, na primer o svobodi, o seksu, o lepoti, o odnosu do narave, o avtentični prehrani, odnosu do rojevanja in do razvoja. Tej ideji so že prisluhnili na Republiškem komiteju za kulturo.«

B. Peček

Ne razumem, kako je uspel narediti te labirinte. Vem pa, da ti ne boš uterjal dovk in ne jaz naročnino za televizijo, dokler pomlad ne pobere ves ta sneg.

KDO JIH NE MARA: GOSTINCI ALI GOSTJE?

Razumljivo je, da ne moremo kar naenkrat vseh gostinskih lokalov spremeniti v narodne restavracije. Ni pa razumljivo, da lahko le redkokje (če sploh kje) naročite pravo domačo kmečko jed, značilno za neko pokrajino! Še posebno zato, ker vemo, da je Slovenija, kar se hrane tiče, izredno bogata in pravzaprav Evropa v malem. Na majhnem slovenskem ozemlju se stekajo tri velike evropske kulture: alpska, panonska in sredozemska; vsaka ima svoje značilnosti v hrani, kuhinji pa da svojevrstne značilnosti tudi stičišče teh kultur. V Sloveniji je registriranih okrog 1500 domačih jedi, in dober del tega odpade ravno na pokrajino ob Muri — na Prekijo in Prekmurje. Zanju so značilne posebnosti: tu je na primer več močnatih jedi in več juh — drugod po Sloveniji juh mogoče sploh ne poznajo, tu ob Muri pa ni moglo

žalost so še vedno najpogostejši čevapčiči, raznjiči in zrezki). Te klasične jedi zasledimo na vseh jedilnih listih, ljudje jih poznajo, med tem ko domačih jedi ne poznajo, čeprav so napisane na jedilnih listih (kar je malo verjetno), so do njih nezaupljivi. Na gostincih je, da goste pripravijo o kakovosti ponujenih domačih jedi, da so dobre in okusne. Če bo gost odhajal iz gostinskega lokala zadovoljen in se bo ponovno vrnil, ne bo težko uveljaviti narodne jedi na domačem in tujem tržišču. Kakšne jedi bo ponudila posamezna gostilna ali restavracija, je odvisno od tega, za kakšen lokal gre, odvisno je od dobre volje gostincev, predvsem pa od njihovega znanja in sposobnosti te jedi pripravljati in prodajati.

Še vedno je pomemben dejavnik pri izboru jedi gospodarski učinek če se neka jed pripravi.

Olga Godina in Ida Mir sta na minulem seminarju v Radencih pripravili vrsto priških in prekmurskih jedi, višek vsega pa so bile kolone. Udeleženci so lahko poskusili ocvirkovice, postrže, domači kruh z zaseko in čebulo, hrbiščno juho s krpicami, bujto repo, rečico, pečenko v vrenki, nadevano papriko s kislim zeljem, vse vrste jabolčnih zavitkov, potice, kompote, kuhane v slivovi žganici in v vinu, razne domače juhe, priščo in prekmursko gibanico, kvase, kulinje (eno najstarejših prekmurskih jedi), zaseko s kislo smetano, kisel juho z nogicami, fižol na zelju in na kaši, kislakovo juho s smetano, zlevanko iz ajdove moke, pečeno v bučnem olju, pa tudi več vrst domačega kruha: koruznega, kmečkega, klečnbrota, vrtanke bosman in podobno.

biti kosila ali večerje brez juhe, večkrat pa je bila tudi glavna jed.

In kaj od vseh dobrot iz bogate kmečke kuhinje ponujajo gostinstvu? Prekmurska gibanica, meso iz tunke, kisel juha ... in tu se ponudba ustavi. Kako pripraviti gostince, da bi več tega vključevali v svojo turistično ponudbo? Najprej morajo sami spoznati bogastvo domačih jedi in jih pravilno ovrednotiti (da ne bo spet kateri rekel: ja kaj pa imate v teh domačih jedeh, saj niso nič vredne, to je bila hrana siromašnih ljudi), pa ne le oni; pravilno jih morajo ovrednotiti tudi gostje, da bodo spoznali in verjeli, da so to dobre jedi, zaradi katerih se splača priti v neko gostišče.

Prodaja teh domačih jedi narodne kuhinje je zahtevnejša od prodaje klasičnih jedi, ki jih lahko dobimo na vsakem vogalu (na

jo je potrebno tudi prodati, drugače ni dobička, in ker gre tukaj za neznane jedi, se gostinci bojijo, da teh jedi ne bodo prodali. Zmotno je tudi mišljenje, da so te jedi pripravljene iz najcenejše surovine in da morajo biti najcenejše — v resnici je ravno obratno.

Kakor je povedal doktor Boris Kuhar, vsi skupaj še premalo vrednotimo domače kmečke jedi, čeprav veliko kuharjev in kuharic te jedi pozna in jih zna pripravljati. Teh jedi tudi ne znamo prodajati. Poskus, da bi zainteresirali gostinske delavce za domačo kuhinjo, je bil minuli seminar o pripravi domačih kmečkih jedi iz Prekije in Prekmurja. Uspeh bo že, če bodo v večjih turističnih krajih po Sloveniji uvedli v svojo turistično ponudbo Teden prekmurske kuhinje.

B. Peček

NARAVNO ORGANSKO GNOJILO, PRIDOB�JENO Z DEŽEVNIKI NA GORIČKEM, ŽE PRODAJAJO

BIORAST ŽE NA TRGU

Že v letu 1985 ustanovljena skupnost za pridobivanje organskega gnojila ob pomoči deževnikov dobro dela. Tačas je že mogoče dobiti biorast — tako se gnojilo imenuje — v vseh agrotehničnih trgovinah. Gnojilo vsebuje potrebne sestavine za rast in razvoj rastlin, preprečuje »šok« rastline pri presajanju in za rastlino ali seme ni škodljivo tudi ob direktnem dotiku. Sedaj gnojilo prodajajo le v manjših paketih za gnojenje lončnic, zelenjavnih gredic, sadnega drevja in trat.

Seveda pa načrtujejo tudi pridobivanje organskega gnojila za kmetijstvo. Sedaj je le-to za slednje količinsko še premajhno. Člani skupnosti iz Vidonec na Goričkem pa pridobivajo in v 5-kilogramskih paketih prodajajo komplekso mešanico zemlje z naravnim organskim gnojilom, pridobljenim ob pomoči deževnikov. Mešanica zemlje in biorasta je namenjena presajanju, sajenju in sploh vzgoji okrašenih rastlin.

Boris Hegeduš

KAKO SE VAROVAT SVINJSKE KUGE?

NAJPOMEMBNEJŠA JE DOBRA PREVENTIVA

TA NEVARNA BOLEZEN SE PRENAŠA NA RAZLIČNE NAČINE

Po prvih sedmih pokončanih prašičih v Hercegovščaku, ki so bili nesporno okuženi s svinjsko kugo, so morali radgonski veterinarski delavci zaradi preventive ubiti še dve svinji, ki jih je od okuženih živali ločila le vmesna stena.

Sumimo, da je vzrok bolezni v neprekuhanih pomijah iz obrata družbene prehrane Gorenja Elrad, pravi inšpektorica veterinarske inšpekcije službe pomurskih občin Rozina Šimundič. »Ta nevarna bolezen se širi z odpadki, v prometu s svinjami, virus pa lahko prenašajo domače živali, glodalci — zato se mora izvesti deratizacija — in tudi človek, predvsem veterinarji, kadar niso dovolj pazljivo. Na žarišču okužbe smo takoj ukrepali in za teden dni prepovedali vstop v bližino vsem, razen družinskim članom, zaščitili cel pas v premeru 3 kilometrov, farmo prašičev v Podgradu in tudi uvedli stroge preventivne mere pri vseh družbeno organiziranih prašičerejih.«

Svinjska kuga se lahko prenaša neposredno tudi v samih okuženih hlevih, prek stelje in pre-

voznih sredstev. Inkubacijska doba — čas od vnosa virusa v živalski organizem do prvih znakov bolezni — traja od 3 do 6 tednov. Zato je seveda preuranjeno trditi, ali so uspeli veterinarski delavci to nevarno bolezen zatreti. Seveda pa so takoj cepili vse živali, ki niso prejele vakuine že jeseni.

»Znaki so perakutni in akutni. Pri prvih žival pogine naenkrat brez znakov bolezni, pri drugih najprej neha jesti, zanaša jo v zadnjem delu telesa, koža na rilcu in ušesih postane modro vijoličasta, rep in ušesa se ji povesijo,« razlaga Rozina Šimundič. »Ker je bolezen izredno težko zdraviti, je najpomembnejša dobra preventiva. Na to morajo še posebno paziti rejci, ki krmijo svinje s pomijami iz obratov družbene prehrane in iz gostinskih lokalov. Te živali morajo biti obvezno cepljene, hrana pa prekuhana. Sicer pa bi morale že delovne organizacije, iz katerih odnašajo pomije, to prijaviti veterinarski službi.«

Pri zatiranju svinjske kuge se za vse pokončane živali, ki so bile krmiljene po predpisih in celjene, plača odškodnina v celoti. Prav tako stroški dezinfekcije.

V. Paveo

kmetijska panorama

STROKOVNJAKI SVETUJEJO

Vrste lesa in očes na vinski trti

Pravilne in kakovostne rezi si ne moremo zamisliti brez poznavanja osnovnih stvari o vrsti lesa in očes na vinski trti.

Na trti ločimo (glej skico 1):

- enoletni les (a),
- dvoletni les (b),
- tri- in večletni les (c, d).

Roden les je enoletni les (rozga), ki je izrasel iz dvoletnega lesa. Roden les lahko režemo na eno oko (čep), dve očesi (krajši reznik), tri do štiri očesa (daljši reznik), pet do osem očes (krajši šparon ali penjevec) in več kot osem očes (šparon ali locenj).

Vrste očes na enoletnem rodnem lesu (rozgi):

- pravo zimsko oko (a),
- slepo (speče) oko (b),
- črno oko (c). Glej skico 2

Pravo zimsko oko

Prava zimska očesa so edina rodna očesa na rodnem lesu. Le iz njih praviloma zrastejo rodni poganki. Zimska očesa se razvijajo v pazduhi listov na enoletnem rodnem lesu. Prava očesa spoznamo po tem, da so večja od ostalih, brazgotina od listnega peclja na enoletnem lesu, pa nam je lahko za orientacijo, kje je prvo rodno oko. Če pogledamo ta očesa pod povečevalom, vidimo poleg glavnega brsta (ta ima največji rodni nastavek), še bočna (sekundarna brsta) in na koncu še pobočni (terciarni) brst. Iz zimskega očesa spomladi najprej požene glavni brst, če ta pozimi ali spomladi zmrzne, odžene ta bočna ali pobočni brst (ti so bolj odporni na nizke temperature). Včasih se nam zgodi, da nam iz enega očesa poženejo dve ali tri mladice in vedno je ena od njih najbolj razvita.

Koliko mladice (rodni in nerodni) se bo razvilo iz zimskih očes med vegetacijo, je odvisno od: sorte, podlage, načina rezi, obremenitve z rodnimi očesi, dozorelosti lesa, zdravstvenega stanja, od vremenskih razmer med mirovanjem (nizkih temperatur) itd.

Slepo (speče) oko

Slepa ali speča očesa so na prvem členku enoletne rozge, najdemo pa jih tudi pod skorjo večletnega lesa. Slepa očesa so praviloma nerodna. Sestavljena so samo iz enega brsta. Pri normalni rezi speča očesa, ki smo jih pustili na reznikih in šparonih, v vegetaciji ne odženejo, ostajajo pa živa več let, kot neka rezerva trte, ki pod določenimi pogoji poženejo izpod skorje starega lesa. So najbolj odporna na zimski mrz, zato nam poženejo, ko nam ostala očesa zmrznejo ali če rozgo (enoletni les) režemo na čep. Mladica, ki je poglala iz spečega očesa na starem lesu se imenuje jalovka. Jakovko pri rezi izrezujemo, pustimo jih le, ko hočemo vzgojiti nadomestni les. Z nadomestnim lesom pomlajujemo trto (deblo, krake, kordone) ali vzgajamo rodni les za rez v prihodnjem letu.

Črno oko

Črna očesa so pri osnovah rozg (enoletni les), ponavadi je eno, včasih sta dve. Črno oko je sestavljeno iz dveh brstov in je navadno debelejša kot slepo oko. Pri normalni rezi nam črna očesa praviloma ne odženejo, toda če rozgo odrežemo na eno oko, nam črno oko ponavadi požene nerodno mladico. Pri nekaterih sortah pa so mladice iz črnih očes rodne. Na črna očesa računamo v letih, ko so nam zmrznila ali pozebla očesa nad njimi (pravo zimsko oko). Z njimi lahko vzgojimo nadomestni rodni les za naslednje leto. Na njih računamo tudi pri vzgojnih oblikah, kjer režemo samo na šparone.

Pri računanju obremenitve posamezne trte (število rodnihi oči na trs), štejemo samo prava zimska očesa. Mnogokrat naletimo pri rezi na rozge zalistnikov (te so vedno tanjše od osnovnih), le-te v normalnih razmerah (ko ni bilo zmrzali) v celoti odstranimo. V kritičnih letih, ko so nam očesa na drugem lesu zmrznila, pa jih uporabimo za nadomestni in rodni les. Na rozgah zalistnikov so namreč večinoma rodna očesa, ki so bolj odporna na nizke zimske temperature kot očesa na osnovni rozgi. V tem primeru povečamo rastni in rodni potencial trsa in do neke mere ublažimo negativne posledice zmrzali.

E. Novak, dipl. inž. agr.

Za uspešnejše delo v gozdu

Kmetje s pridom izkoriščajo tudi zimske dneve. Ko polja počivajo, si nabirajo znanje. Ker ima skoraj vsaka kmetija tudi gozdove, je delo z motorno žago pomembno. Pravilno uporabljati takšno žago, dobro zarezati deblo, pa ni enostavno. Zato se mladi učijo.

Dvodnevni tečaj je v negovskem lovskem domu zbral 14 mladeničev, ki so se odločili za kmetovanje. Izkoristili so na trenutke pravo pomladansko vreme in se za to posebej prirejenem vadbišču pošteno spoznali s tem motornim orodjem, osnovami iz varstva pri delu in spretnostjo pravičnega sukanja motorne žage ter njenim vzdrževanjem. Seminar je bil že najmanj deseti, udeleženci pa so iz leta v leto mlajši.

Vsi so preizkušnjo, ki sta jo tudi tokrat pripravila in vodila delavca toka Gozdarstvo radgonskega kmetijskega kombinata, domačina Branka Žurman in Stanko Rojko, dobro opravili. Bolj od diplom (ob zaključku so se z vaditeljima takole postavili pred objektiv) pa so bili ponosni na pridobljeno znanje.

Besedilo in posnetek: V. Paveo

ODLOČILNI KORAK K UMETNI KRVI

»Iste smo krvi,« je zapisal »oče« volčjega otroka Mauglyja R. Kipling. To je sicer lepa misel, ki kaže na povezanost vsega živega, vendar pa dobesedno vzeta še daleč ne velja. Celo ljudje imajo tako različno kri, da morajo zdravniki pri dajanju transfuzij natančno odrediti, katero kri bolnik lahko dobi glede na krvno skupino in Rh faktor. Zaradi tega medicinski raziskovalci že nekaj let iščejo univerzalno tekočino, ki bi pri zahtevnih operativnih posegih nadomestila kri. Prenašala kisik ter opravljala druge naloge, ki jih pač kri ima v človeškem organizmu. Toda to nikakor ni lahka in enostavna naloga.

Močno so se približali uresničitvi te zamisli kemiki na kalifornijski univerzi, ki so razvili umetno rdečo krvničko. Umetne celice v živem organizmu ne povzročajo vnetij in ne zavračanja teh tujkov. Pravi jim neohemociti. Po velikosti so precej manjši od naravnih krvničk, saj dosegajo le dvanajstino njihove velikosti.

Umetne rdeče krvničke pridobivajo iz hemoglobina in molekul, ki prenašajo kisik. Pri tem izrabljajo iztrošeno kri, iz katere dobe po zapletenem postopku potrebne snovi za tvorbo neohemocitov.

Dosedanji poskusi na podganah, ki so jim vbrizgali tekočino z neohemociti, so pokazali, da takšna umetna kri odlično opravlja svojo osnovno nalogo — prenašati kisik do celic. Pokazala pa se je tudi Res je seveda tudi to, da takšna umetna kri ne opravlja vseh tistih nalog, ki jih je sposobna opraviti naravna kri.

Preskušanje umetne krvi na ljudeh je še daleč. Predvsem morajo raziskovalci najprej izdelati dovolj umetnih rdečih krvničk in odkriti komercialno ustrezen postopek pridobivanja.

SPET LOKOMOTIVE NA PARO

Pred leti so železničarji dali slovo dobrim starim lokomotivam na paro in na premog. Zamenjale so jih električne in dizelske motorne lokomotive. To so bili pač časi, ko se tudi železničarji niso kaj prida spraševali o bodočnosti, zato jih je zdaj tako kot druge stisnilo za vrat vse dražje pogonsko gorivo. Nič nenavadnega ni, če v razvitem svetu, kjer so ljudje nekako bolj nagnjeni k razsodnemu načrtovanju, že razmišljajo o vrnitvi parnih lokomotiv, ki bi jim parno dajal premog. Samo da to ne bodo več tiste stare romantične lokomotive, z oblaki dima, marveč moderne, hitre, ekološko čiste in ekonomsko učinkovitejše nove lokomotive.

Neka ameriška družba načrtuje gradnjo parnih lokomotiv, ki bi jih pogonjal preoblikovan parni

stroj, gorivo za pridobivanje pare pa naj bi bil premog. Seveda ne na star način, marveč fino zmlet. Premogov prah naj bi izgoroval popolnoma in mnogo bolj učinkovito v posebej za to narejenih pečeh. Pridobljene pare pa ne bi spuščali v zrak, marveč bi se v zaprtim sistemu vračala v kotel. Tudi izgorovalne pline bi lovili s posebnimi filtri, tako da bi iz teh lokomotiv prišli le okolju neškodljivi plini.

Da zamisel ni zgolj fantazija, je razvidno iz zanimanja, ki ga kažejo tudi druga večja podjetja. General Motors in General Electric prav tako načrtujeta parne lokomotive na premogov prah, medtem ko je družba NSP izdelala sistem, kako stare dizelske lokomotive preurediti na premogove, če jim smemo tako reči.

100 LET AVTOMOBILA

PREKO VOJNE VIHRE

Dobrih dvajset let so bili Američani zadovoljni z modelom »Ford T«. Bilo je to vozilo, primerno tudi za farmarje; z njim so orali, poganjali krožne žage, drobilce zrnja, mlatilnice itd. V nedeljo so ga oprali in se peljali z njim na izlet. Dva milijona so jih izdelali letno. Ko pa je zanimanje zanje zaradi chevroletov, buickov in drugih vrst avtomobilov padlo na komaj 400 tisoč so model »T« opustili. Poslednji je imel tovarniško registrsko številko 15.007.033. »T« je bil poleg volkswagena najbolj popularno vozilo doslej.

Prva svetovna vojna je bila za avtomobil svojevrsten izziv. Že v krmski vojni so Angleži za vleko topov uporabljali traktorje na parni pogon. Pojavili so se prvi oklopni avtomobili. Najbolj spektakularno vlogo pa je avto-

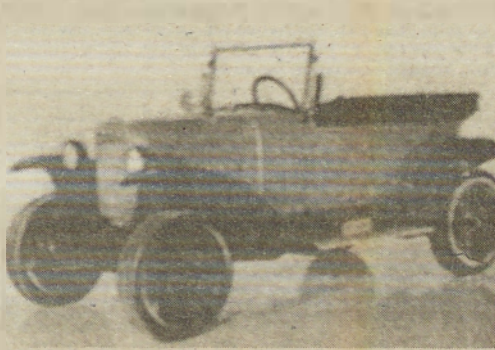
mobil v prvi svetovni vojni odigral v bitki na Marni v Franciji, ko so pariški taksisti prostovoljno prevažali vojake na fronto in tako najbrž rešili Pariz.

Vojska si je avtomobil predstavljala po svoje; biti je moral sposoben za vojskovanje. Pojavili so se fantastični načrti o jeklenih vozilih z nekakšnimi bunkerji in topovi, temu primerno tudi težki (do tisoč ton!) in neprimerni za premikanje. Vojska je terjala takšno vozilo, ki bi s hitrim premikanjem uničevalo zapore z bodočo žico in bi bilo neranjljivo za strojnični ogenj. Končno so Britanci izdelali oklopno vozilo, oklopni avto z gosenicami, ki so ga zavoljo konspiracije imenovali »Water tanks« (cisterna za vodo). Ime tank je temu vozilu ostalo vse do danes.

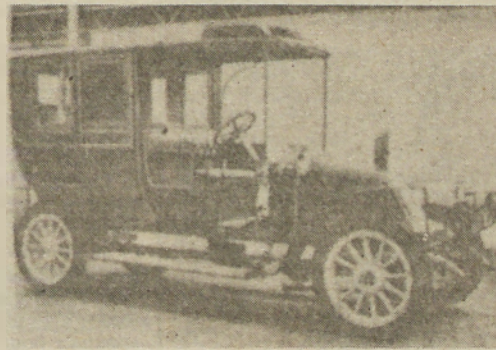
Po vojni so se tudi evropski

proizvajalci avtomobilov začeli zgledovati po Američanih. Montajne linije je prvi uvedel Opel. Začeli so izdelovati kasneje tako priljubljeni tip »Opel 4/12 HP«. Rekli so mu tudi »žabica«, dosegel pa je hitrost do 75 kilometrov na uro. Sprva so jih naredili le 25 na dan, leta 1926 pa že 125. Sledil je Fiat, ki je v tovarni v Lingottu izdelal vsak dan 300 vozil modela 509. Oba omenjena tipa sta prevladovala zaradi skromne potrošnje goriva. Bila pa je tisti čas že cela vrsta imenitnih in dragih avtomobilov. Uveljavil se je tudi britanski »Austin 7«, ki so ga izdelovali v Veliki Britaniji, Franciji in v Nemčiji vse do leta 1939. V Evropi se je uveljavil majhen avto in konstruktorji niso imeli miru, da ne bi v tem pogledu še kaj izboljšali.

(Dalje)

Priljubljena »žabica«

Renault, s kakršnimi so se proslavili pariški taksisti

pa se vendarle zgodi...

Skupina avstralskih strokovnjakov je ugotovila, da je neka ledena gora, ki plava v antarktičnih vodah, stara nič manj kot 40 tisoč let. To so ugotovili po mehurčkih kisika, ki jih vsebujejo posamezni stoji leda.

Za nekega Alberta Worboysa iz britanskega Cambridgea so trdili, da je izredno skop. Vse življenje je živel skromno. Dolgo je živel in sosedje so trdili, da bo denar odnesel v grob. Zato so bili toliko bolj začudeni, ko je po njegovi smrti sodišče odprlo oporoko. Trem sosedom je namenil 175 tisoč funtov za nove hiše, 25 tisoč funtov za ostarele, 3 tisoč za ureditev neke avtobusne postaje, 2 tisoč funtov za ureditev pokopališča. Za podobne namene je razdelil še preostalih 200 tisoč funtov šterlingov.

NEUPRAVIČENO RAZOČARANJE

— Na Jugobanki pa so res nemogoči. Za lansko leto nisem dobil niti dinarja obresti, čeprav nosim njihovo hranilno knjižico že vrsto let in jim zaupam.
— Koliko pa si imel na hranilni knjižici?
— Nič, ker sem vložil in takoj dvignil.
— Joj, potem so pa zares nemogoči... oni, ali pa...

drugje smo prebrali

V Londonu in Chicagu imajo podzemno železnico tudi za tovarni promet.

x x x

Prvi glasbenik, ki je dobil »zlato ploščo« (kot priznanje za milijon prodanih plošč), je bil Glen Miller in sicer leta 1941 za skladbo Chattanooga Choo, Choo.

x x x

V ZR Nemčiji preiskujejo vlak, ki vozi s hitrostjo 355 kilometrov na uro. Računajo, da bo čez dve leti povečal hitrost na 400 kilometrov. Svetovni rekord še torej vedno pripada francoskemu TGV, ki prevozi 380 kilometrov na uro.

NOVO STEKLO

Običajno steklo delajo tako, da ustrezno snov segrejejo na visoko temperaturo in jo potem oblikujejo v zaželeno obliko. Od najrazličnejših dodatkov pa je odvisno, kakšne lastnosti bo imelo steklo. Jasno, da je energetski delež v proizvodnji zaradi visokih temperatur kar pomemben. In prav na tem področju se obeta revolucionaren preobrat.

Strokovnjaki so izdelali nov postopek, pri katerem visoke temperature niso več potrebne. Avtor novega tehnološkega postopka je prof. Larry Hench. Po njegovi metodi se steklena masa dela pri sobni temperaturi, in sicer tako, da se meša voda z mešanico silicija, ogljika, kisika in vodika. Nastane želatinasta snov, ki se čez čas strdi, strnjena snov pa je povsem prozorna kot običajno steklo, le nekaj manjšo gostoto in trdnost ima.

Kljub tem pomanjkljivostim pa ima novo steklo precej prednosti pred drugimi vrstami stekla. Predvsem je njegova izdelava veliko cenejša, je za polovico lažje in se da z dodatki posebej okrepiti. Astronomi upajo, da bodo z novim steklom dobili lažje optične teleskope, fotografska industrija pa si tudi veliko obeta pri izdelavi novih leč in lažjih objektivov. In ker se za novo tehnologijo zanima tudi vojska, je jasno, da je zadeva zares široko uporabna.

Ob bližajoči se stoletnici Kipa svobode v newyorškem pristanišču je ameriška kovnica denarja izdala jubilejne kovance v zlatu in srebru.

KRATKO IN JASNO

— Aladar, spet vas med delovnim časom vidim v gostilni.
— Kdo vam je pa kriv? Delali bi. Vaš delovni čas je od sedmih do treh...

IZ MOJEGA DNEVNIKA

dojoga najdača tudi reoma manbra pa si je kufjo sindikalno karto za monoaske toplise. Gdla obid opravi jo tretjof vni te se ide koupat. Liki gda ta gnijde ob sthraj, te z velkoga bazena vodou vo quifcajo, ka do ga quicali. Ci glif, ka fe hotel nabasani s turisti, toga recer nemrejo napraviti zalou, ka bi kumi libelo kakro nad-vono placati. Rafji se naj v mali bazen nabate 200 bijdi, ka de turizem bole zabaven. Jdauzi.

SKUPNA PRODAJNA AKCIJA

»ŠENKOVEČKIH« OPEČNIH IZDELKOV

GRADBENEGA KOMBINATA MEDŽIMURJE IN TRGOCENTAR ČAKOVEC

»ŠENKOVEČKI« OPEČNI IZDELKI — POLNA OPEKA, FASADNA OPEKA, VOTLA OPEKA IN BLOKI, STREŠNIKI IN DRUGO — SO KAKOVOSTNE ZNAMKE 200, IMAJO PRAVILNO OBLIKO, ODPORNI SO PRED ZMRZOVANJEM IN DRUGIMI ATMOSFERSKIMI VPLIVI, V SVOJI SESTAVI SO PRED ZMRZOVANJEM IN DRUGIMI VPLIVI, V SVOJI SESTAVI NIMAJO TOPLJIVIH SOLI, ODRŽIJO BARVO, FASADNA OPEKA IN STREŠNIK BIBER STA POSEBEJ ZAŠČITENA PRED VPIJANJEM VODE ● ZA KAKOVOST JAMČIMO ● HITRA DOBAVA ● IZTOVARJAMO NA GRADBIŠČU ● BREZPLAČNI STROKOVNI NASVETI

PRODAJA:

GRADVENI KOMBINAT MEDIMURJE — Blagovna hiša GRAMA ČAKOVEC, Aleja socialistične revolucije bb ● Prodajalna št. 1 (pri žagi) Čakovec, Novakova bb ● Prodajalna št. 2 (pri opekarni) Šenkovec
TRGOCENTAR — Prodajalna št. 5 Čakovec, Novakova 28 ● Prodajalna št. 69 Mursko Središče ● Prodajalna št. 259 Donji Kraljevec ● Prodajalna št. 254 Kotoriba ● Prodajalna št. 58 Štrigova ● Prodajalna št. 70 Martin na Muri ● Prodajalna št. 50 Podturen ● Prodajalna št. 12 Pribislavec ● Prodajalna št. 34 Nedelišče ● Prodajalna št. 123 Orehovica ● Prodajalna št. 13 Šandorovec ● Prodajalna št. 53 Gardinovec

INFORMACIJE: Prodajalna GK Medimurje št. 2, Šenkovec, tel.: (042) 811-007 in 82-377 ter prodajalna Trgocentar št. 5, Čakovec, Novakova 28, tel.: (042) 812-530

RADIO MURSKA SOBOTA

Vsako sredo v oddaji 21 232

Lestvica tega tedna:

1. Debela dekl'ca — Rendez vous
2. Nikita — Elton John
3. Ugasi me — Parni valjak
4. Vienna Calling — Falco
5. That's what friends are for — Dionne in Prijatelji

Čakajo na lestvico:

Say you, say, me — Lionel Richie
Do it for love — Sjeena Easton

Glasovnice pošljite na naslov Radio Murska Sobota, Titova 29/1,
69000 Murska Sobota, s pripisom: za 5 naj.

Pomen vrtničkarstva

Hrana zahteva vedno večji delež družinskega proračuna. Cene prehranbenih izdelkov neustavno naraščajo in so za marsikoga vedno težje rešljiv problem. Rešitev si prenekega družina poišče tako, da začne obdelovati vrtniček. Nenadoma spet odkrijemo, da je uporaben vsak kos zemlje, pa naj bo to košček travnika ob hiši, zapuščen in zarasla njiva ob cesti. Kakšen je pomen vrtničkarstva za narodno gospodarstvo? Na prvi pogled se zdi, da mi posebno pomembno. Toda le na prvi pogled. Če imamo zelenjavo sami, potem se na trgu zmanjša povpraševanje po njej,

in to gotovo ni brez posledic. Kljub temu pa je za družinski proračun velikega pomena, če si pridelamo zelenjavo sami. Vrtničkarstvo vsekakor dobro vpliva na videz okolja in bogatenje človeka. Ljudje vse bolj spoštujejo delo in dosežke svojega dela, ter s tem postajajo notranje bogatejši. Če se spomladati odločite za vrtničkarstvo je prav, da si še sedaj nakupite potrebno literaturo, iz katere boste lahko izvedeli, kako se pripravljati vrt, kako izbirati zelenjavo, ki jo boste pridelovali na vrtu, kako bogatiti pusto zemljo in še marsikaj zanimivega.

Moj mali svet

ZGODI SE

— Malo zavidljivo si me pogledal sinoči. Priznaj, da nimam slabega okusa.
— Ne gre za okus, ampak tista je bila moja žena...

RECEPT ZA VAS

Kmečka zložanka

Za to okusno jed potrebujemo: 1 kg krompirja, 500 g korenja, 150 g suhe slanice, 100 g suhe klobase, 150 g čebule, 200 g govedine brez kosti, 4 žlice olja, 1 žlica konzerviranih paradižnikov, peteršilj.

Kako pripravimo jed: Na olju dušite drobno narezano slanino in čebulo, nato dodajte govedino, narezano na kocke in skupaj dušite, da se govedina zmehča. Nato dodajte na kolobarje narezano klobaso korenje, krompir, narezan na rezine, paradižnik in vegeto, dušite in dolivajte vodo. Na koncu dodajte peteršilj po želji.

Ponudite kot glavno jed. Čas priprave je okrog 50 minut.

drobni nasveti

Rezano cvetje, postavljeno v vaze, je v marsikaterem stanovanju okras, ki je nepogrešljiv. Kako obdržati cvetje, da bo čim več časa sveže, to je skrb vskega ljubitelja cvetja. Nekatero cvetje v vazi bo ostalo sveže, če boste vrgli v vazo bakreni kovanec. Drugo cvetje pa bo ostalo sveže, če boste v vazo z vodo dali kanček aspirina.

...

Kako očistiti blatne madeže z obleke? Včasih mislimo, da je dobro, da obleko ali kos obleke takoj operemo v vodi. Najnovejša raziskava pa pravi, da je bolje, če pustimo, da se blato posuši, nato pa madeže očistimo s ščetko.

NIČ NAS NE SME PREŠENETITI

Uspešno usposabljanje ZRVS v Pomurju

V konceptu splošne ljudske obrambe in družbene samozastite ima pomembno vlogo članstvo Zveze rezervnih vojaških starešin, ki je v Pomurju združeno v 48 krajevnih organizacijah. Da pa bi lahko uspešno opravljali svoje naloge, se morajo rezervni vojaški starešine nenehno usposabljati na idejnopolitičnem in vojaškostrokovnem področju. Lanskoletni program usposabljanja je bil razdeljen na teoretični in praktični del pouka. Teoretični del, ki je potekal v prvi polovici leta — tema je bila protijedrsko, kemično in biološko oskrbljenost bojnih dejstev, je izvajal poseben predavateljski aktiv. Na to temo so člani Zveze rezervnih vojaških starešin tudi reševali taktično nalogo. Udeležba na teoretičnem delu usposabljanja je bila zelo dobra, še posebno v soboški občini, kjer je bil odstotek udeležbe blizu 93 odstotkov. Praktični del usposabljanja, ki je zajemal enodneveni orientacijski pohod s strelskotehničnim urjenjem in preverjanjem znanja, pa je potekal v drugi polovici leta, za zamudnike pa v decembru z izjemo občine Lendava, kjer so drugi del usposabljanja izvedli šele v januarju letos. Praktični del usposabljanja so skoraj izključno izvajale krajevne organizacije ZRVS ob pomoči inštruktorjev občinske komisije za izobraževanje. Pri neposrednem izvajanju posamezne tematike je bilo v soboški občini na 17 sklicih vključenih 35 rezervnih vojaških starešin, pri drugih organizacijskih zadevah pa še nad 50 članov in 30 predstavnikov strelskih druženj. Na praktično usposabljanje je bilo v soboški občini vabljenih

1.075 rezervnih vojaških starešin, udeležba pa je bila čez 94-odstotna. V nekaterih krajevnih organizacijah ZRVS so se tudi odločili za izvajanje dodatnih oblik usposabljanja, hkrati pa se v aktivnosti vključevali tudi v drugih organizacijah, kar je še posebno razveseljivo. Zal pa zaradi nekaterih težav niso izvedli načrtovanega ogleda taktično-tehničnega zbora v garnizonu v Mariboru. Premalo so bile pri rezervnih vojaških starešinah tudi uveljavljene individualne oblike usposabljanja, kar bo v prihodnje potrebno popraviti. Pomemben pa je tudi delež rezervnih vojaških starešin pri usposabljanju narodne in civilne zaštite v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, obrambnozaščitem usposabljanju izvenšolske mladine, na obrambnih dnevih MDA Goričko 85, pri aktivnostih obrambnih krožkov na osnovnih in srednjih šolah ter strelskih tekmovanjih.

Kljub nekaterim slabostim in pomanjkljivosti, kot je denimo neenoten kriterij pri opravičevanju odsotnosti rezervnih vojaških starešin z usposabljanja in nekaterih drugih, je bilo lanskoletno usposabljanje rezervnih vojaških starešin v Pomurju zelo uspešno. Pomembno je tudi to, da so bili programi usposabljanja prilagojeni potrebam in posebnostim posameznih občin ter da je bil dosežen napredek pri usklajevanju aktivnosti usposabljanja z drugimi obrambnimi strukturami v občini. Izboljšala pa se je tudi udeležba na usposabljanju.

Feri Maučec

Radenska ♥♥♥ Radenci

vabl v

NARODNO RESTAVRACIJO PARK

Obiščite narodno restavracijo Park v Radencih. V prelepem domačem okolju vam bodo postregli z jedmi, ki so jih pripravljale že naše babice.

Vljudno Vabljeni

Radenska ♥♥♥ Radenci

ANEKDOTE

Vječeslav Molotov, komisar ZSSR za zunanje zadeve, je diktiral Finski zelo težavne pogoje, ki jih ta ni hotela sprejeti. Molotov je poklical v Moskvo finskega predstavnika in ga ostro napadel:

»Koliko vojakov ima vaša dežela?«
»Tristo tisoč,« je odgovoril finski predstavnik.
»Mi pa jih imamo na vaših mejah tri milijone.«
»Finski odposlanec ga je mirno pogledal in pripomnil:«
»Preveč jih je... da bi jih lahko vse pokopali na našem ozemlju.«

Ruski car Pavel I. Petrovič je nepričakovano prišel v neko vojaško šolo. Ker je ugotovil precejšen nered, je ukazal, naj zapro komandanta šole.

»Veličanstvo,« je v zadregi omenil pribočnik, »pozabil sem vam povedati, da je komandant šole ponoči nenadoma umrl.«

»Prav« je odgovoril car, »vimenajte namestnika, nato pa ga dajte takoj zapreti.«

Ko je Picasso obiskal razstavo enega svojih vnukov, je dejal: »Glej no, to pa je eden mladih, ki me ne poskuša posnemati.«

Učenec je vprašal Pitagoro, kdaj je najbolje, da se oženi.

»Ko se boš naveličal počivati,« je odgovoril filozof.

NEKOLIKO DRUGAČE

- Jani, oprost, pričo rabim. Bi lahko...?
- Ne. Sem že preobvezan in prezadolžen.
- Saj ne gre za kredit. Poročno pričo rabim.
- To je še vrag.
- Ne. Pet milijonov ti dam takoj na roko, samo priča bodi...

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Duhovite podpise pod današnjo risbo pošljite do četrtega, 20. februarja, na naslov: VESTNIK, Titova 29/1, Murska Sobota, s pripisom »naša risba — vaš pripis«. Objavljene podpise honoriramo.

Da veš, direktor sem jaz, ti si lahko le vodja tozda! (Ludvik Kramberger)

Ne skrbi, stara, saj bodo otroci odplačali dolgove. (Silva Onišak)

Ljubi moj petelinček, le kaj bova z naraščanjem? Vsi so že usmerjeni, službe pa nobeden ne dobi. (Bogomir Roškar)

To ste vi stari krivi, da tako slabo gospodarimo! (Dionizij Ha-

SESTAVIL MARKO NAPAST	GLEDALIŠKI DELAVEC	MAJHNA VAS	NEKDANJI BRITANSKI PREMIER (OLEMENT)	DOMAČE ZENSKO IME	PLAČILO NA RAČUN, PREDUJEM	MEŠANICA ŽIVIL ZA POLNJENJE ORUGIH	ČRNOMOR- SKO LETUŠČE
DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI							
RIMSKI MUZEJ IN KATEDRALA							
GOVORNIŠKI ODER							
DESKA					PRIPOVED- NA PESEM DAVNI ITALJANI		
BOKSAR RUSEVSKI				VRBA KRATICA NA RECEPTIH			
ODISEJEV OČE						SAMCI PERNATE ŽIVALI, RACMANI	VELIKO GLASBILLO
RIMSKA 1		TROPSKA SMOLA	WESTNI NASAD REKRUTA- CIJA				
KOŽNA BOLEZEN				DRŽAVNIK ŠASTRI GLASBENI ZNAK			
ŽENSKA KI JE KJE VČLANJENA							
SVOD NAD NAMI					ANTON VODNIK STANE SEVER		
MESTO V NOTRANJ DALMACIJI							
KONJENIK TEŽKE KONJENICE							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: podplat, amarena, rentnik, alt, tla, Lier, IO, EK, tank, laka, A, O, Andi, gnoj, ZE, ral, Ili, Aristid, Mantova.

Kaj razkrivajo elektrarne na Muri?

KAJ JE PRESTRUKTURIRANJE GOSPODARSTVA NASPLOH IN TUKAJ

Kdor ne misli ekološko, ne more ustrezno razumeti prestrukturiranja gospodarstva. Sodobno prestrukturiranje se ne dogaja zato, da bi za množično proizvodnjo iskali nove nosilce potrošnih tokov, ki naj bi potem spravili v tek vse veje gospodarstva, kakor je spodbujanje trošenja doslej veljalo za najmočnejši ekonomski vzgib. Če se sedaj težijo pobud za strukturne spremembe sili v ekologijo, to ne pomeni, da se gospodarjenje odreja ekonomičnosti, marveč pomeni, da so spremembe v gospodarjenju nujne zaradi ekoloških in energetskih razmer.

Pokrajina ob Muri, kjer ni omejevalne vredne akumulacije kapitala in tehnološke tradicije kot tistih predpostavk, na osnovi katerih so potekala doslej prestrukturiranja, se lahko v tem novem načinu gospodarskega prevrednotenja enakovredno vključi v svetovno dogajanje in naredi korak po meri prihodnosti.

Izhodišče prestrukturiranja je na področju, v sami snovi področja, za katerega prestrukturiranje gre. Lebedeče zgledovanje in iskanje projektov, kakor nam ga predstavljajo na straneh tega časnika različni ljudje iz gospodarstva in bolj teoretično-političnih dejavnosti, je relikt, prežitek minulih časov.

Murske elektrarne kot problem in neznosen projekt postavljajo na videlo nujnost gospodarskih sprememb: prestrukturiranje kot ohranitev in razbremenitev okolja, v čistem ekološkem smislu in kot prekinitev izkoriščanja po centru, ki mu služi provinca kot izvor surovin in ekonomsko nižje vrednotenega dela. Prestrukturiranje v samozadostnost in »samoupravnost«.

Prolegomena

Splošne značilnosti doslejnjega svetovnega gospodarjenja, posebno še gospodarjenja v kriznih razmerah, kakršne so tačas pri nas, je ta, da se je gospodarilo, in se pretežno še zdaj, negospodarno in uničujoče. To je potrebno pripomniti predvsem za tiste, ki ne verjamejo napovedim o usodnih posledicah zgraditve elektrarn: od družbe, ki je v krizi in ki se skuša krčevito reševati na neprimerne načine, moremo pričakovati takšno ravnanje, toliko bolj, če je to tudi polpretekli splošni način v svetu. V takšnih razmerah navsezadnje ni čudno, nasprotno, povsem možno je, da se žrtvuje kaka pokrajina, da v stihiji izsiljuje in zavajajo, da so trdno odločeni zgraditi naprave in objekte po več kot dvajset let starih načrtih, da zagotavljajo smešne reči o tem, kako bodo brez težav regulirali višino talnice, kakor bo kdo želel. — Na eni strani starela tehnologija in čez dvajset let staro načrtovanje, na drugi pa popolno obvladovanje problemov, kakršno ni mogoče nikjer na svetu! Kot da bi bili manipulativno in zavajanje glavni sestavni strokovnosti!

Pomurje je v naslednjem domačih in svetovnih gospodarskih napak izredno na udaru. Vsako gospodarsko okolje hoče imeti po železnem pravilu kapitala področja, iz katerih se napaja, črpa iz njih moči, denar in bogastvo, za gospodarsko prestrukturiranje: razviti svet prerašča proizvodnje, za katere se ni našel ustrezne ekološke rešitve ali pa jih sploh opušča, ker nimajo prihodnosti, so pa še potrebne v prehodnem obdobju, na nas in znotraj naše gospodarske skupnosti se dogaja enako — na najslabšem so najmanj razvita območja, ki zaradi nerazvitosti tudi razvoja ne razumejo ustrezno in se zaradi tega takega obravnavanja niti ne branijo, ker so prepričani, da se tudi na območjih, ki so zadaj, mora zgoditi vse tisto, kar se je zgodilo razvitim. Torej je potrebno ponoviti tudi napake! Spodaj bomo pokazali, kako zmotno je takšno sklepanje, po katerem moramo zgraditi potemtakem tudi še nekaj tisoč parnih strojev, ker na tem področju še nismo dosegli preteklega svetovnega povprečja! Vse skupaj ima tudi ustrezno politično obliko.

Paradigma

Elektrarne na Muri so z vseh strani strnjen primer takih gospodarskih dogajanj. Elektrogospodarstvo je po zgledovanju na preteklost in zaradi svojih interesov, ki izražajo prevladujoče gospodarstvo,

po metodah, ki ekonomsko ne veljajo več (veljalo ni nikoli, samo zavdali se nismo, da narava ni neizčrpna), izračunalo, da potrebujemo še toliko in toliko energije. Številke niso pomembne, pomembno je dejstvo, da po teh izračunih čez nekaj let ne bomo imeli več ne rek za jezitev, ne premoga in ne urana, potrebe bodo pa še vedno rasle!

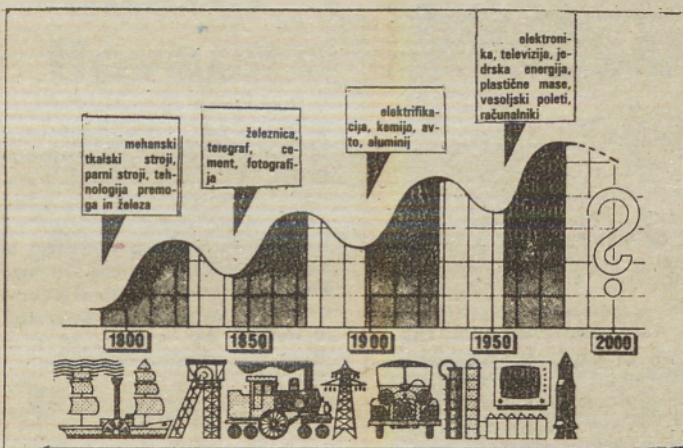
Na severovzhodnem koncu Slovenije naj bi po teh izračunih potrebovali električno energijo v tako imenovanih potrošnih konicah, ko se priklapi največ porabnikov in zato pridejo v poštev samo akumulacijsko-pretočne elektrarne. Njihova značilnost je v tem, da uničijo velikanske površine — glede uničenja Mure in zamočvirjenja zaledja tudi pretočne, kakršne so v Avstriji niso boljše — ker se mora v akumulacijah nacerediti voda, ki se v štirih urah polnega obratovanja vsake stopnje prelije preko turbin za naslednjo stopnjo in tako dalje.

Po izračunih mednarodnega središča za obnovo in razvoj, bi morali v slovenskem gospodarstvu vložiti 160 milijonov dolarjev in bi prihranili čez 20 odstotkov energije, savske in murske elektrarne pa bodo po nekkih izračunih elektrogospodarstva, torej bodo stale več, stale 610 milijonov dolarjev, o pridobljeni energiji ni natančnih podatkov, ker se izračuni elektrifikacije od projekta do projekta razlikujejo, prav gotovo pa je bo manj kot v gornjem primeru.

Gospodarski cikli

Kakšno je širše gospodarsko okolje te zmote?

Eden od primernih načinov, da na kratko prikažemo svetovne gospodarske tokove polpretekle dobe, je Kondratjeva teorija valov, stara, toda dovolj žlahtna in nazorna teorija, ki velja. Ruski učenjak Kondratjev je v dvajsetih letih tega stoletja razvil teorijo o valovih svetovne gospodarske rasti in padcev, konjunktur in recesij. Po svetovnih krizah, ki so se vedno končevale z vojnami, čedalje bolj totalnimi, so bili potrebni nosilci naslednje rasti, izdelki, okrog katerih se je sukala vsa proizvodnja in ki so oživljali gospodarstvo tako dolgo, dokler ni prišlo do vnovičnega zasičenja in padca.

Po drugi svetovni vojni so bili nosilci prestrukturiranja in konjunktura elektronika, televizija, jedrska energija, umetne mase, vesoljski poleti, računalniki. Hrib vala je čedalje višji, ker so svetovni gospodarski valovi čedalje bolj svetovni in danes skorajda ni področja, ki ne bi bilo zaznamovano s proizvodnjo in prodajo televizijskih aparatov, plastike, računalnikov. Po vsaki svetovni krizi je prestrukturiranje bolj globalno in sega že v skoraj vse kote planeta (Indijanci v Amazoniji se krasijo s plastiko, uporabljajo plastiko, naravno(!) trgujejo z elektronsko krmiljenimi kasetofoni...!).

Iz tega istega razloga se je pojavil ekološki problem in zahteve, oziroma nujnost, da se ekološko načrtuje in spreminja gospodarstvo.

Mehanski tkalski stroji in tehnologija, ki je temeljila na premogu in železu, je v manjši meri osvojila in uničila svet kot cement in v mnogo manjši meri kot avto in kemija. (konec prihodnjic)

Pridobljeno znanje bo vsekakor koristilo

V učilnicah delavske univerze v Murski Soboti je potekal trimesečni seminar teorije in prakse marksizma, ki ga je organiziralo medobčinsko študijsko središče politične šole pri CK ZKS za Pomurje. Gre za eno najzahtevnejših oblik izobraževanja komunistov iz pomurskih občin, ki je tudi tokrat vzbudil precejšnjo pozornost. Da bi o trimesečnem seminarju teorije in prakse marksizma zvedeli kaj več, smo za mnenja vprašali nekaj slušateljev.

JULKA MECKAR iz Rogaševca, zaposlena v podružnici SDK Murska Sobotica:

»Z obiskovanjem tega seminarja sem v bistvu zastopala kar dve osnovni organizaciji Zveze komunistov, in sicer v krajevni skupnosti, kjer živim, in delovni organizaciji, kjer sem zaposlena. Pridobila sem si nekatera nova znanja, predvsem o politični ekonomiji, ekonomiki in deloma o političnem sistemu. Po mojem mnenju bi moralo biti še več diskusij o praktičnem dogajanju v delovnih organizacijah ali krajevnih skupnostih, da bi videli, kako se določene zadeve uresničujejo v vsakdanjem življenju.«

VILJEM PEILTSCHMIDT s Hodoša, zaposlen v obratu Mure v Gornjih Petrovcih:

»Za trimesečni seminar teorije in prakse marksizma me je predlagala osnovna organizacija Zveze komunistov v delovni organizaciji, kjer sem zaposlen. Po mojem mnenju sem v tem seminarju pridobil zelo veliko teoretičnega znanja, ki mi bo gotovo mnogo koristilo pri mojem nadaljnjem delu. In če še izrečem pripombo, potem bi moral reči, da bi morali dati več poudarka delovanju komunistov v delovnih organizacijah.«

MILIJANA SLAK s Cankove, zaposlena v Zdravstvenem domu Murska Sobotica:

»V trimesečnem seminarju teorije in prakse marksizma sem si pridobila veliko znanja. Menim pa, da bi morali v predavanjih nameniti več pozornosti temu, kako pridobljeno znanje čim bolj uporabiti v delovni organizaciji, kjer posameznik družbenopolitično deluje. Doslej sem obiskovala vse seminarje, ki jih je organizirala soboška delavska univerza in je ta seminar v bistvu nadaljevanje mojega izobraževanja. Mislim pa, da si vsak posameznik lahko pridobi veliko znanja, ki ga lahko s pridom uporabi v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, kjer deluje.«

Milan Jerše

O JAVNI TRIBUNI IN ELEKTRARNAH NA MURI

V zvezi z javno tribuno o gradnji elektrarn na Muri bi želel izraziti nekaj svojih opažanj (kot poslušalec).

Občudovanja vreden je bil odziv občanov, ki so napolnili Galerijo v Murski Soboti, kar kaže, da so ljudje ob Muri dobro seznanjeni s projektom za gradnjo elektrarn na Muri. Ta odziv tudi kaže na veliko zaskrbljenost ljudi zaradi gradnje predvidenega tipa elektrarn. Ekološko društvo v Murski Soboti in vsi, ki so sodelovali pri pripravi tribune, so se zelo potrudili, za kar jim gre vse priznanje, da na njej so sodelovali različni strokovnjaki iz ožje okolice (Pomurje) ter širše Slovenije.

Ob tem pa je človek pogrešal kmetijske strokovnjake, ki bi

morali zagnati vik in krik ob tako velikem uničenju narave (najsi gre za travnike, gozdove ali njive).

Prav tako je človek pogrešal aktivno udeležbo družbenopolitičnih delavcev, ki so se držali ob strani, oziroma so modro molčali in si mislili svoje, kot da si ne bi upali izraziti svojega ali stališča svoje organizacije. Pa bi morali prav družbenopolitični delavci prednjačiti v polemikah o tako pomembni zadevi, kot je gradnja elektrarn. Ali morda ta pasivnost, molk družbenopolitičnih organizacij pomeni, da sprejemajo predloženi projekt elektrarn na Muri? Kot se sliši, politika čaka na dodatne strokovne analize o še neznanih vplivih gradnje akumulacijskih elektrarn na Muri.

To je bolj jalov izgovor, saj je začetek gradnje elektrarn predviden za mesec april 1986. Takrat pa bo že prepozno za kakršno koli stališče ali javno razpravo.

V tem molku lokalnih oblasti v Pomurju ljudje vidijo, da je gradnja elektrarn takega tipa že gotovo dejstvo in bi jo želeli izvesti proti mnenju večine. Če pa bodo ljudje spontano nasprotovali uničevalnemu projektu gradnje elektrarn, bodo ožigosani kot nasprotniki razvoja.

Malo več sem napisal o uradni politiki, ki dogmatično molči, kot da bi imela druge interese kot večina tu živčih ljudi. Na tribuni so sicer sodelovali tudi nekateri javni delavci, ki pa se niso izjasnili proti gradnji takih elektrarn. Večina

govornikov pa je z utemeljitvami nasprotovala gradnji elektrarn. Tudi sam sem mnenja, da bodo predvidene elektrarne na Muri Pomurcem povzročile več škode kot koristi. Če pomislimo na širši družbeni interes po potrebi električne energije, bo na koncu učinek enak — negativen. Saj koliko pridobimo z električno energijo, izgubimo z okoljem.

Zato je nujno začeti z izkoriščanjem alternativnih virov energije, ter se enkrat razmisli o načrtovani gradnji energetske požrešnih objektov (tovarna aluminija Kidričev ter jeseška železarna). V tej zvezi je aktualen in poučen sklep zisa o prostem uvozu jekla. Tu se kaže licemerska in zaletava gospodarska politika naše republike.

Stanko Gerič
Črenšovci

Na podlagi 16. člena zakona o evidenci volilne pravice (Ur. list SRS, št. 7/74) ter odloku o razpisu splošnih volitev članov delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter splošnega glasovanja o izvolitvi delegatov v družbenopolitični zbor skupščine družbenopolitične skupnosti objavljamo

RAZGLAS

S KATERIM OBVEŠČAMO OBČANE OBČINE MURSKA SOBOTA, DA PREGLEDAJO SPLOŠNI VOLILNI IMENIK IN ZAHTEVAJO POPRAVKE DO 11. MARCA 1986

Popravek v splošnem volilnem imeniku lahko zahteva občan ustno ali pisno, če on ali kdo drug ni pravilno vpisan na območju volišča, kjer ima stalno prebivališče, če je nepravilno vpisan v volilni imenik, ali zato, ker je nepravilno vpisano ime ali drug podatek, ki se nanaša nanj ali na koga drugega.

Splošni volilni imenik je razgrnjen na Sekretariatu za notranje zadeve občine M. Soboti, Alija Kardoša 2, in na krajevnih uradih občine Murska Sobotica.

Občane, ki so se preselili, ali če je bila preimenovana ulica, spremenjena hišna številka, pa tega niso prijavili na prijavno-odjavni službi Sekretariata za notranje zadeve, Alija Kardoša 2, oziroma pri pristojnem krajevnem uradu, prosimo, da to store takoj, najkasneje pa pet dni pred dnem, ki je določen za splošne volitve.

Opozarjamo vse občane, da je prijavljanje vseh sprememb stalnega in začasnega prebivališča po zakonu obvezno.

OBČINA MURSKA SOBOTA
SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE

KAPELA

STARŠI KRITIČNO O MERILIH PRISPEVKA V VRTCIH

V VVO na Kapeli je bil v januarju sestanek s starši, ki je pokazal obojestransko prizadevanje, da naj vzgojno-varstveno delo poteka čim uspešneje. Osrednji del programa sestanka je bil študijsko zastavljena problematika govora otrok v predšolskem obdobju. Po teoretičnem delu so vzgojiteljice podale analizo govornih sposobnosti otrok po skupinah. Razveseljiva je bila sklepna misel, da so otroci, ki sedaj obiskujejo vrtce na Kapeli, brez posebnih govornih težav. Starše je vzgojno osebje seznanilo z načinom načrtovanja vzgojnega dela med letom in vsebinami, ki prepletajo vzgojno-varstveno delo vsake vzgojiteljice. Namen tega prikaza je bil, da lahko starši spremljajo vsakodnevno dogajanje v ustanovi. Vzgojiteljice so prisotnosti prisotne z razstavo

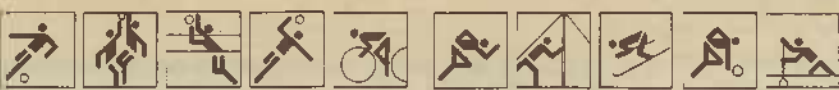
ljubkih igračk, ki so jih izdelale same.

Na sestanku so starši predlagali, naj se posreduje na sis otroškega varstva sklep o potrebi povnega pregleda meril za prispevek staršev otrok, ki so v vrtcih. Starši so bili mnenja, da ni objektivne osnove za poenotenje meril prispevka v občini, saj otroci nimajo enakih možnosti za vzgojo in varstvo (prostorske razmere in opremljenost vrtca na Kapeli v primerjavi z Radenci oz. Radgono). Prav tako ni utemeljena enotnost meril za jaslične oddelke z drugimi, saj to znatno zvišuje tudi prispevek staršev, ki niso imeli, oz. ni najo možnosti oddati svojega dojenčka v jasli, ker so ti oddeli le v središčih in se morajo prizadejati starši znajti sami. Dalje se ne

strinjajo z načinom obračunavanja odstotnosti otroka iz vzgojno-varstvene ustanove, kar znaša sedaj pri najvišjem in najnižjem prispevku, ne glede na vzrok izostanka, 120 din na dan, če je otrok odsoten nad 3 dni.

V času, ko postajajo stroški za malčka v VVO za večino staršev že veliki in bodo kaj kmalu še večji, bo potrebno na sejah skupščine sisa otroškega varstva sprejemati odločitve z večjo mero odgovornosti ter se zavediti, da neobjektivna merila prizadenejo predvsem dislocirane odd. VVO, kar lahko hitro povzroči manjši vpis, ki ogrozi obstoj oddelkov ter poveča neorganizirano predšolsko vzgojo otrok, ki živijo zunaj večjih središč naše občine. Tega pa si ne bi smeli zeleti!

MIJA

STRELSTVO

Zmaga Ljutomera, Noršinec in Mure

Na sporedu je bilo zadnje kolo tekmovanja v prvi republiški strelski ligi, kjer tekmuje ekipa Ljutomera. Ljutomerčani so tokrat gostili ekipo SD Avgust Majerje iz Maribora in zmagali s 1463:1450 krogov. Posamežno: Ljubo in Sandi Špindler po 368, Dušan Špindler 364 in B. Filipič 363 krogov. Ekipa Ljutomera, ki je tokrat prvič tekmovala v prvi slovenski ligi, je osvojila 8 točk in pristala v gornjem delu lestvice, kar je lep uspeh.

Zadnje kolo je bilo tudi v drugi slovenski strelski ligi vzhod, kjer tekmuje ekipa Noršinec in Mure iz Murske Sobotice. Noršinci so gostovali v Mariboru in premagali ekipo Boris Kidrič Stavbar s 1442:1433 krogov. Posamežno: B. Bukovec 370, S. Balaško 367, K. Turner 361 in A. Belšak 344 krogov. Mura pa je v Murski Soboti premagala ekipo Kovinarja z Mute s 1454:1421 krogov. Posamežno: J. Horvat 378, M. Karo 363, V. Horvat 358 in V. Dundek 355 krogov. To je prva zmaga Mure. Po končanem tekmovanju so Noršinci z 10 točkami zasedli drugo mesto, Mura pa z 2 točkama zadnje in je izpadla iz lige.

Za občinske naslove

V Ljutomeru je bilo občinsko tekmovanje v streljanju z zračno puško ekipno in posamično za mladince, mladinke, člane in članice. Sodelovalo je okrog 25 strelcev in strelk. V tekmovanju mladincev je ekipno zmagal Jutomer s 1076 krogi, posamežno pa Sandi Špindler s 365 krogi pred Dijakom 358 in Kapunom 357 krogov. Med mladinkami je ekipno zmagal Jutomer s 1032 krogi, posamežno pa Bencekova s 351 krogi pred Horvato, 346 in Pajschlovo, 335 krogov. V konkurenci članov je prav tako zmagala ekipa Ljutomera s 1107 krogi pred prvo ekipo Obrtnika 1048, in drugo ekipo Obrtnika 987 krogov. Posamežno pa je občinski naslov osvojil Ljubo Špindler s 374 krogi pred Francem Rubinom, 367, in Dušanom Špindlerjem, 366 krogov. Med članicami pa je zmagala Hvalčeva s 347 krogi pred Žumanovo 337 in Jurkovičeva 330 krogov.

Občinska zlata puščica Bukovcu

Občinska strelska zveza Murska Sobotica je preteklo nedeljo pripravila na strelšču v Murski Soboti tekmovanje v streljanju z zračno puško za občinsko zlato puščico. Sodelovalo je 48 strelcev in strelk, ki so izpolnili normo na družinskih tekmovanjih. Največ uspeha je imel tokrat Branko Bukovec, ki je zasedel prvo mesto s 556 krogi in tako tudi občinsko zlato puščico. Sledijo: Franc Balaško 554, Štefan Balaško 550, Karel Turner 549 in Davor Panič 545 krogov.

Pomerilo se 40 mladih

SD Štefan Kovač Beltinci je med šolskimi počitnicami pripravila tekmovanje v streljanju z zračno puško za pionirje in pionirke. Udeležilo se ga je 40 mladih. Najuspešnejši je bil Gabor, ki je s 585 krogi zasedel prvo mesto pred Palom 573, Škaličem 416, Novakom 390, in Verešem 338 krogov. F. Matko

NAMIZNI TENIS

Tri ekipe na republiško prvenstvo

Ekipno prvenstvo SV regije za mladince in mladinke je pri mladincih zbralo 12 in pri mladinkah 5 ekip. Pri mladincih je zmagala prva ekipa Sobotice — Benko, Kuzma, Benkovič, S. Unger — pred drugo ekipo — M. Unger, Žitek, Fridrih — oslabiljeno ekipo Fužinarja in Mariborom, omenjene štiri ekipe pa so se tudi uvrstile na republiško prvenstvo na Ravnah. Tretja ekipa Sobotice je bila peta, Radgona šesta in Beltinci deveti. Pri mladinkah je zmagala ekipa Petovje pred Radgono in Fužinarjem. Sobotica je bila peta, prve tri ekipe pa so se uvrstile na republiško prvenstvo v Vrtojbi.

M.U.

TVD PARTIZAN RADENCI

Tekoški maraton treh src mednarodna prireditev

TVD Partizan Radenci so di med najaktivnejša tovrstna društva v radgonski občini, saj je bil v lanskem letu razglašen za drugo najboljšo društvo. Dejavnost društva teče po sekcijah: odbojka, mali nogomet, košarka, ženska rekreacija, kolesarjenje in rokoborba. Občasno pa društvo organizira tudi druge aktivnosti. V zimskem času poteka dejavnost društva predvsem v telovadnici osnovne šole, ki pa je žal premajhna, da bi lahko sprejela vse, ki si v tem času želijo aktivnosti. V društvu so z veseljem sprjeli in podprli zamisel, da je gradnja nove telovadnice prišla v referendumski program občine Gorinja Radgona. Veseli pa so tudi, da so lani v Radencih dobili nova asfaltna igrišča pri gostinski in osnovni šoli za rokomet, odbojko, mali nogomet in košarko. Poleg tega pa imajo še igrišča pri plavalnem bazenu, pri hotelu Radin in med blokci. Tako so lahko v poletnem času športne aktivnosti na prostem. Prizadevajo pa si, da bi na

nova asfaltna igrišča postavili reflektorje, tako da bi lahko vadili in tekmovali tudi v večernih urah.

TVD Partizan Radenci pa se je uveljavilo tudi kot odličan organizator tekaškega maratona treh src. Letošnji tekaški maraton, ki bo že šesti po vrsti, bo 12. aprila v

IZ DRUŠTEV

Radencih, mali maraton pa bo šel tudi za prvenstvo Slovenije. Letošnji tekaški maraton treh src v Radencih je bil uvrščen v mednarodni koledar tekaških prireditev. Prizadevni Radenci na čelu s predsednikom društva Martinom Sreštem so že začeli s pripravami na to pomembno mednarodno prireditev. Sicer pa si v Radencih prizadevajo, da bi k rekreaciji pritegnili čim več krajanov.

Tudi letos bodo po končani smučarski sezoni organizirali že tradicionalno srečanje v malem nogometu med ju-

KOŠARKA REP. LIGA

Derbi dobila Ilirija

V prvem kolu drugega dela tekmovanja v slovenski ženski košarkarski ligi sta se v Murski Soboti v derbi tekmi pomerili ekipi ljubljanske Ilirije in domačega Pomurja Metalservis. Srečanje so dobile ljubljankanke, ki so bile ves čas tekme boljše. Rezultat tekme je bil 57:62. Koše za Pomurje so dosegle: Govorčin 21, Koren 17, Birc 11, Šiško in Kardoš po 4. V naslednjem kolu igra Pomurje Metalservis doma z Mariborom.

V tekmovanju druge slovenske moške košarkarske lige vzhod je Pomurje gostovalo v Slovenj Gradcu in premagalo domačo ekipo z 89:76. Koše za Pomurje so dosegli: Štihec 22, Rajbar 28,

Merklin 23, Juteršnik in Titan po 8. Radgona pa je doma izgubila z ekipo Kovinarja iz Štor z 69:74. Koše za Radgono so dosegli: Lah 20, Horvat 19, Roškar 14 in Mulec 9.

SKL — ŽENSKÉ

Novo mesto	10	9	1	662:589	19
Ilirija	10	8	2	747:564	18
Slovan	10	8	2	646:598	18
Pomurje	10	7	3	668:603	17
Kladivar	10	6	4	824:715	16
Cimos	10	5	5	686:673	15
Jesenice	10	3	7	653:638	13
Maribor	10	2	8	626:776	12
Metka	10	2	8	540:713	12
Salonit	10	0	10	560:743	10

Pomurje premagalo Sabarijo

V povratni prijateljski mednarodni košarkarski tekmi je Pomurje v Murski Soboti premagalo madžarskega drugoligaša Sabarijo z 78:61. Strelci za Pomurje: Juteršnik 21, Merklin 17, Sakovič 10, Horvat 8, Titan 6, Rajbar in Marinič po 5, Fujs, Miser in Klemer po 2. Sobočani so zmagali tudi na prvem srečanju v Szombathelyu. Sodila sta Dundek in Glazar.

SMUČANJE

Ljutomerčani na Arehu

TVD Partizan in ZTKO Ljutomer sta ob finančni pomoči Obrtnega združenja Prlekije in Delovne organizacije Imgrad organizirala med šolskimi počitnicami petdnevne smučarske izlete na Areh. Teh se je udeležilo 434 mladih, med njimi pa je bilo tudi nekaj starejših. Manj izkušeni smučarji so vadili pod nadzorstvom smučarskih učiteljev in vaditeljev. Letošnja akcija je lepo uspela.

T. Ficko

DVORANSKI HOKEJ

ABC POMURKA TRETJA, MURSKA SOBOTA ČETRTO

V Zagrebu je bil tretji turnir medrepubliške lige v dvoranskem hokeju. Sodelujeta tudi ekipi ABC Pomurke in Murske Sobotice. ABC Pomurka ni mogla nadoknaditi izgubljenih točk na prvih dveh turnirjih in je zasedla tretje mesto, ekipa Murske Sobotice pa četrto. Sicer pa nepopolna ekipa ABC Pomurke, ki je bila lani prva, tokrat ni mogla ponoviti lanskega uspeha.

Rezultati tretjega turnirja — Murska Sobotica:Zrinjevac 2:4 (Glavač 2), ABC Pomurka:AHK (Zg) 2:4 (Časar 2), Murska Sobotica:Zagreb 1:1 (Gostonj), ABC Pomurka:Zrinjevac 6:2 (Zelko 2, Časar 2, Mesarič, Črno), Murska Sobotica:Akademičar 4:0 (Bukvič 1, Zelko, Glavač, Sraka) in ABC Pomurka:Murska Sobotica 4:1 (L. Zelko, Mesarič, G. Zelko 2 ter V. Zelko).

Hokejisti ABC Pomurke so zabeležili 6 zmag in štiri poraze z razliko v golih 54:34 ter zbrali 12 točk. Ekipa Murske Sobotice pa je zmagala trikrat, enkrat igrala neodločeno in šestkrat izgubila z razliko v golih 25:31 ter 7 točkami.

Hokejisti imajo še dvojno dvoranski tekmovalni. V Celju bo 22. in 23. februarja prvenstvo Slovenije, v Mariboru pa 1. marca prvo odprto prvenstvo Maribora.

L. Z.

POLKREPKO

NOGOMETAŠI
MURE V MEDULINU

Nogometiški Mure, ki se že nekaj časa vestno pripravljajo na spomladansko del tekmovanja v slovenski ligi — tekmovanje se bo predvidoma začelo 16. marca — se bodo od 22. februarja do 1. marca udeležili skupnih priprav v Medulinu pri Pulju. Za skupne priprave so se odločili igralci in vodstvo kluba z namenom, da bi se boljše pripravili za nadaljevanje prvenstva. Sobočani imajo namreč v prvih štirih kolih najtežje nasprotnike: Slovana iz Ljubljane, Maribor in Rudarja iz Trbovelj v Murski Soboti ter Rudarja v Titovem Velenju. Od štarta je veliko odvisna končna uvrstitev Mure v letošnji tekmovalni sezoni.

Sicer pa pri Muri že razmišljajo o prihodnji tekmovalni sezoni 1986/87, ko bi morali biti nekje pri vrhu, da bi se lahko uvrstili v novoustanovljeno medrepubliško ligo. S skupnimi pripravami, ki jih imajo v nekaterih drugih športnih panogah že vrsto let, pa naj bi tudi dosegli še večjo enovitost moštva, kar je tudi pogoj za doseganje boljših rezultatov. Med enotedenskimi pripravami v Medulinu bodo nogometiški Mure odigrali tudi nekaj prijateljskih tekem z domačo ekipo ali pa z moštvi, ki se prav tako pripravljajo ob morju za bližajoče se prvenstvo. Tako imajo že dogovorjeni tekmi z avstrijskima moštvoma Feldbachom in Strassom.

Priprave nogometiškega Mure v Medulinu bodo v tej neturistični sezoni sorazmerno poceni. Večji del sredstev bodo prispevali nogometiški sami, okrog 15.000 dinarjev, ki so si jih prislužili na turnirju v Avstriji in pa še nekaj iz lastnega žepa, preostalo pa bo pokrili klub. Med pripravami bodo nogometiški Mure odigrali tudi nekaj prijateljskih tekem z domačo ekipo ali pa z moštvi, ki se prav tako pripravljajo ob morju za bližajoče se prvenstvo. Tako imajo že dogovorjeni tekmi z avstrijskima moštvoma Feldbachom in Strassom.

Feri Maučec

NAMIZNI TENIS

Večina naslovov Cvenu

Na občinskem prvenstvu v namiznem tenisu za pionirje in pionirke, na katerem je sodelovalo rekordno število 62 pionirjev in pionirk iz Ljutomerske občine, so imeli največ uspeha predstavniki Cvena. V ekipni konkurenci pionirjev je zmagal Cven pred Bučkovi in Ljutomerom, nad pionirkami pa prva ekipa Cvena pred drugo ekipo in Bučkovi. V tekmovanju mlajših pionirjev je zmagal Ivančič (Cven) pred Novakom in Šmaucem (oba Ljutomer). Pri mlajših pionirkah je bila prva Štollova pred Severjevo in Mariničeva (vse Cven). V konkurenci starejših pionirjev je zmagal Makoter (Bučkovi) pred Škergetom (Cven) in Viragom (Bučkovi). Pri starejših pionirkah pa je zmagala Severjeva pred Štollovo in Mariničeva (vse Cven).

S. Žunič

ODBOJKA

Pomurje in Ljutomer zmagovalca

V okviru praznovanja 50-letnice odbojke v Pomurju sta bila odbojarska turnirja v Beltincih in Križevcih pri Ljutomeru. V Beltincih so tekmovala ženska, doseženi pa so bili tile rezultati: Pomurje:Mladost 2:0, Pomurje:Puconci 2:1 in Puconci:Mladost 2:0. Vrstni red: 1. Pomurje, 2. Puconci in 3. Mladost. V Križevcih pri Ljutomeru pa so se pomerili moški. Rezultati — Ljutomer:Pomurje 2:0, Radenci:Čakovec 2:0, Čakovec:Pomurje 2:1 in Ljutomer:Radenci 2:1. Vrstni red: 1. Ljutomer, 2. Radenci, 3. Čakovec in 4. Pomurje.

NOGOMET

Mura:Varteks
2:3

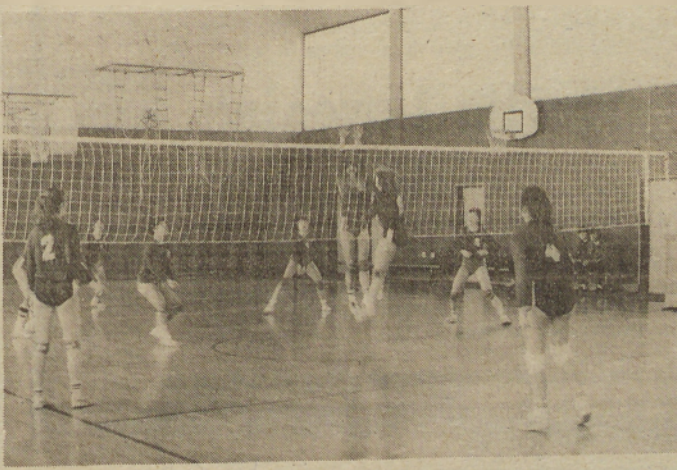
V prvi prijateljski tekmi je Varteks iz Varaždina v Murski Soboti premagal domačo Muro. Strelca za Muro sta bila Cener in Gabor. Jančar pa je zastreljal enajstmetrovko. Sodil je Žekš iz Murske Sobotice.

NAMIZNI TENIS

Zmagala
Vučja vas

V telovadnici osnovne šole v Križevcih pri Ljutomeru je bil namiznoteniški turnir. Zmagala je prva ekipa Vučje vasi pred Lukavci in drugo ekipo Vučje vasi.

M. Lebar.

Odbojarsko srečanje Pomurje:Mladost v Beltincih.

Foto: F. Maučec

ODBOJKA

Izboljšati uvrstitve

V soboto se začne drugi del tekmovanja v drugi republiški odbojarski ligi za moške in ženske. V vzhodni skupini nastopajo tri pomurske ekipe: Ljutomer in Radenci v moški ter Pomurje v ženski konkurenci. Želja vseh treh je, da bi izboljšali uvrstitve iz prvega dela tekmovanja. Ljutomer in Radenci imata še možnosti za sam vrh lestvice, Pomurje pa za prodor v sredino lestvice. Seveda pa je veliko odvisno od štarta in od pripravljenosti ekip. Že v prvem kolu bi morali vsi trije pomurski ligaši zmagati, še posebej Ljutomer in Pomurje, ki gostita drugi ekipi Sempetra in Rogoze. Nekoliko težje delo imajo Radenci v Vuzenici, vendar vseeno ne bi smeli ostati praznih rok.

Razpored tekem — I. kolo (15/16. 2.) Ljutomer:Sempeter II, Vuzenica:Radenci in Pomurje:Rogoza II.; II. kolo (22/23. 2.) F. Malgaj:Ljutomer, Sempeter II:Radenci in Braslovče:Pomurje; III. kolo (1/2. 3.) Radenci:Franjo Malgaj, Ljutomer:Braslovče in Pomurje:Celje; IV. kolo (8/9. 3.) Celje:Ljutomer, Braslovče:Radenci in Prevalje:Pomurje; V. kolo (15/16. 3.) Radenci:Celje, Ljutomer:Prevalje in Pomurje:Topolšica; VI. kolo (22/23. 3.) Topolšica:Ljutomer, Prevalje:Radenci in Pomurje:Paloma Branik III.; VII. kolo (29/30. 3.) Radenci:Topolšica, Ljutomer:Stronjska reka in Sempeter:Pomurje; VIII. kolo (5/6. 4.) Ljutomer:Vuzenica, Stronjska reka:Radenci in Pomurje:Kamnica; IX. kolo (12/13. 4.) Radenci:Ljutomer in Ruše:Pomurje.

ČAKALI SMO IN DOČAKALI SNEG

Kar dolgo se je zima izogibala naših krajev, pomislili smo že, da je več ne bo. Zima je vendarle pokazala svoje zobe, nam nanela obilo snega, ki je seveda razveselil mlade, vendar pa povzročil velike prometne težave. Počakati bomo morali do prihodnjega tedna, da bodo zbrali rezultati, danes pa v kroniki objavljamo dogodek iz preteklega tedna. K sreči večjih prometnih nezgod ni bilo. 6. januarja ob 15.30 se je na lokalni cesti v G. Radgoni zgodila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik kolesa z motorjem Vlado Borovič iz Črešnjave je zaradi neprimerne hitrosti trčil v stojeci osebni avtomobil Alojza Štraka iz G. Radgone in se hudo telesno poškodoval.

7. februarja ob 6.20 se je v ulici Štefana Kovača zgodila prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Stanislav Zadravec iz M. Sobotice se je peljal iz smeri Črnelavci. Zaradi srečevanja z drugim avtomobilom je spregledal kolesarko Olgo Grebenar iz Vancice vasi. Zadel jo je z vozilom in jo telesno poškodoval.

Vlom v stanovanje

Konec minulega tedna je neznan storilec vlomil v stanovanje Draga Toplaka iz Lendave. Kidričeva ulica, ki je na delu v ZRN. Vlomilec je ukradel tehnične in druge predmete, vredne 60 tisoč dinarjev. Za storilecem poizvedujejo.

Obračun med Romi

6. februarja ob 18.30 sta se v bifeju Market v Črenšovcih sprla in stepla Roma Emil Levačič iz Črenšovca in Darko Kovač iz Trnja. Med pretepom je Kovač večkrat udaril Levačiča, ta pa je z večjim kuhinjskim nožem zadel Kovača v predel vratu in ramena. Hudo telesno poškodovanega so prepeljali v bolnišnico.

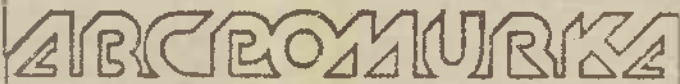
Le dva dneva za tem so se Romi Ladislav Horvat, Zdenko Horvat in Marija Kovač iz Trnja maščevali in v naselju Črenšovci hudo telesno poškodovali Aleksandra

Levačiča in njegovega brata Ladislava.

Tihotapci na delu

Na mejnem prehodu v Gede-rovcih so cariniki ob pregledu tovrnega avtomobila nemškega državljanca Josefa Tscherne našli 900 metrov žice za električno napeljavo, vredne 35 tisoč dinarjev. Vozniku so material odvzeli.

Na mejnem prehodu v G. Radgoni so cariniki zaustavili Eksema Veliča iz Banja Luke. Pri njem so našli 1300 mark in 9 tisoč šilingov. Denar so mu odvzeli in ga prijavi.

KMETIJSKA ZADRUGA LENDA
Lendava o. sol. o.

ABC POMURKA, KMETIJSKA ZADRUGA LENDAVA

objavlja JAVNO DRAŽBO

za prodajo stanovanjske hiše v Lendavi, Partizanska ulica 80, s pravico uporabe pripadajočega mestnega zemljišča.

Izključna cena za stanovanjsko hišo je 550.000 din.

Javna dražba bo v soboto, 22. 2. 1986, ob 10. uri na sedežu Kmetijske zadruge v Lendavi, Partizanska ulica 5.

Ogled stanovanjske hiše je možen po dogovoru. Pred začetkom javne dražbe morajo interesi plačati 10 odstotno varščino, celotno kupnino pa ob sklenitvi kupoprodajne pogodbe.

Naloga mladih miličnikov je vzdrževanje prometnega reda v šoli in okoli nje. Pomagajo pa tudi starejšim občanom, na prehodih za pešce, posebno v tem zimskem času. Lepa navada naj ne bo le izjema, ampak pravilo. Posnetek: Jani D.

INA-NAFTA LENDAVA
TOZD RPNP

RAZPISUJE

JAVNO DRAŽBO

za prodajo osnovnega sredstva:

— vozilo (kombi) Zastava 850-AD, reg. št. MS 583-05, vozno, leto izdelave 1984.

Izključna cena je 400.000.— din.

Javna dražba bo v torek, 25. 2. 1986., ob 10. uri pred upravno zgradbo tozda RPNP v Lendavi, Moše Pijade 9.

Vsi zainteresirani morajo pred dražbo pri blagajni Nafta vplačati 20 odstotni plog, kar je osnova za udeležbo na dražbi.

Prometni davek plača kupec v skladu z Ur. listom SFRJ št. 33/72.

ZAHVALA

Ob hitri pomoči in uspešnem zdravljenju se pristočno zahvaljujem vsem zdravniškim delavcem, posebno dr. Ivanu Gašparcu in dr. Alojzu Horvatu, medicinskim sestram sohe za intenzivno nego in drugim sestram internega oddelka bolnišnice v Rakičanu.

Iskrena hvala tudi družini Horvat, posebno pa Minki in Zvonku za hiter prevoz v bolnišnico ter vsem dragim sorodnikom, sosedom in prijateljem za številne obiske in lepe želje za čim hitrejšo okrevanje.

Prisrčna zahvala tudi Zvonku Horvatu, Štefanu Kavašu in Jožetu Rajtarju za pomoč in dokončano planirano delo.

Hvaležni Jože Zadravec,
Žiški

VESTNIK

STANOVANJSKA ZADRUGA ČRNELAVCI, o.s.o.,
Zvezna 12,
89000 Murska Sobotica

OBJAVLJA prosta dela in naloge

— računovodje zadruge

Pogoji:

— višja ekonomske komercialna ali ekonomska srednja šola,
— 4 leta delovnih izkušenj v računovodstvu.

Vlogo je potrebno poslati na upravo zadruge v 8 dneh po objavi razpisa.

Kinološko društvo M. Sobotica

obvešča

vse člane in ljubitelje kinologije, da se začne začetni tečaj šolanja psov vseh pasem za ISP B in ISP I oz. II v nedeljo, 16. 02. 1986 ob 10. uri na prostoru za urjenje K. D. pri fazaneriji.

Vsi zainteresirani se lahko prijavijo vsak četrtek od 17. do 19. ure v pisarni na Mladinski 3 ali neposredno na dan začetka tečaja na prostoru za urjenje.

VABLJENI!

SGP KONSTRUKTOR n.s.o.,
TOZD OPEKARNA LENDAVA n.s.o.

OBJAVLJA

JAVNO DRAŽBO

za prodajo TOVORNEGA VOZILA FAP, 13,5 t

leto izdelave 1977, v voznem stanju, motor generalno popravljen. Izključna cena je 3.000.000 din.

Prometni davek plača kupec.

Dražba bo 20. februarja 1986 ob 14.00 v Opekarni Lendava, Dolga vas 42.

Ogled oziroma informacije v Opekarni ali po tel. (069) 75-037.

Pred začetkom dražbe je potrebno položiti 10-odstotno varščino.

Kje si draga mama in stara mama,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka
ki skrbela je za nas?

ZAHVALA

30. decembra nas je komaj v 73. letu starosti, tiho in brez slovesa, za vedno zapustila naša draga mama in stara mama

Marija Lovenjak

roj. Kološa
iz Neradnovca 56

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom in sorodnikom, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali ter vsem prijateljem in znancem, ki ste pokojnico pospremili na zadnji poti, darovali vence in šopke, nam pa izrekli sožalje.

Posebna zahvala g. duhovniku Camplinu in pevcem za odpete žalostinke, in govorniku Kerčmarju za poslovilne besede pri odprtem grobu. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: hčerka Emilija z možem Štefanom ter vnuka Anica in Štefan

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 79. letu zapustila mama in stara mama

Karolina Pintarič

roj. Lepoša
iz Martjanec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter jo pospremili v tako lepem številu na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici KS Julijani Klement za poslovilne besede ob odprtem grobu, medicinskemu osebju Zdravstvene postaje Martjanci, patronažni službi Zdravstvenega doma M. Sobotica in kolektivu ABC Pomurka—Agroservis M. Sobotica.

Žalujoci: sin Viktor z Anico, vnukinja Silva z možem Ferijem in sinom Andrejčkom

Pomlad bo na naš vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker tebe ni.

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega ljubega sina in brata

Valterja Perata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi prežgodnji zadnji poti ter nam pisno ali ustno izrazili sožalje.

Hvala vsem za darovano cvetje.

Posebna hvala za nesebično pomoč kolektivu GH Metropol Portorož, PM Piran, sosedom Kragelj, Pavšič, Horvat, Čopi in Gorjup.

Hvala mladincem, sošolcem in razredniku za tople poslovilne besede, pevcem iz Pirana za odpete žalostinke ter vsem drugim, ki ste nam v teh najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali in stali ob strani.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu. Portorož, N. Gorica, Livek, M. Sobotica, Grad, Klosterneuburg, Plüderhausen

V globoki žalosti: mama Zlata, oče Henrik, sestra Karmen in drugo sorodstvo

Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod čutimo te mi vsi,
med nami si.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, sina, zeta in svaka

Milana Pongračiča

iz Ljutomera

se iskreno zahvaljujemo DO Marles in Mlekopromet iz Ljutomera za izkazano vsestransko pomoč ter darovane vence in cvetje, pevskemu zboru Društva upokojencev Ljutomer za odpete žalostinke, predstavniku KS tov. Tratniku za poslovilne besede ob odprtem grobu. Zahvala g. župniku za opravljeni pogrebni obred, sosedom, prijateljem in znancem za darovane vence in cvetje ter vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat — prisrčna hvala!
Ljutomer, februarja 1986

Žalujoci: žena Milica s sinovima Robijem in Mariom ter družini Golob in Pongračič

Radijski in televizijski spored od 14. do 20. februarja

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	
RADIO MURSKA SOBOTA PETEK: 16.00 — Glasbena oddaja, 16.30 — Aktualno danes (Mladinska oddaja, Kam konec tedna), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA SOBOTA: 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno danes (Sobotna reportaža, Iskanje—znanje—ustvarjanje), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA NEDELJA: 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in okraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA PONEDELJEK: 16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno danes (šport, SLO), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA TOREK: 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno danes (Gospodarska tema, Iz delegatskih klopov), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA SREDA: 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno danes (Gospodarska tema, Iz delegatskih klopov), 18.00 — »21-232« — propagandno-glasbena oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA ČETRTEK: 16.00 — Jazz... jazz... jazz, 16.30 — Aktualno danes (Kultura, Išče odgovore na vprašanja), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	
TV LJUBLJANA 9.00 Tednik, 10.00 Pesem giba: Daljni vzhod, 10.20 J. Golob: Štiri slovenske ljudske pesmi (do 10.30), 15.40—00.00 Teletekst RTV Ljubljana, 15.55 Tv mozaik — ponovitev dopoldanskih oddaj, 17.25 Poročila, Spored za otroke, 17.30 Oživele strani, 7. del nanizanke Tv Skopje, 17.50 Merlin, 2. del nemške nadaljevanke, 18.15 Oblika za prodajo, 3. — zadnji del izobraževalne serije, 19.00 Danes, Obzornik ljubljanskega območja, 19.30 Tv dnevnik I, 20.15 Vojna: Ohranjanje stare igre, 5. del kanadske dokumentarne serije, 21.20 Pod krinko, 5. del ameriške nanizanke, 22.05 Tv dnevnik II, 22.20 Vse najboljše, Wanda June — ameriški film. Oddajniki II. TV mreže: 8.25 Daj mi krila, otroška serija, 8.55 Tv v šoli: Prometna vzgoja, Likovna vzgoja, Francoščina, Josip Kozarac, Poročila, 10.35 Zimski šolski spored, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.25 Tv dnevnik, 17.45 Daj mi krila, otroška serija, 18.15 Govorimo o zdravju, izobraževalna oddaja, 18.45 Zrebanje parov za EP v Nogometu SP v košarki, posnetek, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Iz koncertnih dvoran: Koncert orkestra SF (B. Bersa, J. Sibeli, L. van Beethoven, Samo za LJ 2), 21.50 Kronika festa (do 23.20).	TV LJUBLJANA 7.45—23.10 Teletekst RTV Ljubljana, 8.00 Poročila, Otroška matineja — ponovitev oddaj, 8.05 Avstralske pravljice: Kako so živali prišle v Avstralijo, 1. oddaja, 8.20 Zaplesimo stroje, 8.35 Oživele strani, 7. del nanizanke Tv Skopje, 8.55 Lutkomendija, 2. del otroške serije Tv Novi Sad, 9.25 Periskop, 10.10 Potovanje skozi osončje: Luna in človek, 6. del, ameriške serije, 10.40 Slovenski ljudski plesi: Bela Krajina — 1. del, 11.05 Ščepce širnega sveta: Paprika, 10. del angleškega izobraževalnega niza, 11.30 Ljudje in zemlja — ponovitev, 12.00 Vojna: Ohranjanje stare igre, ponovitev 5. dela, kanadske dokumentarne serije, 13.00 Poročila (do 13.05), 14.35 Zgodba o potovanju, mladinski film, 16.15 Poročila, 16.20 Fini, dokumentarna oddaja ciprske Tv, 17.00 PJ v košarki — CZ:Partizan, prenos, 18.30 Na vezi, oddaja za stik z gledalci, 19.00 Danes, Še nekaj zase, 19.30 Tv dnevnik, 19.50 Zrcalo tedna, 20.15 Pot brez vrtnice, francosko-italijansko-španski film, 22.10 Tv dnevnik II, 22.25 San Remo '86, festival italijanske popevke	TV LJUBLJANA 8.45—13.05 in 14.00—22.15 Teletekst RTV Ljubljana, 9.00 Poročila: Otroška matineja, 9.05 Živžv: deček iz vesolja — otroška serija, 10.00 Merlin, 2. del nemške serije, 10.25 A. Ivanov: VEČNI KLIC, 6. del sovjetske nadaljevanke, 11.30 Čez tri gore: Frankolovčani, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Poročila (do 13.05), 14.15 F. Žizek: Ipavci — Josip, ponovitev 5. dela nadaljevanke, 15.30 Mozaik kratkega filma: Sprehod po nebu, avstralski film, 16.15 Poročila, 16.20 Obmejne slike — Goričko, glasbena oddaja, 17.05 Helen Keller, ameriški film, 19.00 Danes: Potrošniška porota, 19.30 Tv dnevnik, 19.45 Šport, 20.00 G. Mihič: Sivi dom, 6. del nadaljevanke Tv Beograd, 21.00 Športni pregled, 21.30 Pot iz Preljubovice, reportaža Tv Sarejevo, 22.10 Poročila.	TV LJUBLJANA Tv mozaik, 9.00 Zrcalo tedna, 9.20 Pesem giba: Zastki baleta, P. I. Čajkovski: Andante cantabile, 9.50 Naši olimpijci: Alpski smučarji, 2. del (do 10.30), 15.45—23.15 Teletekst RTV Ljubljana, 15.55 Tv mozaik — ponovitev dopoldanskih oddaj, 17.25 Poročila: Spored za otroke, 17.30 Halo, tu otroška kirurgija, 17.50 Lutkomendija, 3. del lutkovne serije Tv Novi Sad, Spored za mlade, 18.15 Videogodba — ponovitev, 18.45 Risanka, 19.00 Danes, Podravske obzornik, 19.30 Tv dnevnik, 20.15 H. Wouk: Vihre vojne, 5. del ameriške nanizanke, 21.10 Omizje, 23.10 Poročila. Oddajniki II. TV mreže: 8.30 Lutkarski pogovori, otroška serija, 8.45 Oživele strani, otroška oddaja Tv Skopje, 9.00 Tv v šoli: Živa bitja, J. Račić, Za učitelje, Književnost NOB, Poročila, 10.35 Tv v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.30 Beograjski Tv program, 18.55 Premor, 19.00 Indirekt, oddaja o športu, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Znanost in mi, 20.50 Včeraj, danes, jutri, 21.10 Dinastija, 86. del ameriške nadaljevanke, 22.00 Odprta knjiga (do 22.30)	TV LJUBLJANA Tv mozaik — Šolska Tv, 9.00 Poklicno usmerjanje: Poljedeljstvo, 9.30 Človekovo telo: Moč, 10.00 Slikarstvo XX. stoletja: Slikarska resnica (do 10.30), 15.34—23.25 Teletekst RTV Ljubljana, 15.55 Tv mozaik — ponovitev dopoldanskih oddaj, 17.25 Poročila: Spored za otroke, 17.30 Pedenžep, 18.00 Čarovnik s persom, pravljici portret pesnika Nika Grafenauerja, 18.10 Barve k barvi: Spored za mlade, 18.15 Slovenska ljudska glasbila in godci: Trstenke, 1. oddaja, 18.45 Risanka, 19.00 Danes: Celjski obzornik, 19.30 Tv dnevnik I, 20.15 I. Cankar — F. Tomizza: Idealist, priredba gledališke uprizoritve PDG Nova Gorica, 22.35 Svet na zaslonu, 23.10 Tv dnevnik II.	TV LJUBLJANA Tv mozaik, 9.00 F. Detela: Učenjak, predstava SNG Maribor, (č/b), 10.20 Piranski glasbeni večeri: Moravska narodna, Teče voda teče, L. Boccerini: Menuet (do 10.30), 15.45—22.50 Teletekst RTV Ljubljana, 15.55 Tv mozaik — ponovitev dopoldanskih oddaj, 17.25 Poročila: Spored za otroke, 17.30 Avstralske pravljice: Ričoka kost 2. del, 17.40 Video-spot: NK Mucek: Spored za mlade, 17.45 Ko se korenin zavemo: Vstaja, 3. del dokumentarne serije, 18.45 Risanka, 19.00 Danes, Severnoprimorski obzornik, 19.30 Tv dnevnik I, 20.05 Risanka, 20.15 Film tedna: Svinčevi vojsčaki, španski film, 21.55 Spoznano, neznano — oddaja o znanosti, 22.35 Tv dnevnik II. Oddajniki II. TV mreže: 8.30 Benji, Zax in deček iz vesolja, 8.35 Tv v šoli: Tv koledar, Pomlad, Učenci ustvarjajo, Kolašin, Ljubitelji narave, Poročila, 10.35 Tv v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.30 PJ v hokeju — Partizan: Jesenice, prenos, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Koncert resne glasbe, 20.50 Premor, 21.05 Neznane sile: Akupunktura, dokumentarna oddaja, 21.50 Jazz na Ekranu: Anthony Braxton Quartet (do 22.30).	TV LJUBLJANA Tv mozaik, 9.00 Reka Sv. Lovrenca, kanadski dokumentarni film (do 10.30), 15.40—22.35 Teletekst RTV Ljubljana, 15.55 Tv mozaik — ponovitev dopoldanskih oddaj, 17.25 Poročila: Spored za otroke, 17.30 Zgodbe o Poluhcu: Kako je Poluhc premagal velikega stepnega volka, 17.45 Potovanje skozi osončje: Četrti planet, 7. del, ameriške serije, 18.15 Čas, ki živi: Upehane pohodi časa, 18.45 Risanka, 19.00 Danes, Gorenjski obzornik, 19.30 Tv dnevnik I, 20.15 Tednik, 21.15 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov, 21.20 C. Harrison: Freud, 4. del angleške nadaljevanke, 22.20 Tv dnevnik II. Oddajniki II. TV mreže: 8.30 »Fazoni i Fore«, otroška serija, Tv v šoli: Zgodba, Pomlad v celinskem in primorskem delu Hrvaške, Ogjik, Zelenjavni vrt, Vile in duhovi, Odmor, Poročila, 10.35 Tv v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 16.25 Smučajmo vsi, 17.25 Tv dnevnik, 17.45 »Fazoni i Fore«, otroška serija, 18.15 Estetika, sklapel in člove: Ženska lepota in dojka, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 In življenje se nadaljuje, 7. del italijanske nadaljevanke, 21.00 Risanka, 21.05 Umetniški večer (do 23.05)	
TV ZAGREB PRVI PROGRAM 16.00 Dober dan, 17.25 Kronika reških občin, 17.45 Otroški spored, 18.45 Kviz, 19.05 Tv koledar, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Vihre vojne, 20.55 Zabavna oddaja, 21.40 Dnevnik.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 9.00 Tv v šoli, 15.45 Sedem tv dni, 16.15 Narodni običaji, 16.45 Poročila, 16.50 Tv koledar, 17.00 Košarka: Crvena zvezda — Partizan, 18.30 Priručno vaši, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Dogodivščine ladje Queen Mary (film), 21.45 Dnevnik, 22.00 Program ob koncu tedna.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 10.20 Poročila, 10.30 Nedeljsko dopoldne, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Jugoslavija, dober dan, 14.00 Na svoj način, 14.15 Grizly Adams, 15.05 Ob nedeljah, 17.10 Strogo zaupno (film), 18.55 Smrki, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sivi dom, 21.00 Športni pregled, 21.30 Zgodbe iz spačvanskega gozda, 22.00 Dnevnik.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 8.30 Tv v šoli, 12.30 Ponovitve, 14.30 Svet športa, 16.00 Dober dan, 17.25 Kronika bjelovarskih in varazdinskih občin, 17.45 Otroški in mladinski spored, 18.45 Kviz, 19.05 Tv koledar, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Švedska vžgalica (drama), 21.15 Mali koncert, 21.30 Vzporednice, 22.00 Dnevnik, 22.20 En avtor, en film, 22.40 Poročila.	TV ZAGREB Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.35 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Prednost, 21.15 Dallas, 22.00 Oddaja o filmu, 22.15 Številka šest (film). Drugi program 17.00 Tv v šoli, 17.30 Usmeritev, 18.00 Kviz, 18.30 Kung fu, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Uganite moj poklic, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Klub 2.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 8.30 Tv v šoli, 14.00 Ponovitve, 15.00 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.25 Kronika splitskih občin, 17.45 Otroški in mladinski spored, 18.45 Kviz, 19.05 Tv koledar, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Obarvana svetloba (oddaja o filmu), 22.30 Dnevnik.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 9.00 Tv v šoli, 13.40 Ponovitve, 14.55 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.25 Kronika splitskih občin, 17.45 Otroški in mladinski spored, 18.45 Kviz, 19.05 Tv v šoli, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Politični magazin, 21.00 Projekt Interart, 21.10 Kvizkoteka, 22.15 Dnevnik.	
TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.30 Poročila, 14.00 Spored za otroke in mladino, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Primer za dva, 21.20 Moda, 22.05 Umetnine.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.35 Družinski spored, 13.05 Poročila, 14.10 Spored za otroke in mladino, 18.00 Tedenski tv spored, 18.25 V soboto zvečer, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Stavimo, da..., 22.05 Spomini, 23.05 Ameriška glasbena lestvica.	TV AVSTRIJA Prvi program 11.00 Tiskovna ura, 12.00 Usmeritev, 14.05 Čudoviti moški (film), 15.30 Otroški in mladinski spored, 17.45 Klub seniorjev, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Viva la Mamma (opera), 22.15 Zmelnja živi, 23.00 Nočni studio.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ponedeljkov šport, 21.55 Cagney in Lacey, 22.45 Velika osvoboditev. Drugi program 17.30 Biotehnologija, 18.00 Lipova cesta, 18.30 Kung fu, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Jakob in Adela, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.55 Schilling, 22.15 Z (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Puščavski pilot (film), 21.55 Zrcalne slike, 22.10 Videoteka.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Prvič, drugič in tretjič (dobrodolna družba), 22.15 Znamenje smrti (tv film), 23.20 Zločin na pošti (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Prvič, drugič in tretjič (dobrodolna družba), 22.15 Znamenje smrti (tv film), 23.20 Zločin na pošti (film).	
TV MADŽARSKA 9.00 Šolska Tv, 10.00 Za upokojece: Rdeča kréma, pon.; Se še spominjaš?, pon. 13.50 Šolska Tv, 15.05 Poročila, 15.10 Strategija zmage, sovj. serija, 16.15 Tv spored za 3 dni, 16.20 Jezikovne uganke, 17.00 Sindikalni kongres, pregled, 18.00 Okno, notranja politika, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Derrick, 21.05 Poročila z Moskve, 22.10 Srečanje v petek, 23.10 Tv dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 8.25 Ponovitve, 9.15 Pionirska olimpiada, 9.45 Lepe pokrajine, 10.10 Ponovitve, 12.00 Sindikalni kongres, pregled, 14.20 Cimborra, pon. 15.00 Poročila, 15.05 Začimbe, 15.35 Plesi: Swing, 15.50 Kviz, 17.40 Telerama, 18.25 Sindikalni kongres, pregled, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Risanka, 21.15 Spored po želji, 22.05 Goli otok, japonski film, 23.35 Tv dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 8.30 Spored za otroke, 11.05 Od popevke do popevke, 13.45 Ciklus L. Basti: Požar, madžarski film (č/b), 15.20 Oglejmo si skupaj, 15.55 Družinska nedelja, 17.00 Kaj mislim o TV, 17.10 Poročila, 17.20 Delta, 17.50 Sindikalni kongres, pregled, 19.00 Teden: aktualne reportaže, 20.00 Poročila, 20.05 Airport '69, amer. film, 22.20 Podij, 23.00 Poročila, himna.	TV MADŽARSKA Ni sporeda	TV MADŽARSKA 8.50 Šolska Tv, 9.50 Zrebanje lola, 10.00 Madžarska pusta, pon. 10.40 Rdeče in črno, pon. 15.20 Šolska Tv, 16.30 Poročila, 16.35 Spored za 3 dni, 16.20 Popovkarska Tv lestvica, 17.35 Koledar, magazin, 18.30 Industrijski svet, 19.05 Mini studio, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Afrodisiak zapuščina, 7. del, 20.55 Studio '86, 21.55 100 letnica rojstva Bele Kuna, 22.55 Tv dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 9.00 Šolska Tv, 9.55 Delta, pon. 10.20 Starsky in Hutch, pon. kriminalke, 11.05 Pojoča dežela, pon. 15.15 Šolska Tv, 16.35 Poročila, 16.40 Kdor tvega, ta zmaga! 17.15 Svetovno gospodarstvo, 4. del, 17.50 Za naše zdravje, 18.00 Franc Liszt, nadaljevanke, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Mednarodni studio, 21.30 Naše stoletje, 6. del, 22.40 Filmski festival, reportaža, 23.10 Tv dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 9.00 Šolska Tv, 10.00 Hotel Germania, pon. Tv filma, 10.55 Filmski spored, 15.25 Šolska Tv, 16.20 Poročila, 16.25 Vožnja pozimi, prometna varnost, 16.35 Ključ do skrivnosti, 17.20 Tv borza, 17.30 Telesport, 18.00 Novi Reflektor, magazin, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Krhke vezi, češki film, 21.25 Panorama, svetovnopolični magazin, 22.30 Tv dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 9.00 Šolska Tv, 10.00 Hotel Germania, pon. Tv filma, 10.55 Filmski spored, 15.25 Šolska Tv, 16.20 Poročila, 16.25 Vožnja pozimi, prometna varnost, 16.35 Ključ do skrivnosti, 17.20 Tv borza, 17.30 Telesport, 18.00 Novi Reflektor, magazin, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Krhke vezi, češki film, 21.25 Panorama, svetovnopolični magazin, 22.30 Tv dnevnik, himna.
TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.25 Uboga Klara, tv nadaljevanke, 15.10 Film: Smic, Smac, Smoc, 16.45 Otroški program: Risanke, Opera narave, dokumentarec, Narodni Preston, Tv film, 18.30 Pacific international Airport, Tv film, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja, oddaja v slovenščini, 19.30 Tvd stičišče, 19.50 Odprt prostor, 20.30 Lepa otoka, Tv nadaljevanke, III. del, 21.35 Nogomet, izbor za Evropsko prvenstvo, 22.40 Tvd vsedanes, 23.00 Film: Nemir, igrajo: Bourvill, Armand Mastral, Pierette Bruno, režija: Alex Joffe.	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.25 Uboga Klara — tv nadaljevanke, 15.10 Nemir — Film, 17.00 Košarka — jugoslovansko prvenstvo, 18.30 Dokumentarna oddaja, 18.55 Tv novice, 19.00 Snežni planet, 19.30 Tvd stičišče, 19.50 Po sledih prednikov, 20.30 Devo simfonij Ludwiga van Beethovna, 22.00 Tvd vsedanes, 22.15 Gianni Schicchi — Opera G. Puccinija, 23.15 Srh nepredvidenega — Tv film, 23.40 Zdravnik in pacient — medicinska oddaja.	TV KOPER 12.15 Primomercato — predstavitev in prodaja, 15.00 Film, 16.30 Risanke, 17.30 Veliki greben — Tv film, 18.00 Tv film, 18.30 Svet začimb — Dokumentarec, 19.00 Colonel March — Tv film, 19.30 Vrtljivo pole — Tv nadaljevanke, 20.30 Prevara v San Francisku — Tv film, 21.30 Tator — Tv film, 23.15 Srh nepredvidenega — Tv film, 23.45 Mariška band — dokumentarec	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.25 Uboga Klara — tv nadaljevanke, 15.10 Tako lepo dekle kot sem jaz — film, 16.45 Otroški program: Risanke, Veliki greben — Tv film, Tv film, 18.30 Pacific international Airport — Tv film, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja — oddaja v slovenščini, 19.30 Tvd stičišče, 19.50 Roko-mi, 20.30 Diplomatske skrivnosti — Tv film, 21.30 Oblasti in družba — dokumentarec, 22.40 Tvd vsedanes, 22.50 »Čarobna gora« — Tv nadaljevanke po romanu Thomasa Maana.	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.25 Uboga Klara — tv nadaljevanke, 15.10 Tako lepo dekle kot sem jaz — film, 16.45 Otroški program: Risanke, Veliki greben — Tv film, Tv film, 18.30 Pacific international Airport — Tv film, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja — oddaja v slovenščini, 19.30 Tvd stičišče, 19.50 Roko-mi, 20.30 Diplomatske skrivnosti — Tv film, 21.30 Oblasti in družba — dokumentarec, 22.40 Tvd vsedanes, 22.50 »Čarobna gora« — Tv nadaljevanke po romanu Thomasa Maana.	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.25 Uboga Klara — tv nadaljevanke, 15.10 Delta faktor — film, igrajo: Ivette Mimieux, Diana Macha-in, režija: Tai Garnett, 16.45 Otroški program: Risanke, Opera narave — dok. Tv—film, 18.30 Pacific international Airport — Tv film, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja — oddaja v slovenščini, 19.30 Tvd stičišče, 19.50 Slovenski muzeji in galerije, 20.30 Čilj »Nič« — film, igrajo: Ron Castel, Melvin Belli, režija: J. Flocker, 22.15 Tvd vsedanes, 22.25 Variete	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.25 Uboga Klara — tv nadaljevanke, 15.10 Črni Tulipan — film, 16.45 Otroški program: Risanke, Veliki greben — Tv film, Tv film, 18.30 Pacific international Airport — Tv film, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja — oddaja v slovenščini, 19.30 Tvd stičišče, 19.50 Slovenski muzeji in galerije,	

Tedenski koledar

PETEK, 14. februar — Valentin SOBOTA, 15. februar — Jovita NEDELJA, 16. februar — Julijana PONEDELJEK, 17. februar — Aleš TOREK, 18. februar — Simeon SREDA, 19. februar — Konrad ČETRTEK, 20. februar — Leon

Kino

PARK MURSKA SOBOTA

14. februarja ob 17. uri ameriški film: OSTATI ŽIV in ob 19. uri italijanski film: ROPARJI ATLANTIDE; ogleda filma otrokom ne priporočamo.
16. februarja ob 15. uri ameriški film: OSTATI ŽIV ter ob 17. in 19. uri italijanski film: ROPARJI ATLANTIDE; ogleda filma otrokom ne priporočamo.
17. in 18. februarja ob 17. in 19. uri ter 19. in 20. februarja ob 17. in 19. uri francoski film: NOČNA PATULJA.

LJUTOMER

15. februarja ob 19.30 ter 16. februarja ob 17.15 in 19.30 ameriški film: PONOČNI MAŠČEVALEC.
19. februarja ob 17.15 in 19.30 hongkongski film: MAŠČEVALEC IZ PEKLA.

ČRENŠOVCI

14. februarja ob 19. uri film: MASKIRANI VOZNIK.
15. februarja ob 18. uri domači film: OČE NA SLUŽBENEM POTOVANJU in ob 20. uri film: MACJII SIDROM; ogled filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.
16. februarja ob 15. uri film: MASKIRANI VOZNIK in ob 18. uri domači film: OČE NA SLUŽBENEM POTOVANJU.
20. februarja ob 19. uri film: SUPERMAN II.

GORNJA RADGONA

14. februarja ob 18.30 ameriški film: GOLI V SEDLU in ob 20.30 nizozemsko-italijanski film: PIRANHA II.
15. februarja ob 19. uri jugoslovanski film: SKRIVNOST STAREGA PODSTREŠJA.
16. februarja ob 17. uri ameriški film: GOLI V SEDLU in ob 19. uri italijanski film: SAMO BOG ODPUŠČA.
19. februarja ob 19. uri francoski film: SPRIJENEC.
20. februarja ob 17. uri ameriški film: SKOZI PLAMEN NIKARAGVE in ob 19.15 domači film: DEDIŠČINA.

prodam

SPAČKA, motor brezhiben, in novo nemško žago prodam. Černeka, Kajuhova 14, telefon: 21-908 M-530.
TOVORNI AVTO AMN 780 prodam. Anton Štampar, Presika 21, p. IN-18817.
MEŠALNO MIZO ZA DISKO LIESE ELEKTRONIK DM 1600 in OJAČEVALEC, 2 x 200 W, končna stopnja, oboje primerno za disko prodam. Stefan Mesarič, Lipovci 6, telefon 71-475 do 15. ure. M-395.
POHIŠTVO ZA SPALNICO, kavč, kuhinjsko mizo, kuhinjske elemente, peč na olje, peč na trdo gorivo plamen, plinsko peč in hladilnik Gorenje, 80 l, poceni prodam. Franc Toplak, Petrol, D. Lakoš. M-OP.
AVTO GS 1,3 in računalnik ZX SPECTRUM prodam. Telefon: 75-989. M-OP.
FAP 13 K, prekucnik, registrirano do maja 1986, prodam. Stan-ko Lebar, Žižki 76, p. Črenšovci. M-708.

VESTNIK

Stefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zunec, Endre Gonter (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarskopropagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383; dopisništvo Gornja Radgona 74-597, dopisništvo Lendava 75-085 in dopisništvo Ljutomer 81-317. Nenarocenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 3.000 din, polletna 1.500 din; letna naročnina za tujino 322 ASch. 46 DM, 24 Can. dol., 18 USA dol., 38 SFR; letna naročnina za delovne organizacije. Tekoči račun pri DM Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512. Cena posamezne številke je 80 din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

GRAMOFON BENYTON P 50, direktni pogon, ojačevalec za avto z equalizer 2 x 50 W, zvočnike ABA 2 x 50 W in zastavo 750, letnik 1976, potreben manjšega popravila, prodam. Červek, Bakovci, Cvetna 12. M-701.
HIŠO V LEPEM KRAJU prodam. Naslov v upravi lista. M-702.
KAKOVOSTNO SENO, 3 t, prodam. Karel Luco, Križevci 14 v Prekmurju. M-703.
SALONITNE PLOŠČE ANHOVO, 6-rebrne, 200 kosov, prodam. Drago Pavlič, Pertoča 37. M-705.
VARNOSTNI LOK ZA TRAKTOR FIAT ŠTORE prodam. Jože Sukič, Dolenci 34. M-706.
NOTRANJA VRATNA KRILA, 6 kosov, prodam. Telefon: 26-042. M-710.
KOMBAJN ZMANJ 780 ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-712.
DVODELNO OMARO IN POSTELJO prodam. Murska Sobota, Gregorčičeva 12. M-713.
ZASTAVO 1300, letnik 1981, prodam. Jože Kološa, Dolnji Slaveči 3 a. M-714.
OTROŠKO POSTELJICO z vložkom jogi in polkavč prodam. Serdt, Naselje 14, divizije 47, telefon: 26-448. M-715.
BALIRANO SENO PRODAM. Černelavci, Ledavska 10. M-716.
KLAVIRSKO HARMONIKO, 120-basno s 16 registri, vgrajen bas magnet ter HÖHNER MAGNET, spredaj ojačevalec vermona, 100 W z zvočnikom, vse malo rabljeno, prodam. Rudi Potočnjak, Vadarci 31, p. Bodonci. M-719.
SENO, večjo količino, prodam. Franc Perš, Polana 20, p. Puconci. M-720.
PRENOSNI TELEVIZOR, črno-beli (za 27.000 din), in pony kolo (za 17.000), vse staro dve leti, prodam. Naslov v upravi lista. M-722.
RABLJENO PEČ STADLER ZA CENTRALNO OGREVANJE, 30.000 kal., prodam. Stan-ko Vreča, Babinci 52, p. Ljutomer, telefon: 81-694. IN-18821.
SENO prodam. Telefon: (069) 79-615. GR-12540.
AVTO ZNAMKE 126 P prodam. Interesenti se naj oglašijo po 15. uri. Telefon: 24-182. M-723.
SENO IN OTAVO prodam. Vprašati v Bogojini 155 ali po telefonu popoldne in zvečer: 71-238. M-JS.
KAKOVOSTNO SENO prodam. Travniške oddam v najem. Štefan Gomboc, Vučja Gomila 20. M-724.
ZAMRZOVALNO SKRINJO, 310 l, in rabljene gume, pet 175 x 14, dve 650 x 16, prodam. Franc Grah, Černelavci, Zadržna 8, telefon: 23 109. M-658.
PREPROGO 3,5 x 2,5, dobro ohranjeno, prodam. Cena 15.000 din. Murska Sobota, Naselje 14. divizije 10. M-662.
POHIŠTVO ZA OTROŠKO SOBO UGODNO PRODAM. Sif- tar, Murska Sobota, Naselje ljudske pravice 21. M-663.
BAGER — KOPAČ ROVOV na kolesih, letnik 1974, zastavo 850 kombi, letnik 1981, in AUSTIN ALEGRO, letnik 1978, prodam. Vse v voznem stanju. Rakičan, Zvezna 23. M-666.
ZASTAVO 750, vozno, registrirano, motor letnik 1982, brez napake, prodam. Sušec, Skakovci 30. M-667.
GS PALAS IN FORD TAUNUS CARAVAN prodam. Informacije: telefon 74 982. M-668.
ZASTAVO 101, letnik 1977, v dobrem stanju, registrirano do 1. 10. 1986, prodam. Cena po dogovoru. Ogled vsak dan od 15. ure. Andrej Rogan, Gornji Slaveči 24, p. Kuzma. M-669.
TRAKTOR IMT 540 prodam. Gorica 45. M-670.
MOČNEJŠI VOZ Z GUMIJASTIMI KOLESI (raztegljivi), ugodno prodam. Šoštarec, Sodišinci 1. M-671.
LADO 1500 SL, registrirano do januarja 1987, prodam. Dolnja Bistrica 173. M-673.

ELEKTRIČNI BOJLER NEMŠKE IZDELAVE, 3-fazni, in bojler za centralno ogrevanje prodam. Gubič, M. Sobota, Cankarjeva 61. M-676.
KOMBINIRANO CIRKULARNO z elektromotorjem, skobeljni stroj, mlin kladivar in balirano seno prodam. Telefon: 79 616. M-678.
ENOREDNI TRGALNIK ZA KORUZO ZMAJ in molzni stroj, ugodno prodam. Telefon: 48 205. M-681.
PREDSETVENIK 2,20, oltov plug, 10-colni, in tridelne brane TEHNOSTROJ prodam. Anton Klemenčič, Spodnji Ivanjci 8. M-683.
STANOVANJSKO HIŠO V BODONCIH NA GORIČEM, IV. GRADBENA FAZA, prodam. Ponudbe na upravo lista pod UGODNO. M-684.
KRAVO po izbiri prodam. Pečarovi 93. M-685.
PEČ ZA ETAŽNO CENTRALNO OGREVANJE EMO CENTRAL, 20.000 kalorij (novo, nerabljeno), prodam. Štefan Vuč-ko, Srednja Bistrica 17. M-686.
TRAKTOR FERGUSON 539 s kompresorjem, malo rabljen, in prevleke za R 4 prodam. Lipa 24. M-688.
PRIKOLICO TEHNOSTROJ KP 3 prodam. Telefon 23 134 po 15. uri. M-689.
1800 kosov OPEKE MODUL, 90 m² STEKLENE VOLNE, 5 cm, 3 t cementa in 1,5 t apna prodam. Kuzma, Gančani 21. M-692.
FRANCOSKO POSTELJO, skoraj novo, žensko belo poročno obleko št. 42 (kompletno), prodam. Čahuk, Lendavska 4 d. M-693.
ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 1985, prodam. Satahovci 50 a, p. Murska Sobota. M-694.
SEDEŽNO GARNITURO IN GLASBENI STOLP FISCHER PRODAM. V četrtek in petek po 18. uri telefon: Malok, 23 784. M-700.
POHIŠTVO ZA SPALNICO, novo, in zastavo 750, registrirano do 21. januarja 1987, ugodno prodam. Bratonci 169 a ali št. 171. M-751.
VW (HROŠČ), generalno obnovljen, prodam. Naslov v upravi lista. M-753.
ŠKODO 100 PRODAM. Melinci 52. M-755.
TRAKTOR STEYR TIP 180 (HROŠČ), prodam. Tišina 71. M-757.
MOPED 15 SLC ugodno prodam. Kuzma 22. M-758.
TELIČKO, staro 10 tednov, kontrola A, prodam. Bratonci 143. M-760.
ZASTAVO 101 GTL, letnik 1983, prodam. Murska Sobota, Proletarskih brigad 7, ali po telefonu: 24 442. M-761.
ZASTAVO 101 in ZASTAVO 750, letnik 1980, prodam. Bogojina 7. M-762.
HLADILNIK GORENJE, 175 l, star tri leta, ugodno prodam. Murska Sobota, Lendavska 17 c. Cena 45.000 din. Telefon: 26 010. M-763.
PLUG IMT z dvema rezervnima lemežema prodam. Lemerje 49. M-725.
ZAGANJAČ IN STEKLA ZA SIMCO 1000—1100 prodam. Mirko Horvat, Bratonci 4. M-726.
PRIKOLICO ZA PREVOZ ŽIVINE, novo, prodam. Kovačevci 31. M-728.
KRAVO, staro dvanaest let, bre-jo pet mesecev, prodam. Bagar, Zenavlj 56. M-730.
TRAKTOR IMT 539, s koso, prodam. Tišina 57. M-731.
ZASTAVO 101, registrirano do januarja 1987, prodam. Bodonci 118. M-732.
ZASTAVO 101 KONFORT, letnik 1982, prodam. Telefon: 78 616. M-733.
GOLF, letnik 1983, prodam. Informacije: Murska Sobota, Gregorčičeva 12 a ali telefon: 23 542. M-734.

Obveščam javnost, da bom 17. februarja odprl **VULKANIZERSKO DELAVNICO**. S svojimi storitvami: montiranjem, uravnoteženjem in popravilom vseh vrst gum se za obisk toplo priporočam!

Ivan Lebar
Cankarjeva 18
Beltinci

SENO-OTAVO, večjo količino, po ugodni ceni prodam. Korošec, Selo 110. M-736.
TRAKTOR STEYR, 18 KS, z reduktorjem, plugom, branami, jermerico in koso prodam. Kuštanovci 61, p. Mačkovci. M-737.
TERMOAKOMULACIJSKO PEČ, 5 KW, ugodno prodam. Mirko Ropoša, Lendavska 23 b, II. nadstropje. M-738.
VINOGRAD S KLETJO IN SODI V LENDAVSKIH GORIČAH (SVETA TROJICA) prodam. Informacije: Lendava, Trg Ljudske pravice 4, ali telefon: 75 840. M-739.
TRAKTOR ZETOR 4718 z originalno kabino, dobro ohranjeno, prodam. Motovilci 39. M-740.
TRAKTOR IMT 540 s priključki prodam. Jurij 125. M-741.
KUHNJSKÉ ELEMENTE, KOMBINIRANI ŠTEDILNIK (4 elektrika, 2 plini) in kotno kuhinjsko garnituro, malo rabljeno, prodam. Čikečka vas 16. M-743.
ZLATO ZA ZOBE PRODAM. Marija Vogrinec, Hrašenski vrh 27, p. Radenci. M-744.
AŽ PANJE, 10-satne, nove, prodam. Lipovci 180 a. M-745.
MALE PUJSKE PRODAM. Bakovci, Vrtna 8. M-746.
SENO PRODAM. Markovič, Gornji Črnci 26. M-747.
PRIKLJUČEK ZA OBIRANJE KORUZE (H KOMBAINU UNIVERZAL) prodam. Hotiza 142. M-MM.
KAVČ IN DVA FOTELJA UGODNO PRODAM. Telefon: 75 812. M-OP.

MOTORNO KOLO MZ 150 prodam. Informacije po telefonu: (069) 81 255. IN-18826.
VINOGRAD S KLETJO V LENDAVSKIH GORIČAH IN V DOLINI PRODAM. Informacije v soboto in nedeljo. Lendava, Partizanska 82. LE-10008.
FORD TAUNUS L 1300, letnik 1971, dobro ohranjen, prodam. Predanovci 14. M-748.
ČRNO NEMŠKO DOBERMANKO z rodovnikom, odličnih staršev, staro deset mesecev, po ugodni ceni prodam. Ogled možen po 15. uri. Murska Sobota, Kroška ulica 79. M-764.
FORD ESCORT 1100, letnik 1971, delno karamboliran, vozen, prodam. Satahovci 15 c, telefon: 26 101. Ogled oziroma informacije po 16. uri. M-DR.
HARMONIKO, prostotonsko, prodam. Telefon popoldne: 25 150. M-766.
OSEBNI AVTO ŠKODA, neregistriran (po delih), prodam. Matjaževci 21, p. Kuzma. M-767.
BARVNI TELEVIZOR GORENJE AMETIST prodam. Telefon: 24 511. M-768.
GOSTINSKI LOKAL SEDMICA V SREDIŠČU LENDAVE NAPRODAJ. Partizanska 46, telefon: 069 75 780. LE-10012.
STANOVANJSKO HIŠO V SREDIŠČU LENDAVE, Kidričeva 37, prodam. Telefon: (069) 75 780. LE-10013.
OPEL KADETT, starejši letnik, prodam. Branko Ščavničar, Robadje 116, Štrigova. IN-18828.
ZASTAVO 101 L, registrirano do 1. 1. 1987, z zimsko opremo, brezhibno, moped APN 6, televizor (TRIM) in suhe hrastove plohe ugodno prodam. Vlado Stebih, Pršetinci 15, p. Tomaž pri Ormožu. M-18823.
AUDI 80, dobro ohranjen, prodam. Informacije po 15. uri. Telefon: 26 488. M-770.

Kje si draga žena, mama in stara mama, kje tvoj mili je obraz, kje je tvoja skrbna roka, ki skrbela je za nas?

V SPOMIN

13. februarja mineva deset žalostnih let, odkar je zahrbtna bolezen v najlepših letih pretrgala nit življenja

Jolanki Fartelj

roj. Kuzma
iz Bokrač

Tiho in mirno, kot si živela, si odšla tja, kjer ni trpljenja in ne bolečine. Težko je življenje brez tebe, naš dom, ki si ga gradila in imela tako rada, je pust in prazen, odšla si od nas, ko bi te najbolj potrebovali. Ostali so le sledovi tvojih pridnih rok, in naša neizmanjla hvaležnost za vse, kar si storila za nas.

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob, prinašate cvetje in prižigate sveče.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI

zaposlitve

DEKLE ZA POMOČ V GOSTILNI TAKOJ ZAPOSILIMO. Informacije: gostilna Vereš, Sodišinci 26. Stanovanje in hrana v hiši. OD po dogovoru. M-704.
GOSTILNA PRI LJUBLJANI zaposli dekle, ki ima veselje do dela v gostilni. Hrana in stanovanje v hiši. Informacije: gostilna pri Pratkarju, Polhov Gradec, telefon 061 645-033 ali 061 645-084. M-729.

razno

PREKLIC! Preključem veljavnost spričevala za 5. razred Osnovne šole Apače. Jakob Cipot, Apače, novi blok, 3 a. M-OP.
32-LETNI FANT Z MANJŠO KMETIJO, nekadilec in nealkoholik, s službo, želi spoznati dekle, staro od 25 do 32 let, brez obveznosti, ki ima veselje do kmečkega dela. Naslov v upravi lista. M-OP.
OTROKA DAM V VARSTVO. Korošak, Kidričeva 16, telefon: 22-618. M-661.
42-LETNI MOŠKI s srednje veliko kmetijo želi spoznati dekle ali žensko, staro do 42 let. En otrok ni ovira. Ponudbe na upravo lista. M-680.
PREKLIC! Preključem veljavnost zaključnega spričevala Gostinskega šolskega centra v Mariboru, izdanega leta 1964. Ivan Bračko, Maribor, Jurčičeva 7. M-690.
SERVIS TRAKTORSKIH ŠKROPILNIC IN PRŠILNIKOV KŽK KRANJ, TOZDA AGROMECHANIKA, IN METALNE RAU MARIBOR. Servisni zastopnik Agromehanike Kranj: Drago Colnarič, servis kmetijske mehanizacije, Lukavci 47, Križevci pri Ljutomeru, telefon: (069) 81-003 ali 81-652. M-697.
PREKLIC! Preključem veljavnost spričevala za 6. razred OŠ Stogovci, izdanega leta 1970. Marjan Ploj, Podgorje 3, p. Apače. M-707.
ENOSOBNO SOLIDARNOSTNO STANOVANJE ZAMENJAM ZA VEČJE. Lončar, Lendavska 17 c, telefon: 26-113. M-709.
MOŠKI SREDNJIH LET, lažji invalid s pokojnino, želi spoznati žensko s svojim stanovanjem, brez obveznosti, lahko tudi z manjšo kmetijo. Ponudbo pošljite na upravo lista. M-752.
GARSONJERO V LJUTOMERU ODDAM V NAJEM ZA DOLOČEN ČAS. Informacije 15. februarja od 10.—12. ure po telefonu: 12-442. M-756.
IZGUBLJENO! STE V TOREK, 4. FEBRUARJA, IZGUBILI DARILNE BONE POTROŠNIKA? VPRASHAJTE NA UPRAVO LISTA. M-742.
7. februarja se je v Murski Soboti izgubil mlad nemški ovčar. Pol ovrtnice je iz usnja, pol iz verige. Vse informacije lahko sporočite dopoldne po telefonu 21-750 ali na naslov: Ortai, Murska Sobota, Kidričeva 16. Povrno vse stroške in nagradimo. M-765.

In potlej pride tema,
noč in vsa lepota mine . . .

J. Murm

V SPOMIN

Dijani Pruginić

Minilo je žalostno leto, odkar smo te izgubili.

VSI TVOJI

V SPOMIN

13. februarja mineva deset žalostnih let, odkar je zahrbtna bolezen v najlepših letih pretrgala nit življenja

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame in sestre

Marija Holsedlgospodinja
iz Jurija

ki nas je nepričakovano zapustila v 75. letu starosti, se pristrčno zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, ji poklonili vence in cvetje, jo pospremili na njeni zadnji poti, nam pa izrazili sožalje.

Posebno se zahvaljujemo sorodnikom, botrini, dobrih sosedom, predstavnikom OGZ M. Sobota, LD Rogašovci, Petrol Rogašovci, društvu upokojencev Rogašovci in govorniku KS Slavku Ficku za poslovilne besede.

Hvala tudi g. župniku za obred in pevcem za ganljivo odpete žalostinke.

Žalujoci: sin Tonček z ženo, vnuka Stanko in Tonček, hčerka Hilda z družino iz Avstralije, sestra Helena z družino in nečakinja Dragica z družino

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je zapustila draga mama, babica in prababica

Marija Šparaš

iz Vidonec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, z nami sočustvovali, izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje. Posebna zahvala zdravniškemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice in dr. Šavlovi za lajšanje bolečin, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, tov. Anici Kuzmič za poslovilne besede ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

M. Sobota, Maribor, Apače, Celje, 31. januarja 1986

Žalujoci: sinovi in hčerke z družinami

*Ce bi solza mrtvega zbudila,
tebe dragi sinek ne bi
črna zemlja krila*

V SPOMIN

Boleč je spomin na 12. februar 1984, ko je prenehalo biti mlado in dobro srce našega sinka

Jerneja Škafarjaiz Lendave
Kranjčeva 8

Ne mine dan ne ura brez bolečin in solza. Dom, ki si ga imel tako rad, je ostal prazen, odet v žalost. Zakaj ti kruta usoda vzame, kar smo imeli najraje, in te zagrne z osamljenostjo. Ostali so le lepi spomini. Hvala vsem, ki se ustavite pri njegovem grobu, prižgete svečo in položite rože na njegov grob.

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

ZAHVALA

24. januarja nas je komaj v 61. letu za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in zet

Štefan Horvat

iz Lukačevca

Iskrena hvala vsem sorodnikom, dobrim sosedom, znancem, gasilcem, prijateljem in kolektivu tozda Mura Gorenja Radgona, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v Murski Soboti, ki so mu lajšali bolečine, duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Žalujoci: žena Justika, hčerki Kristina in Marija z družino ter tašča

V SPOMIN

5. februarja je minilo leto žalosti, odkar nas je zapustil dragi oče in dedek

Evgen Časar

iz Mačkovec

in mineva 19 let, odkar nas je zapustila draga mama in babica

Margareta Časar

roj. Nikolič

Hvala vsem, ki se ju spominjate in prižigate svečke ob njunem grobu.

SINOVA FERI IN JANI Z DRUŽINAMA

*Ne jokajte ob majem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je v 80. letu za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

Ignac Mesiz Kroga
Brodarska 28

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali, z nami sočustvovali, izrekli sožalje, ter darovali vence in cvetje. Posebna zahvala dr. Šavlovi in patronažni sestri za lajšanje bolečin, čč. duhovnikoma za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS in kolektivom ZGEP Pomurski tisk, tozd Kartonaža, SDK, ŽTP, SCT, enota M. Sobota, Mure, tozd Perilo, tozd Oblačila in Jugotekstila Ljubljana.

Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k poslednjemu počitku.

Krog, Bakovci, Gradišče, Ljubljana, 27. januarja 1986

ŽALUJOČI: VSI TVOJI, KI SMO TE IMELI RADI

*Kje si ljubi oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbel je za nas?*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi, ko nas je v 79. letu starosti za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče in brat

Janez Kučan

iz Panovec

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, posebno pa sosedom, zlasti Jožetu Rituperju, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, darovali številne vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala tov. Elemerju Hariju za poslovilne besede ob odprtem grobu, duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Pristrčna hvala tudi kolektivom Osnovne šole Fokovci in G. Petrovci ter DO za ptt promet Murska Sobota za darovane vence.

Panovci, 28. januarja 1986

Žalujoci: žena Marija, sinova Aleksander in Karel z družinama ter sestra Karolina z družino

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni je v 76. letu starosti tiho zaspala draga in dobra mama, stara mama, babica in sestra

Marija Horvatroj. Balazic
iz Lipovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, botrini, prijateljem in znancem, ki so darovali vence, šopke ali prispevali v dobrodelne namene in za sv. maše, izrekli sožalje ter jo spremljali na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Caru, g. duhovnikom za pogrebni obred, domačim pevcem in bogoslovcem za odpete žalostinke, salezijanskemu inšpektorju Antonu Koširju za tolažilne in Jožetu Škafarju za poslovilne besede.

Žalujoci: mož Andrej, otroci Ivan z družino, duhovnika Anton in Gusti, Jožek z ženo, Lujzek z družino, Francek z ženo, Trezika z družino in drugo sorodstvo

*Srce je dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo,
odšel si sam na pot neznano,
zapustil družino žalostno si samo.*
(O. Župančič)

ZAHVALA

23. januarja nas je v 77. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Štefan Žganjar

iz Suhega Vrha

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vsem drugim, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in nam izrekli sožalje.

Posebna hvala medicinskemu osebju kirurškega oddelka, posebno še dr. Ludviku Norčiču in dr. Arpadu Norčiču, ki sta mu bila vedno pripravljena pomagati, ter bolničarju Ivanu Bojnecu, ki mu je s svojo nesebično pomočjo lajšal bolečine. Posebej se zahvaljujemo še delavcem DO Sobota, SDK, podružnica M. Sobota, in vaščanom Suhega Vrha, ki ste darovali vence in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, kakor tudi g. duhovniku za pogrebni obred ter pevcem za odpete žalostinke.

V imenu vseh, ki žalujemo za njim, še enkrat vsem pristrčna hvala!
M. Sobota, 25. januarja 1986

Žalujoci: žena Marija, hčerka Marija, sin Ludvik ter Štefan z družinami

REFERENDUMSKI OCVIREK

Kako do Apač in drugih volišč v tem predelu radgonske občine, saj so ceste dobesedno neprevozne? Takole se je spraševal tudi delavec milice, ki je pomagal pri delu na sedežu občinske volilne komisije. Hip zatem ga je že presenetil naš novinar, ki se je oglašal v živo v referendumski oddaji, ki jo je tudi tokrat pripravil Radio Murska Sobota, s sogovornikom — prav iz Apač. Naša ekipa je znova dokazala, da ji ne morejo do živega niti izjemno močno sneženje niti slabe in neočiščene ceste.

Ene pa je vreme zadržalo doma — pa bi morali biti še kako prisotni na terenu, med volilci — razen sekretarke tudi celotno predsedstvo občinske konference ZSMS Gornja Radgona. Čeprav so bili prav v tem organu pobudniki akcije — Izbiramo najtežje urejeno volilno mesto. Še sreča, da so se mladi skoraj na vseh voliščih potrudili iz globljih vzrokov, sicer bi bilo njihovo razočaranje zares veliko.

(vp)

BELTINCI

Uspešno delo pevk

Pri Društvu upokojencev Beltinci, poleg mešanega pevskega zbora, že štiri leta uspešno deluje skupina pevk ljudskih pesmi, katerih namen je zbirati in ohranjati čimveč ljudskih pesmi v izvorni obliki. V preteklem letu so beltinske pevkke imele dokaj uspešno leto. Poleg nastopov doma so imele precej nastopov izven. Tako so med drugim peke na kmetijskem sejmu v G. Radgoni, v zdravilišču Moravske Toplice, v Cankarjevem domu v Ljubljani in v filmu Pod lipo, pravkar pa tečejo priprave za posnetek za TV Ljubljana.

Na sliki pevkke ljudskih pesmi DU Beltinci z nastopa ob srečanju starejših občanov v Beltincih.

Foto G., tekst A. H.

Kinologija pomembna za SLO

Ceprav kinologija v Pomurju še ni tako bogata tradicija kot v nekaterih drugih regijah, so v lendavski občini tudi na tem področju šli korak naprej. Ustanovili so društvo, ki se je v lanskem letu lotilo zahtevne naloge — prosvetljevanja širše javnosti o dejavnosti in mnogostranski uporabnosti psov. Zadnje čase uporabnost psov, zlasti službenih pasem, pridobiva veljavo v splošni ljudski obrambi in družbeni samozastiti; ta je čuvanje objektov, odkrivanje ponesrečencev pod plazovi in ruševinami, odkrivanje mamil in še vrsta pomembnih nalog, ki jih danes razen psa niso sposobni opraviti še tako razviti in izpopolnjeni stroji. Omeniti pa je treba tudi pomembno sociološko vlogo psa kot človekovega prijatelja. Kinologija pomeni tudi možnost množične rekreacije. Lendavsko kinološko društvo se je samo v enem letu številčno okrepilo, sodeluje pa tudi s sorodnimi društvi doma in izven naših meja.

Jani D.

PO 15 LETIH V RADGONSKI
OBČINI ZNOVA IZBILA NE-
VARNA BOLEZEN

Svinjska kuga v Hercegovščaku

Preteklo sredo so odkrili delavci radgonske veterinarske službe v Hercegovščaku pri Gornji Radgoni nevarno bolezen prašičev — svinjsko kugo. Veterinarji so takoj ukrepali in na žarišču okužbe pokončali sedem živali dveh lastnikov. Odkrili so, da so bolezen povzročile pomije iz družbene kuhinje, ki pred krmljenjem niso bile prekuhane. Živali proti tej bolezni tudi niso bile cepljene, dasiravno je v takih okoliščinah to obvezno.

Veterinarji so hitro izvedli preventivno akcijo v Hercegovščaku in okolici in cepili vse živali, ki proti temu niso bile cepljene že jeseni. Ta nevarna bolezen se je pojavila v radgonski občini znova po petnajstih letih. Vzroka za preplah ni, še najmanj pri prašičerejcih z zasebno krmo. Več pojasnil o tem lahko preberete v naši Kmetijski panorami.

vp

»NAJLJUBŠE SO MI STARE KMEČKE URE!«

Za 35-letnega Slavka Cera iz Murske Sobotice, ki je kot ekonom zaposlen v soboški Družbeni prehrani, lahko upravičeno trdimo, da je konjičkar v pravem pomenu besede. Že 15 let se s svojstveno gorečnostjo ukvarja z zbiranjem starih predmetov, predvsem ur, porcelanastih izdelkov, gramofonskih plošč in gramofonov. Ima star gramofon, ki ga je prinesel eden od naših izseljencev iz Amerike, na katerega prav rad zaigra melodije z začetka našega stoletja. Toliko so namreč stare gramofonske plošče s Češke, iz Francije, Nemčije, od koder jih je največ, iz Portugalske, Amerike in še od drugod. »Gramofon s trobljo je star od 80 do 90 let, morda pa še kako leto več. Le-ta je prišel zelo prav tudi ob snemanju televizijske nadaljevanke po delu Miška Kranjca Strici so mi povedali,« je začel pripovedovati Slavko Cer, ki ima očitno veliko veselja z zbiranjem starih predmetov. Zdi se, da je blokovo stanovanje v skoraj samem središču Murske Sobotice že premajhno za ukvarjanje s takim konjičkom, ki terja ogromno prostora in tudi precej potrpljenja. Slednjega pa našemu sogovorniku gotovo ne manjka!

»Najbolj so mi pri srcu stare ure, pri čemer bi na prvo mesto postavil kmečke ure, ki so tudi precej okrašene in zlasti priljubljene pri ljudeh. Poleg tega imam francosko kaminsko uro, stoječe ure v lesenem ohišju, viseče nemške ure v staronemškem slogu, porcelanaste, žepne ure in tako naprej,« pravi zbiratelj Cer, ki je nekoč veliko časa porabil tudi za njihovo popravilo. Za to mu sedaj skrbi urar Pepi Budja iz Murske Sobotice.

Kako pa ste se sploh odločili, da postanete tako vnet zbiratelj starih? me je zanimalo. Tovarš Cer pripoveduje takole: »Ko je človek mlad, se mu v glavi rojevajo vse mogoče zaide. Ko je treba opremiti stanovanje, prideš enostavno na idejo, da bi prišel zelo prav kak dekorativni predmet na steni ali sploh v stanovanju. Ko sem spraševal prijatelje in druge zbiratelje ter jih prosil za uro iz starih časov, sprva nisem našel na odziv. Kvečjemu sem dobil kak star neuporaben predmet. Tako sem se sam odločil, da se odpravim na pot in začnem iskati stare predmete. Najugodnejše območje zanje je bilo pred nekako trinajstimi oziroma petnajstimi leti na Goričkem. Tako sem počasi spoznaval ljudi v starinskih hišah.«

Se spominjate kakega zanimivega dogodka s teh svojih popotovanj ob iskanju raznih starih?

»Vsekakor moram omeniti, da sem spoznaval vedno več prijaznih ljudi in prijetno naravno okolje. Ko sem dobil prvo uro, je bila to zame največja sreča. In tako želiš vedno več starih ur. Nekdaj je bilo dosti več starih predmetov kot danes, pa tudi v zameno in za denar se je dalo marsikaj dobiti. Zdaj so se časi nekoliko spremenili in je vedno težje priti do starih. Spominjam se, da sem prišel v neki vasi k hiši, kjer so imeli stare ure. Ko sem prišel prvič, so me prijazno sprejeli in se z mano dolgo pogovarjali o mnogih vsakdanjih rečeh. Za-

Gornja Radgona

Kinološko društvo

Kot zadnji v Pomurju so se povezali ljubitelji psov v Gornji Radgoni. Na nedavnem ustanovnem sestanku se jih je zbralo 40. Skrbeli bodo za vzrejo službenih in športnih psov, za to pa štirinožce in vodnike usposabljaajo na tečajih.

Po letih razmišljanja je kinološko društvo ustanovljeno. Vse ljubitelje štirinožcev in morebitne nove člane sprejmejo odprti rok. Informacije pa dajejo pri Emiliji Stanjko, na upravi SO G. Radgona (tel. 74 671).

vp

gotovili so mi, da mi bodo prodali željeno uro in da naj se oglasim čez teden dni. In tako je minilo nekaj mesecev, dokler mi niso končno odstopili stare ure. Zanimalo me je, zakaj sem moral tolikokrat prihajati k njim. A sta mi starčka povedala, da sta bila osamljena, saj ju otroci niso obiskovali, in sta se hotela čim dlje pogovarjati z mano, da bi čas hitreje minil. To mi je ostalo najbolj pri srcu!»

Sicer pa so vse ure, kot je omenil Slavko Cer, po svoje lepe, saj si ob njihovem ogledovanju poskušas zaustaviti čas.

V SVETU STARIN — Slavko Cer iz Murske Sobotice v družbi s svojimi najljubšimi starih predmeti, ki jih zbira že 15 let. Foto: A. Abraham.

»Ura v pozlačenem okvirju iz obdobja Marije Terezije in ura — kukavica, ki si jo želi vsak lovec, ti gotovo morata veliko pomeniti. Prav tako kot stari predmeti iz porcelana, med katerimi prevladujejo starinske skodelice, porcelanasti lestenec v kuhinji in pipa iz slonovega okla z izrezano letnico 1817.

To je gotovo najstarejši predmet v moji zbirki. Ponašam se tudi s figuro iz belega porcelana, ki je zelo stara in ima motiv vinske trgate s skupino ljudi.«

Z zanimanjem prisluhnem naslednji plošči iz leta 1909, na kateri je posneta Bauerkapelle iz Nemčije. Potem je bila na vrsti Češka polka iz leta 1906. Z glasbo sva se vrnila na začetek našega stoletja in resnično prijetno je bilo prisluhniti ubranim zvokom, ki jih je izvajal stari gramofon.

Nič čudnega, če je čas v tej družbi nekam hitro minil in se je bilo potrebno posloviti. Za konec sem še vprašal, kako v družini gledajo na ta njegov konjiček. »V začetku je bilo v družini veliko črnih pogledov, saj sem prinašal prašne starine oziroma ure, ki sem jih največkrat našel na podstrežjih. Zato je bilo treba doma vedno očistiti umazanijo, ki se je nabrala po tleh in pohištvu. Moram pa reči, da so se člani družine sedaj le sprijaznili z mojim nenavadnim konjičkom in dobesedno uživajo v ogledovanju teh starih predmetov. Najbolj pa si želim, da bi po dolgih letih znova dobil prašno stensko kmečko uro s kakega podstrešja,« je ob nedavnem obisku pripomnil navdušeni zbiratelj starih Slavko Cer iz Murske Sobotice.

Milan Jerše

KOLINE KOT NEKOČ (in še danes ponekod)

Sneg v naših krajih praviloma ne pomeni težav, bolj večkrat v preteklosti težko pričakovani čas kolin. Meso so shranjevali le posušeno — v večjih količinah, in v zaseki ali masti pečeno — v manjših količinah. Tudi kože odkupujejo v največjih časih, prej so jih vedno — pojedli (tudi danes jih v klobasah mesne industrije!) lepo rumeno ali rjavo zapечene na koših posušene svinjine.

Pričujoča fotoreportaža pripoveduje o starinskem in svojskem postopku »zunanje« obdelave prašiča. Najprej so nanj natrosili kup slame, jo skrbno razvrščali po »njegovi debelosti«, da bi dlake kar najbolj požgali. Posnetek 1.

Ceprav so »mesarji« pred začetkom zvrnili nekaj kozarčkov slivovke za moč in dober vid (da ne bi iz hleva potegnili kakšno malo prase), je roka še najzanesljivejši iskalec trdovratnih dlak. Posnetek 2.

Končno je treba ohraniti prašiča še na hrbet, in tu se začneja najzahtevnejše »smodenje«. Veliko je skritih koticov, v katerih ogenj težko najde dlake. Posnetek 3.

Tudi tako pihanje je največkrat neizbežno. Posnetek 4.

Prašič je brez dlak, koža tepo opečena, zato se začneja temeljito pranje — z vročo in mrzlo vodo. Posnetek 5.

Takole pa se prašiča zajaha na koncu. Ko pride toplota skozi slamo, je »smodenja« resnično konec.

Posnetek 6. Foto: J.S.

Borovo gostüvanje v Gornjih Slavečih

Kljub slabemu vremenu z obilnim sneženjem in močnim vetrom se je v nedeljo dopoldne v Gornjih Slavečih zbralo precej ljudi, ki so z zanimanjem spremljali predpustni običaj — borovo gostüvanje. Zbranih je bilo kar 150 svatov iz domače vasi, drugi pa so prišli iz bližnje in daljnje okolice. Povorka je krenila na pot od gasilskega doma, kjer je bilo zbirališče, skozi vas do gozda, kjer so posekali skrbno varovani bor. Živopisana oblačila, razne maske in premaženi ljudje so dali prireditvi svojstven pečat.

S posebnim zanimanjem so najprej prisluhnili govo-

ru popa v gozdu, kjer je bilo prvo »ozavanje«, drugo »ozavanje« je bilo sredi poti, zadnje pa spet pri gasilskem domu. Tu je pop še zadnjikrat »ozaval« in poročil borovo nevesto. Glavni organizator borovega gostüvanja v Gornjih Slavečih je bilo gasilsko društvo, ki bo denar namenilo za obnovo gasilskega doma. Ob zelo dobri organizaciji se je zbralo precej ljudi. Na prireditvi jim je uspelo prodati celo bor za malo večjo vsoto denarja, kar jim bo prišlo nadvse prav. Za prispevke se jim je zahvalil prizadevni predsednik domačega gasilskega društva Viljem Prem. Ivan Gjerek

Menjave vodstev v KO ZRVS

Konec minulega tedna so bile ponovno na programu programsko-volilne konference krajevnih organizacij Zveze rezervnih vojaških starešin murskosoboške občine, ki ocenjujejo delo v preteklem obdobju štirih let ter sprejemajo programska izhodišča za letos, pa tudi za naslednje srednjeročno obdobje.

Tako je bila minulo soboto konferenca v krajevni skupnosti Turopolje, kjer deluje ena številčno najmočnejših krajevnih organizacij ZRVS v murskosoboški občini. Le-ti so svoje naloge zadovoljivo opravili; tudi v prihodnje bo predsednik Milenko Kaljevič, sekretar pa Viktor Gomboc.

Preteklo nedeljo pa so se zbrali člani KO ZRVS Boris Kidrič v Murski Soboti. V minulem obdobju so deloma »zaspali«, saj je bila udeležba članstva na konferenci dokaj skromna. V prihodnje bosta organizacijo ZRVS vodila kot novi predsednik Jože Andrejek ter kot novi sekretar Peter Arzenšek.

Filip MATKO

V KS Lendavska so polni pobud

Podali smo se v krajevno skupnost Lendavska v mestu Murska Sobota, ki po številu delovnih organizacij in blokovskih stanovanj izstopa. Lahko bi rekli, da je tu vselej kaj novega. Spomnimo se zapletov z ogrevanjem družbenih stanovanj v posameznih blokih na Lendavski ulici — sever, kar jim je zdaj ob nenavadno toplem vremenu prizaneseno, smrdu iz kafiterije, ki je v preteklosti povzročal nemalo hude krvi, in še bi lahko naštevali. Če je v delovanju krajevnega samouprave zavel nov veter, bo pokazal šele prihodnji čas, toda dejstvo je, da skupaj z občani premlevajo želje in možnosti, delajo načrte (dobre — to je potrebno poudariti) in z neverjetnim optimizmom, kljub suhim letom, gledajo v čas, ki prihaja.

Tale zapis iz krajevnega skupnosti Lendavska pa seveda ne bi bil popoln, če ne bi omenili precejšnje aktivnosti družbenopolitičnih organizacij. Zlasti velja to za predsedstvo krajevnega konference Socialistične zveze, ki je v sodelovanju z drugimi dejavniki v krajevni skupnosti pobudnik številnih razprav. Tako so pred kratkim oblikovali kandidatno listo za člane delegacij za zbor krajevnih skupnosti in izvedli obsežne predkandidacijske in kandidacijske postopke, saj so spomladanske volitve pred duri. Dogovorili so se tudi o razpravi o kritični analizi delovanja političnega sistema in o dodatnem zbiranju sredstev za gradnjo soboške kirurgije v letu 1986. Tu pa je tudi letošnji načrt krajevnega skupnosti, ki je v mnogočem re-

zultal uspešno izvedenega referenduma za uvedbo krajevnega samopriskveka v mestnih krajevnih skupnostih za srednjeročno obdobje 1986—1990. Krajevna skupnost Lendavska v središču največje pomurske občine je že doslej prizadevno reševala številne probleme. S samopriskvom so si uredili ceste, trgovino, napeljali telefone in uvedli prostore za dnevno bivanje otrok.

Največja naložba, ki jo uresničujejo prav zdaj, je gradnja 42-stanovanjskega bloka na južni strani Lendavske ulice. Predračunska vrednost objekta, v kar so všteta gradbena in obrtna dela, je že 299 milijonov dinarjev. Kot nam je povedal Peter Bukovec, gradbeni delovodja, je investitor del samoupravna stano-

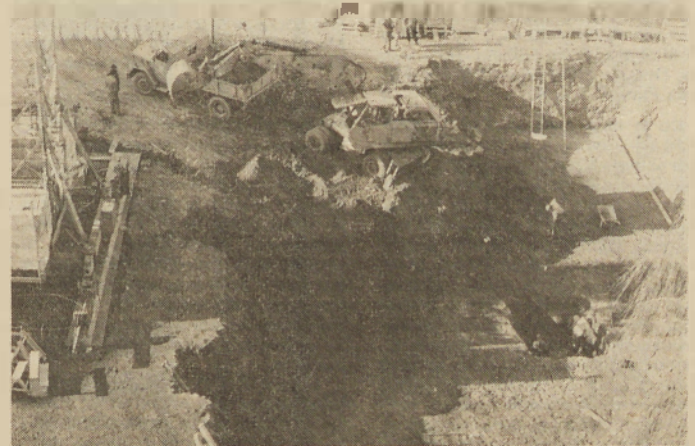

POGLED IZ PTIČJE PERSPEKTIVE — Lendavska ulica z novim stanovanjskim naseljem predstavlja gotovo glavno prometno žilo pomurskega središča. Posnetek M. Jerše.

vanjska skupnost, gradbena dela pa so v rokah Gradbeništva Pomurje. Z deli so začeli 6. januarja letos, pri pripravljalnih delih, kot so razni izkopi, pa je trenutno 20 delavcev. Seveda ne gre brez mehanizacije, pri čemer vzbujajo posebno pozornost moidočih okrog 35 metrov visok žerjav, ki je v veliko pomoč pri razlaganju raznega materiala in betoniranju. Vreme nam gre na roko in zato smo že veliko načrtovanih del opravili. Sedaj si prizadevamo, da čimprej naredimo talno ploščo, kar smo že preizkusili na številnih blokih. Na 50 centimetrov armirane betonske plošče bomo zatem položili gotove stropne plošče OMIA, ki jih izdelujejo v našem obratu v Lipovcih. S tem bomo v znatni meri pospešili gradnjo tega bloka, ki bo imel pet nadstropij in mansardo, nam je pojasnil tovariš Bukovec. V drugi fazi je predvidena tudi gradnja garaž.

Sicer pa naj bi v KS Lendavska v srednjeročnem obdobju do leta 1990 med drugim uredili prostore za dnevno bivanje otrok na Lendavski — jug, asfaltirali del Gregorčičeve, ulice Ob progi, Male nove, Klavniško, del ulice Iva Lole Ribarja ter vzdrževali preostali del Cvetkove ulice, medtem ko bi kanalizacijske in vodovodne priključke uredili na delu Gregorčičeve ulice. Poleg tega se bodo lotili še nekaj manjših del. Takšen je ta utrinek iz KS Lendavska na začetku 1986. leta.

Milan JERŠE

NASTAJA NOV BLOK — Na začetku južne strani Lendavske ulice v Murski Soboti gradijo nov 42-stanovanjski blok, ki se mu bodo v drugi fazi pridružile tudi garaže.

Za pestovanje štirih dojenčkov je potrebno osem rok. Uroš, Aleš, Sandra in Sonja so končno vsi doma. Srečna mama Zdenka (prva z desne) (bp)

Četverčki vsi doma

Prvi pomurski četverčki iz Murskih Črnc, ki so se rodili Zdenki in Slavku Savel, so končno vsi doma. Stari so dva meseca, v bolnišnici pa so ostali dlje, da bi pridobili ustrezno težo. 21. januarja so se vrnila mamica, Sonja in Aleš, v petek, 31. januarja, pa še Sandra in Uroš. Dela z njimi je veliko, na srečo so vsi zdravi in ne preveč glasni. Vsake tri ure jih je treba previti in nahraniti, tako da so zaposleni očka, mamica, stara mama, pa tudi sorodnice.

Samo priznanje in čestitke širše družbene skupnosti ne bo dovolj, zato bi bilo lepo, če bi se

delovne organizacije, ki to morejo, spomnile četverčkov tudi s potrebnimi in koristnimi stvarmi.

Med prvimi, ki so čestitali Zdenki po porodu in ki so se tudi sedaj ko so vsi zbrani doma, spomnili mlade številčne družine Savel, je domača vas in krajevna skupnost Tišina. Predstavniki so v imenu krajevnega skupnosti izročili Savelom vrednostne bone v višini 100 tisoč dinarjev, domača vas pa je zbrala 50 tisoč dinarjev, s katerimi naj bi vsaj za silo pomagali pri kritju velikih stroškov.

Bernarda Peček

TUDI V ŠTEVANOVCIH JE VRTEC

IZ PORABJA

Ko smo se nazadnje mudili v Porabju in poizvedovali, kaj je tam kaj novega, so nas brž napotili v Števanovce, kjer so pred kratkim odprli nov otroški vrtec. To je seveda za celotno števanovsko občino (Andovci, Virica-Ritkarovci, Števanovci) velika pridobitev.

Med našim obiskom so se urejali nekatere prostore, malčki pa so pravkar legli k popoldanskemu počitku. Zato je imela vzgojiteljica Agata Šomenek (doma iz števanovskega zaseka Otkovci) nekaj časa za pomenek.

»Trenutno obiskuje vrtec 18 otrok, lahko pa bi jih sprejeli še 7. Mislim, da bo sčasoma v celoti zaseden. Otroci so doma iz vseh treh vasi števanovske občine in med njimi je tudi osem bodočih prvošolcev. Zanje bo potekala tako imenovana mala šola. Pripravljali se bomo torej za vstop v osemletko. Veliko bomo risali, a

tudi računali in pisali bomo, seveda pa se tudi precej igrali.«

»Bodo imeli tudi kaj v slovenskem jeziku?«

»Da, dvakrat tedensko bomo imeli vaje iz slovenskega jezika. Učili se bomo nekatere pesmice in se pogovarjali o tem in onem. Na vajah naj bi otroci spoznali predvsem čim več slovenskih besed, da bodo znali povedati, kako v slovenščini imenujemo ta ali oni predmet in podobno.«

»Ali tega torej še ne vedo, ko pridejo v vrtec? Jih starši ne naučijo niti narečne govorice?«

»Nekateri starši se z otroki doma pogovarjajo v glavnem le madžarsko, tako da je njihovo predznanje iz slovenščine zelo skromno. Ponekod pa se otroci naučijo malo več govoriti po domače.«

Zakaj je po vašem temu tako?

»Ne vem. Mene so moji starši naučili govoriti slovensko. Knjižno slovenščino sem se učila v osnovni šoli v Števanovcih, v vzgojiteljski šoli v Szombathelyu, kjer nas je bilo več šolarjev iz Porabja, pa slovenskega jezika

nismo imeli. Zato zdaj obiskujem tečaj, ki ga organizira kulturno-prosvetni center iz Monostra. Ko smo imeli srečanje s starši otrok, ki obiskujejo vrtec, sem jim dejala, da bi bilo dobro, če bi jih naučili tudi govoriti po domače. Tako bodo bolj uspešni tudi pri dvojezičnem pouku v osnovni šoli. Sicer pa, kot pravi pregovor — več jezikov znaš, več veš.«

JOŽE GRAJ

Kdaj obnova dvorane?

Edini večji prostor v Lendavi, ki je primeren za kulturne in druge prireditve, je dvorana Nafta. Kulturni dom oziroma dvorana pa je potrebna obnova. Oder je skromen, garderobe ni, tla so potrebna nove prevleke, zidovi barve itd. Delovna organizacija INA-Nafta Lendava nima denarja za popravilo in vzdrževanje poleg tega pa ni edina dolžna skrbeti zanj. Kulturna skupnost in Viator toz Gostinstvo v Lendavi pa se žal premalo zanimata za ta problem. V lendavski INA-nafti je ustanovljen odbor za gospodarjenje z dvorano, čemur namenja veliko pozornost.

Že nekajkrat so se vsi zainteresirani sešli za okroglo mizo in govorili o dvorani, ki bo potrebna čimprej obnova, sicer se lahko zgodi, da jo bo potrebno zapreti. Zanj bi se morala zanimati tudi Zavod za kulturo občine Lendava, ki dvorano največkrat uporablja, in krajevna skupnost. Torej bo potrebno v najkrajšem času pripraviti potrebno dokumentacijo, v akciji pri financiranju pa naj sodelujejo vsi, ki dvorano uporabljajo. Hram kulture, takšen kot je danes, je Lendavi žal le v sramoto.

Jože Žerdin

Še smejeje naprej

Skoraj pretesna je bila predzadnja sobota dvorana v vašem gasilskem domu v Kobilju, saj na letni občni zbor niso prišli samo gasilci. Vsi skupaj so ugodno ocenili delo v minulem obdobju in se zavzeli, da bi naj v letošnjem letu posvetili večjo skrb zagotavljanju vode za gašenje, nakup nujne opreme, ureditev nekaterih prostorov in pritegovanje mladih pa tudi sodijo v ospredje.

Še več pozornosti bodo kobiljski gasilci posvetili tekmovalnemu delu in sodelovanju z drugimi društvi.

K. Ščavničar

V Veliki Polani so za napredek

Velika Polana je ena izmed pomurskih vasi, kjer so v zadnjih letih resnično napredovali na vseh področjih: leta 1978 so končno dobili dolgo pričakovano šolo, nato pošto in telefonsko omrežje, ob koncu lanskega leta pa še sodobno samopostrežno trgovino z bifejem. Lani so k tovarni Deloza dogradili tudi prizidek, ki bo omogočil zaposlitev okrog 70 delavcem, vendar ga bodo odprli predvidoma v mesecu marcu. Skratka: pridobitev je veliko, zato je v kraju med ljudmi je dobro razpoloženje. Dobro volje ni manjkalo tudi na nedavnem glasovanju o občinskem samopriskveku, ko so Polančani, čeprav za njihovo območje ni predvidenih večjih vlaganj, izpričali, da so za solidarnost, saj jih je kar 75,6 odstotka glasovalo »za«.

Veliko Polano sem obiskal sredi delovnega dne. V trgovini s kmetijskim reprodukcijskim materialom je bilo živahno, saj so kmetje že začeli kupovati umetna gnojila in semena za spomladansko setev. K temu jih je verjetno spodbudilo vreme, ki je bilo tistega dne lepo. Tako je bilo v bifeju, ki je sicer množično oblegan, malo ljudi,

po daljšem premoru so spet redne predstave. Bo pa treba v mladinski organizaciji več »političnega« dela. Časi, ko je polansko kulturno društvo uprizorjalo dramska dela, se verjetno ne bodo kmalu ponovili, s tem pa ni rečeno, da ni čutili njegove aktivnosti: največkrat prijetno presenetijo pevci.

In kaj načrtujejo v krajevni skupnosti? Načrti so usklajeni z denarnimi možnostmi. Mrliška veža je že dolgo v načrtu, zdaj pa vse kaže, da jo bodo začeli naposled graditi. To bo naložba, ki bo pobrala kar precej sredstev, ki jih sicer zbirajo s krajevnim samopriskvekom, vendar tudi brez prostovoljnega dela ne bo šlo. Pravkar tudi v vasi razširjajo telefonsko omrežje; prejšnjim 20 priključkom se bo v Veliki Polani priključilo 11 novih, vendar s tem povpraševanju po telefonu še ne bo v celoti ustrezno. Nadaljnja širitev je odvisna od povečanja zmogljivosti poštne centrale v Črenšovcih, ki je sicer predvidena v tem srednjeročnem obdobju.

V Veliki Polani so po večletnem pričakovanju dobili sodobno samopostrežbo. Pravzaprav se včasih spleča čakati. To

Poleg družbenih objektov je v Veliki Polani tudi veliko novih stanovanjskih hiš. Posnetek: Š. S.

enako v dobro založeni vaški samopostrežnici. Tudi šef krajevnega in matičnega urada ni imel veliko obiskovalcev, ravno tako ne vodja pošte. Odahnil si je celo vaški mali rih-tar, saj se je pravkar vrnil z obhoda pri krajevnih funkcionarjih, ker je že raznosil vabila za sejo krajevnega skupnosti. Sicer pa se v kraju pozna, da je podnevi malo ljudi doma, kajti 200 jih je zaposlenih v organizacijah združenega dela v Lendavi in drugje, dobršen del tudi v domači Delozi — Konfekciji. Zdomcev, ki jih je bilo pred leti v tem kraju čez sto, je zdaj le še 35.

V Veliki Polani, ki ima 219 gospodinjstev oziroma 980 prebivalcev, načrtov ne manjka. Imajo jih tako posamezniki, krajevna skupnost, organizacije in društva. Pravkar urejajo slačilnice, ki so jih pogrešali športniki. Športno društvo je dokaj delavno; imajo rokometno žensko in moško sekcijo, odbojarsko in seveda nogometni klub. Športniki premorejo tudi primerna igrišča. Zdjaj se premaknilo tudi v mladinski organizaciji, ki se sicer najbolj udeležuje na športnem področju. Mladi so prevzeli v upravljanje celo vaški kino in

se je obrestovalo tudi pri osnovni šoli, saj so po dolgem čakanju dobili sodobno učilno s telovadnico in otroškimi vrtcem. Verjetno je predvsem to vplivalo (moralna obveza!), da so se s tako visokim odstotkom (proti pričakovanju) izrekli solidarnost. Sicer pa se letos obetata Polani in okoliškim vasetem, ki so navezane na ta kraj (zlasti Brezovica in Mala Polana), še dve pridobitvi: v zadruženem domu, kjer je bila prej trgovina z mešanim blagom, bo Univerzal uredil trgovino s tehničnim blagom, pa tudi pošta se bo lahko razširila, saj je tako v denarnem kot kosovnem prometu velik razmah.

V središču Velike Polane je več objektov: trgovina, rojstna hiša pisatelja Miška Kranjca in muzej naprednega tiska, pošta, tovarna, šola, cerkev... Poleg domačinov prihajajo sem tudi obiskovalci iz notranjosti Slovenije, pa tudi turisti. Da bi imeli le-ti o Velikopolančanih kar najprijetnejši vtis, bodo v kraju bolj skrbeli za ureditev okolice omenjenih objektov. V ta namen bodo spomladi zasadičili več okrasnega grmičevja in cvetlic, uredili pa bodo tudi spomenik Nob in žrtev fašizma.

Š. SOBOAN

DRAGICA
JUTERŠNIK

Pred- in povojna aktivnost žena v Prekmurju

Znana nemška revolucionarka Klara Zetkin je na II. mednarodni konferenci žensk v Københavnu leta 1910 predlagala 8. marec kot dan, ki naj ga po svetu praznujejo kot dan borbe za enakopravnost žensk. To je takrat pomenilo borbo za enakopravnost v šolanju oz. izobraževanju, enako pravico do dela kot moški in enako vrednotenje ženskega kot moškega dela. Pomenilo je tudi borbo za enakopravnost v družbi — v prvi vrsti za volilno pravico, ki je takrat ženske niso imele.

Mi smo takrat živeli v sklopu Avstro-Ogrske, bili smo obrobna dežela brez industrije s številnimi revnimi kmečkimi družinami in ta gibanja naše pokrajine še niso dosegla. Po priključitvi Prekmurja k Jugoslaviji pa so ti tokovi zaznamovali tudi pri nas. Tako je leta 1923 v okviru Neodvisne delavske stranke Jugoslavije ustanovljen tudi sekretariat

žensk, kar je pomenilo začetek organiziranega ženskega gibanja. Pokrajinski sekretariat je bil ustanovljen tudi v Ljubljani. Za nalogo si je zadal politično prosvetiteljsko delo med delavkami, organiziranje žensk v sindikate in vključevanje žensk v razne akcije, ki jih je organizirala in vodila KPJ. Leta 1926 je kongres zveze delavskih žena in deklet med

drugim sprejel tudi resolucijo o boju proti kapitalizmu. V marcu leta 1928 so ženske po Sloveniji ob praznovanju mednarodnega ženskega dneva na svojih zborovanjih zahtevale tudi žensko volilno pravico. Nastopale so tudi z geslom za mir ter za zaščito matere in otroka. Društveno delo žena v naši pokrajini je zaživelo po prihodu slovenskega učiteljstva v Prekmurje. Začela so se ustanavljati razna društva, kot Sokol in kršćanska slovenska prosvetna društva. Ta društva so poleg telodavbe gojila tudi dramsko dejavnost, ustanavljala knjižnice, glasbene in recitacijske skupine ipd. Zgrajenih je bilo nekaj društvenih in prosvetnih domov, kjer so se zbirali mladi fantje in dekleta. Učiteljstvo pa je organiziralo razne izobraževalne tečaje, še zlasti za dekleta in žene o zdravi prehrani in gospodinjstvu. Po letu 1934 se pojavljajo Društva kmečkih fantov in deklet, pa tudi še žensko izobraževalno društvo v M. Soboti. Učiteljsko društvo začne delovati tudi s svojo sekcijo žena, zasledimo pa tudi posebno žensko dejavnost v Kolu jugoslovanskih sester. Učiteljica Poldka Kosova, ki je prišla v M. Soboto leta 1934 in delovala kot napredna učiteljica, pa tudi v naprednem ženskem gibanju, se takole spominja teh dogajanj:

»V stari Jugoslaviji ženske nismo bile enakopravne. Ker nismo imele političnih pravic, tudi nismo imele pravega ugleda v družbi. Bile smo zapostavljene pri napredovanju na višje položaje. Na sestankih sekcije žena pri Učiteljskem društvu smo poleg o strokovnih vprašanjih razpravljale tudi o položaju učiteljice in ženske v takratni družbi. Naša stališča so vedno bolj prevladovala v učiteljskem društvu, učiteljci pa so v svojih društvih vedno bolj delali po programu KPJ. Čeprav se tega niso zavedali!

Tako delovanje pa ni bilo v interesu vladnega režima, ki je pričakoval, da ga bo Učiteljsko društvo podpiralo. Poldko Kosova so tako spravili v disciplinski postopek z očitki, da se druži s komunisti (Ahijem Karđošem, Stefanom Kovačem, Rudjem Čačunovičem) in da tako njeno obna-

šanje škoduje ugledu učiteljice. Očitili so ji tudi, da se zavzema za ženske pravice, zlasti za volilno pravico za ženske in da kritizira obstoječi družbeni red ipd. Na disciplinskem sodišču v Ljubljani je bila po zaslugi naprednih sil Ljudske fronte sicer oproščena, kljub temu pa oktobra 1939 premeščena v bližino Krškega. Poldka Kosova je bila v Prekmurju resnično pobudnica in organizatorica levičarskega ženskega gibanja, tako ob ustanovitvi ženskega izobraževalnega društva v M. Soboti, predvsem za delavke obeh takratnih tovarnih perila (Čvetičeve in Šifartarjeve) okrog 80 delavk. Srežki načelnik je poskrbel, da je bilo to društvo 31. 8. 1938 ukinjeno. Tudi poskus ustanovitve meščanskega ženskega društva ženski pokret na pobudo prosvetnih delavk je bil zatrt.

Vojna vihra leta 1941 je dokaj razredčila revolucionarne žene. Učiteljice so v glavnem zapustile svoja službena mesta in odšle čez Muro, nekaj jih je ostalo v Prekmurju brez službe, nekaj pa so jih Madžari poslali učiteljic v Medžimurje in v Vojvodino. Toda med aktivisti Štefana Kovača že 1941. delujejo tudi žene (Mima Kovačeva, Sida Podleskova in druge). Sredi borb je bila 7. 12. 1942 v Bosanskem Petrovcu v okviru Ljudske fronte Jugoslavije in na pobudo KP osnovana Antifašistična fronta žena Jugoslavije (AFŽ). Januarja 1943 je tudi IO OF Slovenije izdal sklep o ustanovitvi Protifašistične ženske zveze (SPŽŽ) in opredelil vsebino dela te organizacije. 17. 10. 1943 pa je bil v Dobniču pri Trebnjem I. kongres SPŽŽ. Iz naše pokrajine ni bilo udeležence. Glavne naloge te ženske organizacije so bile: utrditi politično enotnost žena v okviru OF, približati ženam cilje NOB, zbiranje hrane, obleke, sanitetnega materiala za borbe, skrb za obdelavo zemlje, skrb za žetev, organizacija tečajev za bolničarke v NOV, delo v partizanskih bolnišnicah, skrb za otroke, zlasti tiste brez staršev, kurirska služba in

tudi aktivna udeležba v NOV. Iz naslednjih podatkov lahko razberemo ogromen delež žena v NOB: Okrog dva milijona žena je na ozemlju Jugoslavije delovalo v zaledju po raznih prej navedenih aktivnostih, med borci NOB je sodelovalo okrog 100000 žena, od teh je padlo okrog 25000, ranjenih pa je bilo okrog 40000 žena. Že med NOB je častniški čin dobilo okrog 2000 žena. Partizansko spomenico udeležbe v NOB iz leta 1941 ima 1900 žena. Med ženami je bilo 63 narodnih herojev.

Svoja življenja so za našo svobodo žrtvovali Prekmurke ali pa so službovale v Prekmurju: Milena Petrovar-Berce, učiteljica, ustreljena v Mariboru, Julka Pintar, učiteljica, umrla 1943. v Auschwitzu, Štefanija Prešeren, učiteljica, padla v Loški dolini, dr. Anica Rotdaj, zastupljena v Lepoglavu, Ljudmila Štok, učiteljica, ubita od Italijanov, Milena Drole, učiteljica, padla pri Metliki, Mira Činuš-Ravbar, padla v Kruševcu, Vera Boris v Trzinu, padla 1945. v RA, Eva Zavec iz G. Bistrice, padla na Bloški planoti. V taboriščih je umrlo: v Bergenbelsenu 21 deklet in žena (od 60 interniranih), v Sarvarju 13 deklet in žena, kolonistk z lendavskega območja, v Auschwitzu pa čez 200 deklet in žena — Zidinj. Vojna vihra je aprila in maja 1945 terjala 52 žrtev žena, mater in deklet. Preživele aktivistke in borke iz Prekmurja so Mima Kovačeva-Zupančičeva, Sida Perš-Podleskova, Slava Mihelič-Skledarjeva, Dragica Niševljev-Juteršnik, Helena Pintarič-Ravnič.

Ko je naša pokrajina aprila 1945 zadila v svobodi, se je razplamtela tudi aktivnost žena. Spominjam se nekaterih nosilk te aktivnosti: Mara Kocmur, Anica Truč, Marica Novak, Marija Hajdinjak, Terezija Ledorš, Marjeta Domanjko, Emilija Lebar, Rozika Merklin, Mima Flegar in še mnoge. Revija Naša žena v letniku 1945 navaja, da so žene okraja M. Sobota prejele pohvalno pismo kot darovalke krvi za ranjence (posebej izpostavlja Sidonijo Perš in Terezijo Kuhar. Žene M. Sobote vzdružijo otroški vrtec iz zbranih sredstev, žene iz okraja Lendava so osnovale organizacijo AFŽ v 28 vaseh, snujejo čitalnice, popravljajo ceste, zakopavajo strelske jarko, obiskujejo ranjene rdečarmejce, nabirale so 3 kamione hrane, organizirale Dečji dom v Lendavi (posebej izpostavlja Roziko Vuk iz Trnja in Marijo Pergar iz Turnišča)

Žene so tekmovaly v raznih akcijah v počastitev kongresa AFŽ in OF v Ljubljani poleti 1945. Organizacijsko se AFŽ v okraju utrdi, ko je dolžnost profesionalne sekretarke AFŽ prevzela prekaljena borka in aktivistka Stefka Kolarič-Berlesova, in to junija 1946, delovala je do ukinitve AFŽ kot posebne organizacije žena.

II. kongres AFŽ Jugoslavije januarja 1948 je poudaril 3 bistvene naloge žena: izvedba 5-letnega načrta, idejno-vzgojno delo med ženami in skrb za mater in otroka. Predsednica je postala Vida Tomšič. III. kongres AFŽ Jugoslavije oktobra 1950 v Zagrebu je dal poudarka vprašanjem zaposlene žene. IV. kongres AFŽ septembra 1953 v Beogradu je sprejmel ime organizacije v Zvezo ženskih društev Jugoslavije in sprejel resolucijo o delu z ženami na vasi in o otroškem varstvu. V obdobju do leta 1953 je v Prekmurju velika aktivnost žena. Po mojem spominu navajam nekaj najaktivnejših: Kristina Frčko, v Rogošcih, Regina Gašper v Prosečki vasi, Julka Kosednar v Vadarcih, Etelka Korpić v Čepincih, Šarika Pintarić v Martjancih, Milika Rogan v Sodiščinih, Vilma Kerčmar v Selu, Rozika Pintarić v Beltincih, Lina Smodić v Dankovcih, Juliana Bačić Križevcih, Ljudmila Petrej v Kramarovicah, Ina Ferčak v Martjancih, Marija Zavec v Kušanovcih, Marija Jonaš v G. Petrovcih, Marica Gašperšić v Puconcih, Zarka Klajnsček v Moščancih, Vilma Pobjić v Mačkovih, in še mnoge druge. V okrajnem odboru AFŽ v M. soboti pa so delovale Stefka Berles, Dragica Juteršnik, Marta Kikec, Marija Barbarić, Meta Nadai, Anica Truč, Mila Leskovšek, Marica Novak, Vera Hradil, Anka Podlessek. Po ustanovitvi Zveze ženskih društev 1953 je močna aktivnost žena zadržnica, društva prijateljev mladine, društva za napredek gospodinjstva, sveti pionirjev ipd. Okrajni odbor Zveze ženskih društev je deloval predvsem o vprašanjih: družbena prehrana, zdravstvena problematika žene in otroka, žena zadravnice, sodelovanje pri raznih političnih akcijah (volitve, seminarji ipd.), sodelovanje z raznimi socialnimi organi o vprašanjih družine in gospodinjstva, proslave ob dnevih žena.

Tako je leta 1953 bila ukinjena samostojna ženska organizacija, prešla je v Zvezo ženskih društev, leta 1961 pa kot konferenca za družbeno aktivnost žena v okviru SZDL, tako je še danes.

Po zmagi naše revolucije si je jugoslovanska ženska resnično priborila prostor pod soncem v vseh pravicah, za katere se je bojevala desetletja.

ENERGIJA SE DRAŽI
TERMIKA
SVOJE
IZOLACIJE
CENI

14 %
NIŽJE CENE
V FEBRUARJU ZA
FASADNO IZOLACIJO
PERLIT
DOBRA IZOLACIJA
PRIHRANI
40 %
ENERGIJE
ZA OGREVANJE

Informacije: Termika Ljubljana, tehnično-informativna služba, Kamniška 25, telefon (061) 315-477
PRODAJAJO
TRGOVINE Z GRADBENIM MATERIALOM

Dr. VANEK ŠIFTAR

Sezonski delavci iz Slovenije na Belju leta 1946

Na razgovorih s posamezniki iz vodstva uprav smo spoznali, da niso uvidevali neposredne soodvisnosti delovnih razmer in delavčevega počutja z rezultati gospodarjenja; še manj je bilo čutili, da je po NOB delovni človek stopil v ospredje naših prizadevanj.

Ob obiskih smo pregledali tudi delovne uspehe sezoncev in njihov zaslužek. Na nekaterih upravah je bila evidenca neurejena, podatki neusklajeni ali pa za kak mesec še sploh niso bili zbrani. Zaradi tega navajam v ilustracijo le podatke nekaterih uprav za junij 1946. leta.

Uprava	Delavci	Opravljeni deli dnevi	Praznični dnevi	Bolezni dnevi	Neopravljeni dnevi	Povprečni dnevni zaslužek
1. Jasenovac	202	3.144 +	889	355	88	104
2. Kozjak	516	15.480	4641	648	208	105
3. Sokolovac	164	2.468 +	984	110	153	119
4. Širine	260	4.054	1445	172	64	—
6. Zlatna greda	157	3.886 +	875	73	370	—

+ — odšteti dnevi žetve in mlačve

V kolektivni pogodbi je bilo odprtih precej pomembnih vprašanj, tako tudi zaslužek za opravljeno delo v dela prostih dneh. Pogoste so bile zahteve sezoncev, da bi te mezde morale biti višje, in tako naj bi se njihov položaj vsaj nekoliko izenačil z redno zaposlenimi.

Sezoncem ni šlo v račun, da so ob praznikih, ko naj bi uredili sebe, morali opravljati dela, ki dejansko niso bila nujna. Še več problemov pa je bilo z delom na akord, predvsem zaradi norm in osnov za plačilo opravljenega dela.

Med obiskom smo ugotavljali tudi negativne vplive stalnih delavcev na sezonce, saj so bili primeri, da so jih ti odvrčali od dela ob dela prostih dneh. Pogoste so bile prekinitve dela manjših skupin, ki sploh niso hotele oditi na delo, predvsem kadar je to bilo na akord, ali pa so sredi dela enostavno odšli v senco ali na kopanje. Prišlo je tudi do organiziranega štrajka na eni izmed uprav. Vse primere so reševale predvsem uprave z administrativnimi ukrepi ali z milico. Najno potrebne političnega dela nismo zasledili. Kako tudi, saj so bili po posredovanih informacijah nekateri vodilni posamezniki uprav med NOB na nasprotni strani. Nekateri so tudi pogostejše pogledali v kozarec in se izogibali odkritih pogovorov z delavci. O tem smo se ob obisku uprav tu in tam lahko tudi neposredno prepričali.

Med potovanjem od uprave do uprave smo videli, da je bilo zaradi vojnih razmer še posebej velikih parcel močno zapleveljenih. Opazili smo tudi, da so ponekod z obloženim vejcem, ki so ga vlekle lokomobile s konca na konec, iskali, če je kje še kaka preostala mina ali vojni eksplozivni material. Vse to je seveda tudi po svoje vplivalo na sezonce in na rezultate dela.

Že od nekdaj so se sezonci najbolj zanimali za delo na akord, kar je tudi pogojeno z njihovim zaposlitvenim interesom. Med obiskom smo ugotavljali nasprotno. Nekaj razlogov je bilo že navedenih, a vseh nismo iskali, niti mogli ugotoviti. Na akord sta bili žetev in mlačve. Žanec in sploh kosce je moral prinesiti koso z doma. Njegova pomočnica — žanjica, pa je uporabljala svoj srp. Žitarice so bile ponekod zelo travnate. Največ pritožb je bilo v zvezi z mlačvijo. Zatravljene žitarice so pogosto kvarile iztrošene stroje in pridelek je bil slab. V prostem času, med popravilom strojev, so

delavci stali in ostali brez kakršnega koli nadomestila. Ugotovili smo, da so najboljši delavci pri mlačvi (plačilo v zrnju) zaslužili dnevno le 37, slabi pa 26 kg zrnja oz. 70 dinarjev za tako težko delo (Brestovce). Zanimanje za delo pri žetvi in mlačvi je zmanjševala tudi negotovost, koliko zrnja bodo dobili za svoje družinske člane, ali po slovenskih ali tamkajšnjih predpisih.

Sprotna analiza del na akord nam je vse bolj odkrivala določene slabosti in težke negativne posledice za gospodarstvo posameznih uprav in direkcije kot celote. Marsikje bi s prožnejšim določanjem akordnih norm, ob upoštevanju delovnih razmer pri določenih kulturah na konkretnih parcelah, lahko dosegli večje uspehe.

Iz ugotovljenih primerov nekaj konkretnega: Na upravi Brestovac so dobili kosci za en oral košnje 150 dinarjev in

10. julija je 14 koscev pokosilo 11 oraloval, 11. julija je 11 koscev pokosilo manj kot 4 orala, in 12. julija je 11 koscev pokosilo manj kot 7 oraloval.

Istega dne je kosila tudi skupina Medžimurcev na isti upravi. In tako je 14 koscev pokosilo 11 oraloval. V drugih dveh dnevih pa je kosilo 11 koscev in prvi dan so pokosili le 3, 3/8 oz. 6, 3/4 orala.

Mehanizacija po upravah je bila skromna in dotrajana. Tako je bilo treba opraviti vsa dela skoraj povsem ročno.

Na upravi Kozjak so nabirali grah. Za 1 kg na akord je bil določen zaslužek 2 dinarja. Pri nabiranju je sodelovalo več skupin. Skupina 8 sezoncev je nabrala 242 kg in druga s 6 člani 226 kg. Med posamezniki v skupinah pa so bili tudi taki, ki so v enem dnevu nabrali le 5 kg. Na tej upravi je bilo 35 skupin in med našim obiskom sta bili dve predlagani za udarno. V osvetlitev še podatek, da je vsak delavec v desetini Ivana Vugrinca junija povprečno zaslužil 4.386 dinarjev, v najslabši pa le nekaj čez 750 dinarjev.

Največ nesporazumov in vroče krvi je bilo v zvezi z drugim okopanjem sladkorne repe. Za to delo na akord je bilo določeno: za en oral 180 din. Toda vsaka parcela se je po težavnosti obdelave razlikovala od druge. Na upravi Mirkovac je najboljša desetina za en oral porabila 6,4 delovnega dneva, najslabša pa 7,8 delovnega dneva. Pri okopavanju so sezonci v glavnem uporabljali svoje orodje. Podobno, kot je bilo na upravi Mirkovac, je bilo tudi po drugih upravah. Sezonci niso hoteli nadaljevati z začetim delom v teh razmerah. Nekateri uprave so zaradi odpora sezoncev občasno najemale delovno silo iz okoliških vasi, kjer je ni manjkalo a je delala v boljših materialnih razmerah. Grozila je katastrofa z re-p. Direkcija je zaradi tega opustila centralistično določanje akordnih postavk in na nekaterih upravah (Kozjak) so uveljavili nov sistem. Če najboljša skupina ni mogla doseči norme, so ugotovili doseženo povprečje in vsi, ki so to dosegli, so dobili plačano opravljeno delo z dnevnic, drugi pa po akordni postavki. Tako je bil na primer 20 in več kilogramov nabranega graha zaslužek dnevnic, za manj pa so plačali delavcu za kilogram po 2 dinarja. Kasneje so za okopavanje repe, koruze zviševali temeljne akordne postavke. Grozeča ogromna gospodarska škoda je pripeljala uprave in predstavnike delavcev (delavski zaupniki niso bili aktivni ali pa jih sploh ni bilo) do dogovora, da so pri delu na akord in sredi dela ugotavljali realnost norm in jih potem tudi spreminjali ali prilagajali.

Na delovne uspehe so vplivali tudi odnosi med sezonskimi delavci. Srečali smo se s primeri, ko so posamezniki nevoljni delati ali celo izraziti delomrznost, stalno pritiskali na najboljše delavce; lotevali so se jih fizično ali pa jim grozili z obračunom doma. V tem je bil tudi delni vzrok, da je kaka skupina za nekaj časa prekinila delo. Najtežje je bilo na upravi Zlatna greda pri spravilu konoplje, kjer so sezonci zahtevali zaščitno obleko, a je niso dobili, zato so prekinili z delom. Na upravi Jasenovac pa je 22. junija prišlo do velike prekinitve dela oz. štrajka. Več kot 100 sezoncev ni hotelo na delo, ker jim še niso izplačali zaslužka (ponekod so z zadrževanjem mesečnega zaslužka preprečevali ali vsaj zmanjševali fluktuacijo) zaradi slabe hrane in nizkega zaslužka. Prišlo je tudi do fizičnega obračunavanja. Žrtve tistega dne ali kasneje so bili najboljši delavci, ki so se napotili ali pa že odšli na delo. Štrajk je bil zlomljen bolj s silo kot z ureditvijo razmer in odnosov.

Spraševali smo se, kdo s sezonci politično dela in kako so sploh seznanjeni o dogajanjih v Jugoslaviji. V razgovorih s posamezniki ali na skupinskem sestanku so nas zastavljali spraševali ali pa strupeno napadali: obiskovali so jih predstavniki sindikata in jim govorili o socialnem zavarovanju, o 8-urnem delovnem dnevu in podobnih pravicah. Obiskovalci so odšli, vrnili se niso več, a pri njih je ostalo vse po starem. Bilo je tudi precej nemira in nezaupanja v obstoj ljudske oblasti, kar so različno izražali: v Sloveniji je že po gozdovih vse polno križarjev — belogardistov, v Medžimurju imajo oblast po občinah prejšnji njilasi in nedavni madžarski župan. Ni upanja, da bo ta oblast ostala in podobno.

Med sezonci nismo našli nobenega naročnika na kak domač dnevnik ali tednik — tudi uprave jih niso oskrbovale s tiskom. Glavno informiranje je bilo prenašanje novic od ust do ust. Na nekaterih upravah (Mece) so želeli in celo zahtevali, da bi organizirali družbeno življenje, precejali sestanke z njimi in jim naročili tisk in drugo čtivo. Napačna bi bila trditev, da so bili sezonci povsem brez informacij in tiska. Posamezniki so dobivali z doma, predvsem iz močnejših verskih središč (Turnišče v Prekmurju), pošto z verskim tiskom. Tako smo se srečevali z močno klerikalno propagando (Jasenovac, Sokolovac, Banji vrh), kjer so 15. 8. namesto dela skupno z okoliškimi prebivalstvom organizirali procesijo. Zelo ostro so postavljali (Brestovac in še na nekaterih upravah, kjer je bilo več Medžimurcev) vprašanje daljših dopustov zaradi birme doma. Z doma so jim sporočili naročilo, da se morajo svoji birmancev pred birmo udeležiti nauka v župnišču, drugače njihov otrok oz. sorodnik ne bo mogel biti birman. Govorilo se je, da bo 40 ostoikov sezoncev z območji, kjer bodo birme, zapustilo delo.

Nekaj upravnikov je popustilo in bili so pripravljeni, da bodo prosilec dovoljevali dvo- ali tritedenski dopust. Kake sindikalne organiziranosti nismo zasledili. Na koncu smo predlagali upravam, naj bi naročili dnevni tisk za posamezne skupine sezonskih delavcev.

Ko so se jeseni vrnili sezonci s palirni, smo imeli nekaj razgovorov in ugotovili, da se je nekaj le spremenilo, a ostalo je še mnogo starega. Ugotovitev pa so nam bila osnova za politično delo na terenu, kjer je bilo precej zlobnih razprav o razmerah, ki so bile na sezonskem delu, in s tem so povezovali tudi naš družbenopolitični sistem in ureditev.

URADNE OBJAVE

Leto XXI

Murska Sobota, dne 13. februarja 1986

Št.: 4

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

21. Spremembe in dopolnitve statuta občine Murska Sobota
22. Odlok o uvedbi samoprispevka v občini M. Sobota
23. Odlok o določitvi števila delegatskih mest in delegiranju delegatov v Zbor združenega dela, Zbor krajevnih skupnosti in Druženopolitični zbor Skupščine občine Murska Sobota
24. Odlok o uvedbi samoprispevka v občini Lendava
25. Odlok o določitvi števila delegatskih mest in delegiranja delegatov v zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in druženopolitični zbor Skupščine občine Lendava
26. Odlok o dopolnitvi odloka o priznanjih občine Lendava

27. Odlok o določitvi pomožnih objektov za potrebe občanov in njihovih družin v občini Lendava
28. Sklep o razpisu referendumu o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Petišovci
29. Sklep o povišanju stanarin in najemnin v občini Lendava
30. Odlok o spremembah odloka o začasnem plačevanju prispevkov za Samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje v občini M. Sobota.
31. Sklep o uskladitvi preživilin s povečanimi živlenskimi stroški

21

Na podlagi 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80, 36/81 in 11/84) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora dne 6. februarja 1986 sprejela

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA OBČINE MURSKA SOBOTA

1. člen

Prvi odstavek 158. člena se spremeni in se glasi:
»Zbor krajevnih skupnosti ima 42 delegatov, ki jih delegirajo delegacije krajevnih skupnosti.«

2. člen

Prvi odstavek 172. člena se spremeni in se glasi:
»Skupščina izobraževalne skupnosti enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine sprejema odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na:«

3. člen

Prvi odstavek 173. člena se spremeni in se glasi:
»Skupščina kulturne skupnosti enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine sprejema odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na razvoj in varstvo kulturnih vrednot, zlasti pa:«

4. člen

Prvi odstavek 174. člena se spremeni in se glasi:
»Skupščina raziskovalne skupnosti enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine:«

5. člen

Prvi odstavek 175. člena se spremeni in se glasi:
»Skupščina zdravstvene skupnosti enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine:«

6. člen

Prvi odstavek 176. člena se spremeni in se glasi:
»Skupščina skupnosti socialnega varstva enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine:«

7. člen

184. člen se spremeni in se glasi:
»Predlog kandidata ali kandidatov za izvolitev predsednika občinske skupščine da Občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva.«

8. člen

185. člen se spremeni in se glasi:
»Za predsednika občinske skupščine je izvoljen kandidat, ki dobi več kot polovico vsakega zbora občinske skupščine.

Če sta na listi dva ali več kandidatov je izvoljen za predsednika kandidat, ki dobi potrebno število glasov po 1. stavku tega člena.

Če noben kandidat ne dobi pri prvem glasovanju potrebne števila glasov, se volitve ponovijo med kandidatoma, ki sta dobila največ glasov. Če tudi pri drugem glasovanju ne dobi noben kandidat potrebnega števila glasov, se postopek kandidiranja za predsednika občinske skupščine ponovi.

Glasovanje je tajno.«

9. člen

188. člen se spremeni in se glasi:

»Občinska skupščina ima podpredsednika, ki ga izvoli izmed delegatov za dobo 2 let. Ista oseba je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljena na to funkcijo.

Občinska skupščina ima podpredsednika, ki ga izvoli izmed delegatov za dobo 2 let. Ista oseba je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljena na to funkcijo.

Občinska skupščina izvoli podpredsednika po postopku, ki je predviden za izvolitev predsednika občinske skupščine. Podpredsednik občinske skupščine nadomešča predsednika, če je ta zadržan in opravlja druge naloge za katere ga zadoži občinska skupščina. Če preneha predsedniku občinske skupščine funkcija pred potekom mandata, opravlja funkcijo predsednika podpredsednik do izvolitve predsednika občinske skupščine.«

10. člen

2. odstavek 205. člena se spremeni in se glasi:
»Kandidata ali kandidat za predsednika Izvršnega sveta predlaga občinska konferenca SZDL.«

11. člen

207. člen se spremeni in se glasi:
»Za predsednika, podpredsednika in člane Izvršnega sveta so izvoljeni kandidati, ki dobijo več kot polovico glasov delegatov vsakega zbora občinske skupščine.«
Glasovanje je tajno.«

12. člen

Spremembe in dopolnitve statuta začnejo veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah.

Številka: 011-1/86-1

Podpredsednik
skupščine občine Murska Sobota
Štefan OŠLAJ

22

Na osnovi 3. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 35/85), 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave št. 12/80, 36/81 in 11/84) in izida referendumu z dne 15. decembra je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela,

ODLOK O UVEDBI SAMOPRISPEVKA V OBČINI M. SOBOTA

1. člen

Za območje občine Murska Sobota je po odločitvi delovnih ljudi in občanov na referendumu dne 15. 12. 1985 uvede samoprispevek v denarju za sofinanciranje programa izgradnje šolskih objektov in programa modernizacije cest.

2. člen

Samoprispevek se uvede za dobo 5 let in sicer od 1. marca 1986 do 28. februarja 1991 leta.

3. člen

S sredstvi zbranimi s samopriskom se bodo na področju programa izgradnje šolskih objektov sofinancirali naslednji objekti:

— gradnja večnamenske telovadnice pri OŠ E. Kardelj v Murski Soboti	161.000.000 din
— dograditev učnih prostorov OŠ v Bakovcih	116.760.000 din
— dograditev telovadnice pri OŠ v Bakovcih	24.550.000 din
— dograditev telovadnice pri OŠ v Bogojini	24.550.000 din
— dograditev OŠ v Cankovi	26.000.000 din
— dograditev telovadnice pri OŠ A. Rotdajč pri Gradu	22.400.000 din
— nadzidava Osnovne šole v Kuzmi	35.000.000 din
— razširitev OŠ K. Destovnik-Kajuh v M. Soboti	98.000.000 din

Objekta iz 1. in 2. alineja sta neizpolnjeni del referendumskega programa 1981—1985.

Skupna investicijska vrednost objektov znaša 508.260.000 din, vrednoteno po cenah iz leta 1984.

Od tega zneska se bo s samopriskom zbralo 219.561.000 din, ocenjeno po podatkih iz leta 1984.

Razlika potrebnih sredstev za izvedbo programa bo zagotovljena iz lastnih sredstev osnovnih šol, ostanka sredstev referendumskega programa 1981—1985, krajevnega samopriskovka, sredstev SIS za vzgojo in izobraževanje, sredstev republiške skupnosti za vzgojo in izobraževanje in sredstev organizacij združenega dela.

Skupščina SIS za vzgojo in izobraževanje ob pričetku gradnje posameznega objekta določi višino investicijskih sredstev v skladu z veljavnimi cenami in delež sredstev iz samopriskovka.

4. člen

Na področju programa modernizacije cest v občini, se bodo s sredstvi zbranimi s samopriskom sofinancirale naslednje lokalne ceste:

— cesta št. 5672 v odseku: Andrejci do odcepa proti Ivanovcem (cesta št. 5673) v dolžini 2 km	20.000.000 din
— cesta št. 5617 in 5621 v odseku: Gornji Črnci—Gerlinci—Fikšinci—Rogašovci v dolžini 10 km	100.000.000 din
— cesta št. 5692 v odseku: Šalovci—Dolenci v dolžini 4,5 km	45.000.000 din
— cesta št. 5694 v odseku: Križevci—Domanjševci v dolžini 1,1 km	11.000.000 din
— cesta št. 5677 in 4210 v odseku: Andrejci—Kancevci—Ratkovci v dolžini 4,1 km	41.000.000 din
— cesta št. 5646 v odseku: Šalamenci—Pečarovci v dolžini	34.000.000 din
— cesta št. 4212 v odseku: Bakovci—Dokležovje—Izakovci—Melinci v dolžini 6,3 km	63.000.000 din
— cesta št. 5645 v odseku: Markišavci—M. Sobota v dolžini 2 km	20.000.000 din
— cesta št. 5683 v odseku: Noršinci—M. Sobota v dolžini 1,5 km	15.000.000 din
— cesta št. 5622 v odseku: Kramarovci—mejni prehod v dolžini 1,1 km	11.000.000 din
— cesta št. 5609 v odseku: Vanča vas—Borejci v dolžini 1,1 km	11.000.000 din
— cesta št. 4210 v odseku: Motvarjevci—Pordajšinci—Prosenjakovci v dolžini 5,2 km	52.000.000 din
— cesta št. 5648 in 5641 v odseku: Šalamenci—Bodonci—Poznanovci v dolžini 5 km	50.000.000 din
— cesta št. 5683 v odseku: Ivanci—Mlajtinci v dolžini 2 km	20.000.000 din

Cesta od 1. do 6. alineje so neizpolnjeni del srednjeročnega programa cestne skupnosti za obdobje 1981—1985.

Skupna investicijska sredstva vrednost navedenih objektov v tem členu znaša 493.000.000 din in je določena na osnovi cen iz leta 1984. S samopriskom se bo za te namene zbralo 219.561.000 din. Razlika potrebnih sredstev bo zagotovljena iz sredstev občinske in republiške cestne skupnosti, sredstev KS in sredstev Organizacij združenega dela.

Skupščina občinske cestne skupnosti določi ob pričetku gradnje posameznega objekta višino investicijskih sredstev po veljavnih cenah in delež sredstev samopriskovka.

5. člen

Vrstni red izvajanja del po programu iz 3. in 4. člena določi za vsako leto Skupščina občine Murska Sobota. Prioriteto bosta imeli nerealizirani investiciji iz referendumskega programa 1981—1985.

6. člen

Samopriskovke plačujejo delovno ljudje in občani, ki imajo stalno bivališče na območju občine M. Sobota in sicer v naslednji višini:

- 1 % od čistega osebnega dohodka iz delovnega razmerja oz. nadomestil
- 1 % od pokojnin
- 2,5 % od katastrskega dohodka, za katerega se plačuje davek
- 1,5 % od čistega osebnega dohodka iz davčne osnove od samostojnega opravljanja obrtnih, intelektualnih in drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti
- občani, ki so na začasnem delu v tujini, bodo plačevali samopriskovke v letnem pavšalnem znesku v višini 1 % od povprečnih osebnih dohodkov v občini v preteklem letu.

Pavšalni znesek samopriskovka ugotovi za vsako leto Izvršni svet Skupščine občine M. Sobota.

7. člen

Sredstva samopriskovka, ki se bodo zbrala po stopnjah iz 6. člena bodo zaradi večanja osnov v preteklem obdobju večja od navedenih zneskov v 3. in 4. členu tega odloka in se bodo v celoti uporabila za sofinanciranje programa izgradnje šolskih objektov in programa modernizacije cest.

Sredstva samopriskovka se bodo zbirala na posebnem računu skupščine občine M. Sobota in se bodo razporejala 50 % za gradnjo šolskih objektov in 50 % za modernizacijo ceste.

SIS za vzgojo in izobraževanje in SIS za ceste lahko sredstva samopriskovka, ki so začasno prosta, vročita pri banki za določen čas, v skladu s planom izgradnje šolskih in komunalnih objektov.

8. člen

Skupščina občine Murska Sobota lahko ob določitvi vrstnega reda izvajanja programa iz 3. in 4. člena tega odloka določi za posamezno koledarsko leto drugačno delitev samopriskovka.

9. člen

Plačila samopriskovka so oproščeni zavezanci, ki jih določa 12. člen Zakona o samopriskovku.

10. člen

Samopriskovke, ki se plačujejo od osebnih dohodkov iz delovnega razmerja in pokojnin, obračunava in odteguje izplačevalec osebnega dohodka oziroma pokojnin. Samopriskovke, ki ga plačujejo občani, ki s samostojnim osebnim delom opravljajo kmetijsko, obrtno, intelektualno ali drugo gospodarsko in negospodarsko dejavnost ter samopriskovke, ki ga plačujejo občani na začasnem delu v tujini obračunava in odteguje Uprava za družbene prihodke občine M. Sobota.

Od zavezancev, ki samopriskovka ne plačajo v določenem roku se obveznosti izterjajo po predpisih, ki veljajo za izterjavo davkov.

11. člen

Nadzor nad zbiranjem sredstev bo opravljal odbor za spremljanje izvajanje referendumskega programa, ki ga imenuje občinska skupščina. Z aktom o imenovanju odbora se določijo njegove naloge.

12. člen

O uporabi sredstev samopriskovka sestavi Skupna strokovna služba SIS družbenih dejavnosti zaključni račun. Zaključni račun obravnava in sprejme Skupščina občine in ga objavi v Uradnih objavah.

13. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin, uporablja pa se od 1. marca 1986.

Številka: 420-3/06-1

V M. Soboti, dne 6. februarja 1986

Podpredsednik
Skupščine občine M. Sobota
Štefan OŠLAJ, l. r.

SKUPŠČINA OBČINE
MURSKA SOBOTA

Na podlagi 157., 158., 159. in 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave št. 12/80, 36/81 in 11/84) ter 72. člena zakona o volitvah in delegiranju v skupščine (Uradni list SRS, št. 24/77, 22/81 in 36/85) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora, dne 6. februarja 1986

ODLOK

o določitvi števila delegatskih mest in delegiranju delegatov v Zboru združenega dela, Zbor krajevnih skupnosti in Druženopolitični zbor Skupščine občine M. Sobota.

1. člen

Zbor združenega dela Skupščine Murska Sobota ima 70 delegatskih mest.

Delegacije temeljnih organizacij združenega dela in drugih delovnih skupnosti in konferenc delegacij delegirajo v Zbor združenega dela naslednje število delegatov:

1. izmed članov delegacij, ki jih izvolijo delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljnih organizacijah združenega dela, katere sedež je izven občine Murska Sobota:
 - z gospodarskega področja 45 delegatov
 - s področja vzgoje in izobraževanje ter kulture 9 delegatov
 - s socialno-zdravstvenega področja 5 delegatov
2. izmed članov delegacij, ki jih izvolijo delovni ljudje, ki delajo v kmetijskih, obrtnih in podobnih dejavnostih, z delovnimi sredstvi, na katerih obstoji pravice lastnine, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja:
 - s področja kmetijske dejavnosti 6 delegatov
 - s področja obrti in podobnih dejavnosti 1 delegat
3. Izmed članov delegacij, ki jih izvolijo delovni ljudje v delovnih skupnosti državnih organov, v druženopolitičnih organizacijah in društvih ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v družbi oboroženih sil SFRJ:
 - s teh področij 4 delegate

2. člen

Število delegatov v Zboru združenega dela se določi sorazmerno s številom delovnih ljudi v temeljnih organizacijah, drugih organizacijah in skupnostih, in z upoštevanjem še drugih meril zaradi zagotovitve ustrezne zastopanosti delovnih ljudi določenih področij.

Število delegatskih mest za delegiranje delegatov se določi:

1. ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

A Gospodarsko področje

1. MURA — TOZD Perilo ima 1 delegatsko mesto
2. MURA — TOZD Oblačila ima 1 delegatsko mesto
3. MURA — TOZD Ženska oblačila ima 1 delegatsko mesto
4. MURA — TOZD Ženski plašči ima 1 delegatsko mesto
5. MURA — TOZD Skup. službe ima 1 delegatsko mesto
6. MESNA INDUSTRIJA
 - TOZD Klavnica in hladilnica
 - TOZD Transport
 - Delovna skupnost skup. služb
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
7. MESNA INDUSTRIJA
 - TOZD Predelava
 - TOZD Trgovina
 - TOZD Družbena prehrana
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
8. SOZD ABC Skupne službe
 - DO Zunanja trgovina
 - Delovna skupnost interne banke
 - Delovna skupnost službe pravne pomoči
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
9. KMETIJSKO GOSPODARSTVO RAKIČAN
 - TOZD Poljedelstvo in govedoreja Beltinci
 - TOZD Prašičereja Beltinci
 - TOZD Tovarna močnih krmil
 - Delovna skupnost skupnih služb
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto.
10. GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO
 - TOZD Gozdarstvo
 - TOZD Fazan Beltinci
 - Temeljna organizacija kooperantov
 - Delovna skupnost skupnih služb
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
11. KMETIJSKA ZADRUGA PANONKA
 - TOZD Sadjarstvo in vinogradništvo
 - TOZD Semena
 - Hranilno kreditna služba
 - Delovna skupnost skup. služb
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
12. VETERINARSKA POSTAJA
 - Živinorejski veterinarski zavod
 - LEK Obrat Lipovci
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
13. AGROMERKUR
 - TOZD Proizvodnja perut. mesa
 - TOZD Transport
 - TOK Perutnina

- Delovna skupnost skupnih služb
- se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
- 14. DO TOVARNA MLEČNEGA PRAHU ima 1 delegatsko mesto
- 15. INTES — TOZD Mlinopek ima 1 delegatsko mesto
- 16. POMURSKI TISK — TOZD Kartonaža ima 1 delegatsko mesto
- 17. POMURSKI TISK
 - TOZD Tiskarna
 - TOZD Pomurska založba
 - TOZD Eureka
 - Delovna skupnost skup. služb
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
- 18. POTROŠNIK — TOZD Preskrba ima 1 delegatsko mesto
- 19. POTROŠNIK
 - TOZD Izbira
 - TOZD Merkur
 se združujeta v konferenco delegacij in imata 1 delegatsko mesto
- 20. POTROŠNIK
 - TOZD Veleprodaja
 - Delovna skupnost skup. služb
 se združujeta v konferenco delegacij in imata 1 delegatsko mesto
- 21. SOBOTA
 - TOZD Obrtništvo
 - TOZD Komunala
 - TOZD Vrtarstvo
 - TOZD Tapetništvo
 - Delovna skupnost skup. služb
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
- 22. DES TOZD Elektro Murska Sobota ima 1 delegatsko mesto
- 23. — Agroservis
 - Slovenijaceste Tehnika — TOZD Mehanični obrati
 se združujeta v konferenco delegacij in imata 1 delegatsko mesto
- 24. DO Splošno gradbeno podjetje Pomurje M Sobota ima 1 delegatsko mesto
- 25. DO PANONIJA
 - TOZD Kmetijska mehanizacija
 - TOZD Blisk
 - delovna skupnost skup. služb
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
- 26. RADENSKA Radenci
 - TOZD Diana
 - TOZD Zvezda
 - Oddelek skupnih služb Radenska
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
- 27. — TOZD Moravske toplice ima 1 delegatsko mesto
- 28. Podjetje za PTT Promet ima 1 delegatsko mesto
- 29. — Temeljna pomurska banka
 - Jugobanka
 se združujeta v konferenco delegacij in ima 1 delegatsko mesto
- 30. — Služba družbenega knjigovodstva
 - Zavarovalna skupnost Triglav
 se združujeta v konferenco delegacij in imata 1 delegatsko mesto
- 31. Proizvodnja kremenčevega peska PUCONCI ima 1 delegatsko mesto
- 32. — Temelj Cankova ima 1 delegatsko mesto
- 33. — LIV TOZD Oprema in orodje Rogašovci ima 1 delegatsko mesto
- 34. Rašica TOZD Otroške pletenine Beltinka — Beltinci ima 1 delegatsko mesto
- 35. — Graditelj Beltinci
 - Obrtno podjetje Komuna Beltinci
 - Dimnikar Beltinci
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
- 36. SLOVENIJALES Lesna predelava PLATANA
 - TOZD Ledava
 - TOZD Lesna predelava
 - Delovna skupnost skup. služb
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
- 37. — Obrtno podjetje KROJ
 - Modni salon Grad
 - Invalidske delavnice «solidarnost»
 - Urarstvo M. Sobota
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
- 38. — Vodno gospodarsko podjetje Maribor — TOZD Vodnogospodarska enota MURA M. Sobota
 - Strokovna služba območne vodne skupnosti M. Sobota
 se združujeta v konferenco delegacij in imata 1 delegatsko mesto
- 39. — Projektiivni biro M. Sobota
 - Zavod za ekonomiko in urbanizem M. Sobota
 - Strokovne službe SIS materialnih dejavnosti
 se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
- 40. CERTUS Avtobusni promet M. Sobota ima 1 delegatsko mesto
- 41. ŽTO Maribor
 - TOZD za promet Pragersko — O. E. M. Sobota
 - TOZD za upravljanje in vzdrževanje prog P. O. M. Sobota
 - TOZD za transport Maribor — T. K. P. M. Sobota
 - TOZD za vleko vlakov Maribor — S. P. M. Sobota
 - TOZD za tehnično vozovno dejavnost Maribor, OE M. Sobota
 - Proizvodno transportno podjetje Avtoradgona

- TOZD Transport, P. E. M. Sobota se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
42. CESTNO PODJETJE
— TOZD Vzdrževanje cest M. Sobota ima 1 delegatsko mesto
43. TEKSTIL Ljubljana
TOZD Pletilstvo Prosenjakovci ima 1 delegatsko mesto
44. Enota temeljnih organizacij združenega dela v občini:
Lesnina
Varteks
Standard konfekcija
Astra
Borovo
Peko M. Sobota
Peko Beltinci
Planika
IO Beograd
Elektrotehna
Semenarna Lendavska
Semenarna Titova ulica
Jelen — prodajalna M. Sobota
Astra — tehnična trgovina
Feromoto
Tobačna tovarna Ljubljana, OE M. Sobota
Slovenijašport
Tekstil poslovalnica LAN M. Sobota
Alpina — prodajalna M. Sobota
LIP Bled — prodajalna M. Sobota
Kompas — gojitveno lovišče G. Petrovci
Jeklotehna Maribor
— TOZD Veleprodaja — enota M. Sobota
— TOZD Merkur — enota M. Sobota
— TOZD Elektro — enota M. Sobota
— TOZD Zunanja trgovina — enota M. Sobota
se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
45. Enota temeljnih organizacij združenega dela v občini:
Agrotenika — Gruda Ljubljana
— TOZD Trgovina — Enota M. Sobota
— TOZD Proizvodnja — enota M. Sobota
— TOZD Zunanja trgovina — enota M. Sobota
Petrol
— TOZD Maloprodaja — enota M. Sobota
— TOZD Veleprodaja — enota M. Sobota
— TOZD Avtopark — enota M. Sobota
Surovina M. Sobota
Dinos M. Sobota
Koteks — tobus M. Sobota, odkupna postaja
Avtokomerce Predstavninstvo M. Sobota
ABA Optika M. Sobota
Poljoobskrba — Prodajalna M. Sobota
Finomehanika Celje, poslovalnica M. Sobota
Birostroj — izpostava M. Sobota
ŽGTG — enota M. Sobota
Kompas — enota M. Sobota
Gorenje Velenje — servisna izpostava M. Sobota
Interropa M. Sobota
Špedtrans M. Sobota
Seme — sadike Mengeš, obrat Tišina
Jugoinšpekt M. Sobota — predstavništvo
Transjug M. Sobota — izpostava
Metalservis, predstavništvo M. Sobota
Avtoprevoz MB — p. e. M. Sobota
Simentalka — prodajalna Beltinci
Iskrakomerce, servis M. Sobota
se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto

B PODROČJE VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA TER KULTURA

46. Srednješolski center pedagoško tehniške usmeritve M. Sobota ima 1 delegatsko mesto
47. Srednja družboslovna in ekonomska šola Murska Sobota ima 1 delegatsko mesto
48. — Zdravstvena šola
— Kmetijski šolski center
— Dom učencev Štefan Kovač
se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
49. — Osnovnošolski vzgojno izobraževalni zavod M. Sobota
— Glasbena šola
— Delavska univerza
— Zavod za šolstvo
se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
50. — Osnovna šola Beltinci
— Osnovna šola Tišina
— Osnovna šola Bakovci
— Osnovna šola Bogojina
se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
51. — Osnovna šola Fokovci
— Osnovna šola Prosenjakovci
— Osnovna šola G. Petrovci

- Osnovna šola Šalovci
— Osnovna šola Puconci
se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
52. — Osnovna šola Kuzma
— Osnovna šola Rogašovci
— Osnovna šola Cankova
— Osnovna šola Grad
se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
53. Vzgojno varstveni zavod ima 1 delegatsko mesto
54. — Zavod za čas. in rad. dejavnost
— Kulturni center
— Zveza kulturnih organizacij
— Večer
— Delo
— RTV
— Zveza telesno kulturnih organizacij
se združuje v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto

C SOCIALNO ZDRAVSTVENO PODROČJE

55. PZC-TOZD Splošna bolnišnica ima 2 delegatski mesti
56. PZC-TOZD Zdravstveni dom ima 1 delegatsko mesto
57. — PZC-TOZD Zavod za soc. med. in higieno
— PZC-TOZD Pomurske lekarne
— PZC-DS Skupne službe
se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
58. — Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja
— Center za socialno delo
— Dom oskrbovancev Rakičan
— Skupna strokovna služba SIS
se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto

D PODROČJE KMETIJSTVA, OBRATNE IN PODOBNE DEJAVNOSTI

Delovni ljudje zaposleni v temeljnih združnih organizacijah in kooperanti v temeljnih kmetijskih združnih organizacijah iz posameznih naselij:

59. Temeljna združna organizacija Murska Sobota z naselji:
M. Sobota, M. Petrovci, Vanča vas, Murski Črnci, Sodišinci, Gederovci, Petanjci, Krajna, Tišina, Satahovci, Nemčavci, Bakovci, Markišavci, Rakičan, Krog, Rankovci, Borejci, Gradišče, Tropovci, Puževci, Strukovci, Zenkovci, Bezovci, Brezovci, Predanovci, Černelavci, Veščica, Polana, Kupšinci, Lemerje, Gorica, Vaneča, Bokrač, Puconci, Salamenci, Bodonci, Vadarci, Grad, Kovačevci, Kruplivnik, Radovci, Vidonci in Pečarovci
ima 1 delegatsko mesto
60. Temeljna združna organizacija Beltinci z naselji:
Beltinci, Lipovci, Melinci, Ižakovci, Bratonci, Dokležovje, Lipa, Bogojina, Ivanci, Filovci, Bukovnica in Gančani
ima 1 delegatsko mesto
61. Temeljna združna organizacija Cankova z naselji:
Cankova, Domajinci, Gerlinci, G. Črnci, Korovci, Krašči, Skakovci, Topolovci, Pertoča, Fikšinci, Ropoča, Večeslavci, Rogašovci, Jurij, Nuskova, Ocinje, Serdica, Sotina, Kramarovci, Kuzma, Dolič, D. Slaveči, G. Slaveči, Matjaševci, Motovilci in Trdkova
ima 1 delegatsko mesto
62. Temeljna združna organizacija Gornji Petrovci z naselji:
G. Petrovci, Adrijanci, Boreča, Lucova, Martinje, Neradnovci, Peskovci, Stanjevci, Sulinci, Ženavlj, Šalovci, Dolenci, Budinci, Čepinci, Markovci, Hodoš, Krplivnik, Križevci, Domanjševci, Kukeč, Panovci, Mačkovci, Dankovci, Košarovci, Kušanovci, Moščanci, Otovci, Poznanovci in Prosečka vas
ima 1 delegatsko mesto
63. Temeljna združna organizacija Martjanci z naselji:
Martjanci, Moravci, Vučja gomila, Mlajtinci, Suhi vrh, Krnci, Andrejci, Sebeborci, Noršinci, Lukačevci, Tešanovci, Dolina, Ivanovci, Selo in Fokovci
ima 1 delegatsko mesto
64. Temeljna združna organizacija Prosenjakovci z naselji:
Prosenjakovci, Ločarovci, Motvarjevci, Ivanjševci, Ratkovci, Berkovci, Pordašinci, Kančevci, Središče in Čikečka vas
ima 1 delegatsko mesto
- Delovni ljudje, ki delajo v obrtnih in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih obstoji pravica lastnine, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja
65. — Nosilci samostojnega osebnega dela in pri njih zaposleni delavci
— Obrtna zadruga Prekmurka
— Obrtno združenje
se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto

E PODROČJE DRŽAVNIH ORGANOV, DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ, DRUŠTEV IN OBOROŽENIH SIL SFRJ

66. — Upravni organi občine Murska Sobota
— Uprava za inšpekcijske službe
— Organ za vodenje postopka o prekrških
— Občinski štab TO
— Pokrajinski štab TO
— Pokrajinski odbor TO
se združujejo v konferenco delegacij in imajo 1 delegatsko mesto
67. Uprava za notranje zadeve s postajami milice
ima 1 delegatsko mesto
68. Temeljno sodišče, Sodišče združenega dela, Temeljno javno tožilstvo, Družbeni pravobranilec samoupravljanja, Občinski javni pravobranilec, Odvetniki ter delavci v odvetniški pisarnah, Zapor Maribor — izpostava M. Sobota, Carinarinca G. Radgona izpostave M. Sobota, Kuzma, Hodoš in Gederovci
volijo skupno delegacijo in imajo 1 delegatsko mesto
69. Skupnost za zaposlovanje, Avto moto društvo, Občinska konferenca ZKS, Občinska konferenca SZDL, Občinska konferenca ZSMS, Občinski svet ZSS, Aktivne vojaške osebe ter civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, Občinska gasilska zveza, DSSS Krajevnih skupnosti mesta M. Sobota, Aeroklub, Loterijski zavod, Meteorološki zavod, Občinski odbor RK, Zveza gluhih, Medobčinska gospodarska zbornica, Občinska lovska zveza
volijo skupno delegacijo in imajo 1 delegatsko mesto

3. člen

Delegacije, ki oblikujejo konferenco delegacij, uredijo s samoupravnim sporazumom: način in postopek oblikovanja konference, pravice in dolžnosti konference, pošiljanje delegatov v zbor združenega dela, način sprejemanja stališč in smernic za delo delegatov, razmerja med konferenco delegacij in delegacijami oz. temeljnimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, materialne pogoje za delo konference, izvrševanje strokovnih in administrativno-tehničnih nalog v konferenci, sedež konference in druga pomembna vprašanja za delo konference.

4. člen

Zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Murska Sobota ima 42 delegatskih mest.

1. Krajevna skupnost Bakovci, ki zajema naselje Bakovci
ima 1 delegatsko mesto
2. Krajevna skupnost Beltinci, ki zajema naselje Beltinci
ima 1 delegatsko mesto
3. Krajevna skupnost Bodonci, ki zajema naselja Bodonci in Vadarci
ima 1 delegatsko mesto
4. Krajevna skupnost Bogojina, ki zajema naselja Bogojina, Ivanci, Filovci in Bukovnica
ima 1 delegatsko mesto
5. Krajevna skupnost Bratonci, ki zajema naselja Bratonci
ima 1 delegatsko mesto
6. Krajevna skupnost Brezovci, ki zajema naselja Brezovci, Lemarje in Predanovci
ima 1 delegatsko mesto
7. Krajevna skupnost Cankova, ki zajema naselja Cankova, Korovci, Skakovci, Topolovci, Domajinci, Gornji Črnci, Gerlinci in Krašči
ima 1 delegatsko mesto
8. Krajevna skupnost Čepinci, ki zajema naselja Čepinci, Markovci in Budinci
ima 1 delegatsko mesto
9. Krajevna skupnost Černalavci, ki zajema naselja Černalavci, Veščica Kupšinci in Polana
ima 1 delegatsko mesto
10. Krajevna skupnost Dokležovje, ki zajema naselje Dokležovje
ima 1 delegatsko mesto
11. Krajevna skupnost Gančani, ki zajema naselja Gančani
ima 1 delegatsko mesto
12. Krajevna skupnost Gederovci, ki zajema naselja Gederovci, Krajna, Sodišinci in Murski Petrovci
ima 1 delegatsko mesto
13. Krajevna skupnost Gornji Petrovci, ki zajema naselja: G. Petrovci, Stanjevci, Peskovci, Adrijanci, Šulinci, Lucova, Zenavlj, Neradnovci, Martinje in Boreča
ima 1 delegatsko mesto
14. Krajevna skupnost Grad, ki zajema naselja: Grad, Motovilci, Dolnji Slaveči, Kovačevci, Vidonci, Kruplivnik in Radovci
ima 1 delegatsko mesto
15. Krajevna skupnost Hodoš, ki zajema naselja Hodoš in Krplivnik
ima 1 delegatsko mesto
16. Krajevna skupnost Ižakovci, ki zajema naselje Ižakovci
ima 1 delegatsko mesto
17. Krajevna skupnost Križevci, ki zajema naselja: Križevci, Domanjševci, Panovci, Kukeč in Košarovci
ima 1 delegatsko mesto

18. Krajevna skupnost Krog, ki zajema naselja Krog in Satahovci
ima 1 delegatsko mesto
19. Krajevna skupnost Kuzma, ki zajema naselja: Kuzma, G. Slaveči, Dolič, Matjaševci in Trdkova
ima 1 delegatsko mesto
20. Krajevna skupnost Lipa, ki zajema naselje Lipa
ima 1 delegatsko mesto
21. Krajevna skupnost Lipovci, ki zajema naselje Lipovci
ima 1 delegatsko mesto
22. Krajevna skupnost Mačkovci, ki zajema naselja: Mačkovci, Dankovci, Kuštanovci, Poznanovci, Prosečka vas, Otovci, Moščanci in Pečarovci
ima 1 delegatsko mesto
23. Krajevna skupnost Martjanci, ki zajema naselja: Martjanci, Noršinci, Nemčevci, Sebeborci, Andrejci in Krnci
ima 1 delegatsko mesto
24. Krajevna skupnost Moravske toplice, ki zajema naselje Moravske toplice
ima 1 delegatsko mesto
25. Krajevna skupnost Melinci, ki zajema naselje Melinci
ima 1 delegatsko mesto
26. Krajevna skupnost Alija Kardoša Murska Sobota
ima 1 delegatsko mesto
27. Krajevna skupnost Borisa Kidriča Murska Sobota
ima 1 delegatsko mesto
28. Krajevna skupnost Lendavska Murska Sobota
ima 1 delegatsko mesto
29. Krajevna skupnost Park Murska Sobota
ima 1 delegatsko mesto
30. Krajevna skupnost Partizan Murska Sobota
ima 1 delegatsko mesto
31. Krajevna skupnost Turapolje Murska Sobota
ima 1 delegatsko mesto
32. Krajevna skupnost Pertoča, ki zajema naselja: Pertoča, Večeslavci, Fikšinci in Ropoča
ima 1 delegatsko mesto
33. Krajevna skupnost Prosenjakovci, ki zajema naselja: Prosenjakovci, Berkovci, Pordašinci, Ivanjševci, Središče, Čikečka vas in Motvarjevci
ima 1 delegatsko mesto
34. Krajevna skupnost Puconci, ki zajema naselja: Puconci, Vaneča, Markišavci, Gorica, Šalamenci, Dolina in Bokračci
ima 1 delegatsko mesto
35. Krajevna skupnost Rakičan, ki zajema naselje Rakičan
ima 1 delegatsko mesto
36. Krajevna skupnost Ratkovci, ki zajema naselja: Ratkovci, Kančevci, Lončarovci in Ivanovci
ima 1 delegatsko mesto
37. Krajevna skupnost Rogašovci, ki zajema naselja: Rogašovci, Jurij, Nuskova, Serdica, Sotina, Ocince in Kramarovci
ima 1 delegatsko mesto
38. Krajevna skupnost Selo—Fokovci, ki zajema naselja Selo in Fokovci
ima 1 delegatsko mesto
39. Krajevna skupnost Šalovci, ki zajema naselja Šalovci in Dolenci
ima 1 delegatsko mesto
40. Krajevna skupnost Tešanovci, ki zajema naselja: Tešanovci, Vučja gomila, Mlajinci, Lukačevci in Suhi vrh
ima 1 delegatsko mesto
41. Krajevna skupnost Tišina, ki zajema naselja: Tišina, Tropovci, Gradišče, Murski Črnci, Petanjci, Vanča vas, Rankovci in Borejci
ima 1 delegatsko mesto
42. Krajevna skupnost Zenkovci, ki zajema naselja: Zenkovci, Beznovci, Strukovci in Puževci
ima 1 delegatsko mesto

5. člen

Družbenopolitični zbor Skupščine občine Murska Sobota šteje 30 delegatov.

Delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitične organizacije, združene v SZDL, ali kot člani organizacij SZDL, delegirajo delegate v družbenopolitični zbor Skupščine občine Murska Sobota, da bi tudi po tej poti z organizirano in odgovorno udeležbo pri opravljanju funkcije skupščine občine Murska Sobota uresničevali oblast in opravljali druge družbene zadeve.

Funkcije konference delegacij za družbenopolitični zbor opravlja občinska konferenca SZDL Murska Sobota, v katere sestavo so delegacije občinske organizacije ZKS, Zveze sindikatov, Zveze združenj borcev NOV in Zveze mladine.

Občinska konferenca SZDL uredi razmerja med delegati družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Murska Sobota in občinsko konferenco SZDL s statutarnim sklepom.

6. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin, in se uporablja po splošnih volitvah v letu 1986. Z dnem, ko se začne uporabljati ta odlok, preneha veljati Odlok o določitvi števila delegatskih mest in delegiranju delegatov v Zbor združe-

negi dela, Zbor krajevnih skupnosti in Druženopolitični zbor Skupščine občine Murska Sobota, objavlja v Uradnih objavah pomurskih občin, št. 6/82.

Številka: 013-1/86-1

V Murski Soboti, dne 6. februarja 1986

Podpredsednik

Skupščine občine M. Sobota

Štefan Ošljaj l. r.

24

Na osnovi 3. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 35/85), 265. člena Statuta občine Lendava (Ur. objave Pomurja, št. 37/81 in 29/83) in izida referenduma, ki je bil dne 19. januarja 1986, je Skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in druženopolitičnega zbora, dne 6. 2. 1986 sprejela

odlok o uvedbi samoprispevka v občini Lendava

1. člen

Za območje občine Lendava se na osnovi odločitev delovnih ljudi in občanov na referendumu, dne 19. januarja 1986, uvede samoprispevek v denarju za financiranje programa izgradnje šolskih in vzgojnovarstvenih objektov ter za sofinanciranje gradnje primernih objektov za razvoj telefonije.

2. člen

Samoprispevek se uvede za dobo 5 let in sicer od 1. 3. 1986 do 28. 2. 1991.

3. člen

S sredstvi, zbranimi s samoprispevkom se bodo sofinancirali naslednji objekti:

a) program izgradnje šolskih objektov:

	Skupna predrač. vrednost	Iz naslova samoprispevka
— dozidava učnovzgojnih prostorov in telovadnico pri OŠ v Turnišču	235.000.000	122.500.000
— dozidava učnovzgojnih prostorov in telovadnice pri OŠ v Črenšovcih	65.000.000	39.500.000
— dozidava telovadnice pri OŠ v Dobrovniku	60.000.000	1.000.000
— dozidava telovadnice pri OŠ v Bistrici	40.000.000	21.000.000
— oprema telovadnice pri OŠ v Odrancih	8.000.000	8.000.000

Skupna investicijska vrednost teh objektov znaša din 408.000.000. Od tega se bo s samoprispevkom zbralo din 201.000.000.

Razlika potrebnih sredstev za izvedbo programa bo zagotovljena s prispevki krajevnih skupnosti, združenimi amortizacijskimi sredstvi osnovnih šol, s sredstvi Izobraževalne skupnosti Slovenije ter s sredstvi republiškega proračuna — za šolstvo narodnosti.

b) program vzgojnovarstvenih objektov:

	Skupna investicijska vrednost	Iz naslova samoprispevka
— gradnjo otroškega vrtca v Črenšovcih	40.000.000	24.000.000
— gradnjo otroškega vrtca v Srednji Bistrici	40.000.000	24.000.000

Skupna investicijska vrednost teh objektov znaša 80.000.000 din. Od tega zneska se bo s samoprispevkom zbralo din 48.000.000. Razlika potrebnih sredstev za izvedbo tega programa bo zagotovljena s prispevki krajevnih skupnosti ter amortizacijskimi sredstvi VIZ Lendava.

c) program sofinanciranja gradnje primarnih objektov telefonije

	Skupna investicijska vrednost	Iz naslova samoprispevka
— sofinanciranje medkrajevne PTT kanalizacije v smeri Lendava		
— Hotiza (1330 m) Lendava		
— Mostje (1500 m) in Lendava		
— Pince (1200 m)	88.880.000	29.040.000
— sofinanciranje razvoja telefonije na območju ATC Dobrovnik, od tega:		
— sofinanciranje adaptacije poštne zgradbe v Dobrovniku	6.200.000	4.600.000
— sofinanciranje medkrajevne kablanske povezave Dobrovnik—Kobilje, Dobrovnik—Strehovci, Dobrovnik—Genterovci	35.999.000	1.267.000
— sofinanciranje medkrajevne kablanske povezave na območju		

ATC Črenšovci 54.785.333 8.930.000

— sofinanciranje medkrajevne kablanske povezave na območjih Lendava—Hotiza, Lendava—Pince

in Lendava—Mostje 144.238.416 23.513.000

Skupna investicijska vrednost teh objektov znaša 330.099.000 din. Od tega zneska se bo s samoprispevkom zbralo din 67.350.000.

Razlika potrebnih sredstev za izvedbo tega programa bo zagotovljena s sredstvi krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela, PTT organizacije in območne SIS PTT prometa.

Sredstva samoprispevka se za posamezno dejavnost uporabljajo v naslednjem razmerju: 64 % za program izgradnje osnovnošolskih objektov, 15 % za program vzgojnovarstvenih objektov in 21 % za program sofinanciranja gradnje primarnih objektov telefonije.

4. člen

Investitorji za izvedbo programa iz 3. člena, točke a., b. in c, predložijo pred pričetkom gradnje posameznega objekta odboru za spremljanje in izvajanje referendumskega programa (11. člen) v potrditev predračunsko vrednost po veljavnih cenah.

5. člen

Sredstva samoprispevka se v valoriziranih investicijskih vrednostih uporabljajo v enakem deležu, kot so določena v referendumskega programu, ki je ovrednoten po cenah iz leta 1985.

6. člen

Vrstni red izvajanja del po programu iz 3. člena, točka a., b. in c. določi za vsako leto Skupščina občine Lendava.

Skupščina občine Lendava lahko ob določitvi vrstnega reda izvajanja programa za predlog odbora iz 11. člena tega odloka, odloči za posamezno koledarsko leto drugačno delitev samoprispevka.

7. člen

Samoprispevek plačujejo delovni ljudje in občani, ki imajo stalno bivališče na območju občine Lendava in sicer v naslednji višini:

- 1 % od čistega OD iz delovnega razmerja oz. nadomestila;
- 1 % od pokojnin;
- 2,5 % od katastrskega dohodka za katerega se plačuje davek;
- 1,5 % od čistega osebnega dohodka iz davčne osnove od samostojnega opravljanja obrtnih, intelektualnih in drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti;
- delavci, ki so na začasnem delu v tujini, bodo plačevali samoprispevek v letnem pavšalnem znesku v višini 1 % od povprečnih osebnih dohodkov v občini v preteklem letu.

Pavšalni znesek samoprispevka ugotovi vsako leto Izvršni svet skupščine občine Lendava.

8. člen

Plačila samoprispevka so oproščeni zavezanci, ki jih določa 12. člen Zakona o samoprispevku.

9. člen

Samoprispevek, ki se plačuje od OD iz delovnega razmerja, in pokojnin obračunava in odteguje izplačevalec OD oz. pokojnin. Samoprispevek, ki ga plačujejo občani, ki s samostojnim delom opravljajo kmetijsko, obrtno, intelektualno ali drugo dejavnost ter samoprispevek od delavcev, ki so na začasnem delu v tujini in od občanov, ki prejemajo inozemsko pokojnino, bo obračunavala in odtegovala Uprava za družbene prihodke občine Lendava.

Od zavezancev, ki samoprispevka ne plačujejo v določenem roku, se obveznosti izterjajo po predpisih, ki veljajo za izterjavo.

10. člen

S samoprispevkom zbrana sredstva se bodo stekala na posebni zbirni prehodni račun Skupščine občine Lendava.

Naziv računa je »Zbirni prehodni račun za občinski samoprispevek, št. 51920-842-021-822.

Sredstva z zbirnega prehodnega računa bo služba družbenega knjigovodstva praznila na investicijski račun občinske izobraževalne skupnosti Lendava.

Sredstva z investicijskega računa se bodo lahko koristila le na osnovi sklepa odbora iz 11. člena tega odloka.

11. člen

Nadzor nad zbiranjem sredstev samoprispevka in razporejanje sredstev opravlja odbor za spremljanje in izvajanje referendumskega programa.

Odbor, ki ga imenuje Skupščina občine Lendava ima predsednika in 8 članov. Z aktom o imenovanju odbora se določijo njegove naloge.

Odbor mora vsako leto poročati skupščini občine o zbiranju in uporabi sredstev samoprispevka.

12. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah Pomurja, uporablja pa se od 1. marca 1986.

Številka: 020-2/86-1

Lendava, 20. 1. 1986

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Mirko Hajdinjak, l. r.

25.

Na podlagi 72. člena Zakona o volitvah in delegiranju v skupščine (Ur. list SRS, št. 24/77, 22/81 in 36/85) ter 276. člena Statuta občine Lendava, 28. člena sprememb in dopolnitev statuta občine Lendava (Uradne objave Pomurja, št. 37/81 in 29/85) je Skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora, dne 6. 2. 1986 sprejela naslednji

ODLOK

o določitvi števila delegatskih mest in delegiranju delegatov v zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor Skupščine občine Lendava

1. člen

Zbor združenega dela Skupščine občine Lendava ima 35 delegatskih mest. Delegacije temeljnih organizacij združenega dela in konference delegacij delegirajo člane za naslednje število delegatskih mest:

1. izmed članov delegacij, ki jih volijo delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, ki opravljajo zadeve skupnega pomena za več TOZD ter delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, katere sedež je izven občine Lendava:	
— z gospodarskega področja	22 delegatov
— s področja vzgoje, izobraževanja in kulture	6 delegatov
— s področja zdravstva in socialnega varstva	1 delegat

2. izmed članov delegacije, ki jih volijo delovni ljudje, ki delajo v kmetijstvu, obrtnih in podobnih dejavnostih, z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge, z zakonom določene oblike združevanja in sicer	
— s področja kmetijske dejavnosti	2 delegata
— s področja obrtne in podobnih dejavnosti	1 delegata

3. izmed članov, ki jih volijo delovni ljudje v delovnih skupnostih, državnih organov, družbenopolitičnih in družbenih organizacij in številom delovnih ljudi v temeljnih organizacijah, drugih organizacijah in skupnostih in z upoštevanjem še drugih meril zaradi zagotovitve ustrezne zastopanosti delovnih ljudi določenih področij.	
— s področja kmetijske dejavnosti	2 delegata
— s področja obrtne in podobnih dejavnosti	1 delegata

2. člen

Število delegatov v zboru združenega dela se določi sorazmerno s številom delovnih ljudi v temeljnih organizacijah, drugih organizacijah in skupnostih in z upoštevanjem še drugih meril zaradi zagotovitve ustrezne zastopanosti delovnih ljudi določenih področij.

Za delegiranje delegatov za zbor združenega dela se oblikujejo naslednje temeljne delegacije in konference delegacij, ki delegirajo delegate za naslednje število delegatskih mest:

I. GOSPODARSKO PODROČJE

	Štev. del. mest
— skupaj	22
1. INA-NAFTA Lendava	
— TOZD Petrokemija	
— TOZD Rafinerija	
— TOZD Energetika	
— TOZD Strojne delavnice	
— DSSS	
— TOZD RPNP ter	
— obrat Zlatorog	konf. del. 3
2. INDIP	delegacija 1
3. GORENJE-VARSTROJ	
— TOZD Montaža	
— TOZD TVO	
— TOZD Varis	
— DSSS	konf. del. 3
4. ELMA TOZD ELEKTROMATERIAL LENDAVA	delegacija 1

5. PRIMAT TOZD TOVARNA SKLADIŠČNE OPREME LENDAVA	delegacija 1
6. PLANIKA TOZD TOVARNA OBUTVE TURNIŠČE in prodajalna v Turnišču	konf. del. 1.
7. KONSTRUKTOR TOZD GRADBENIK LENDAVA	delegacija 1
8. KONSTRUKTOR TOZD OPEKARNA Dolga vas—Lendava	delegacija 1
7. INTEGRAL TOZD Promet in delavnice	
— Avtoradgona	
— Železniška postaja	
— Cestno podjetje	
— Certus — AP Lendava	konf. del. 1
10. MERCATOR-UNIVEZAL	
— Jeklotehna — poslovalnica Lendava	
— Intes — enota v Lendavi	
— Potrošnik — prodajalna v Lendavi	
— Potrošnik — prodajalna v Lendavi	
— Borovo — prodajalna v Lendavi	
— Planika — prodajalna v Lendavi	
— Varteks — prodajalna v Lendavi	
— Semenarna — prodajalna v Lendavi	
— Agrotehnika — prodajalna v Lendavi	
— Tobak — prodajalna v Lendavi	
— TOKO — prodajalna v Lendavi	
— Petrol — bencinska črpalka	
— Vesna — prodajalna v Lendavi	
— Cvetličarna — prodajalna v Lendavi	skupna deleg. 1
11. GIDOS	
— TOZD Komunala	
— TOZD Obrtno inštalacijska dej.	
— DINOS	
— Elektro — rajon Lendava	
— Kemična čistilnica Lendava	
— DSS GIDOS	konf. del. 1
12. DELOZA TOZD Konfekcija Velika Polana	delegacija 1
13. ABC POMURKA	
— TOZD Tovarna močnih krmil	
— TOZD Mesna predelava	
— Veterinarska postaja	
— Koteks — Tobus odkupna postaja	konf. del. 1
14. ABC POMURKA — TOZD Primarna predelava lesa	
— Enota gozdarstva v Lendavi	konf. del. 1
15. INTEGRAL TOZD Naravno zdravilišče	delegacija 1
16. TOKO — TOZD Drobna galanterija	delegacija 1
17. LEK — OBRATI V LENDAVI	skupna del. 1
18. SDK — ekspozitura v Lendavi	
— TPB, Lendava	
— PTT	
— Zavarovalnica Sava	
— Zavarovalnica Croatia	konf. del.

II. PODROČJE KMETIJSTVA, OBRATNIŠTVA IN DRUGIH PODOBNIH DEJAVNOSTI

— skupaj	3
1. ABC POMURKA, TOZD Poljedelstvo in govedoreja	delegacija 1
2. ABC POMURKA, KZ Lendava in TZO Lendava, Črenšovci, Dobrovnik, Turnišče in Hotiza in kmetje	delegacija 1
3. — Obrtniki in pri njih zaposleni delavci — Obrtna zadruga »LINDAU«	konf. del. 1

III. PODROČJE VZGOJE, IZOBRAŽEVANJA IN KULTURE

— skupaj	6
1. — TOZD OŠ D. Lugarič Lendava	
— VVO Lendava in enote v Lendavi	konf. del. 1
2. TOZD OŠ Š. Kovač Turnišče	
TOZD OŠ Vljaj Lajoš Genterovci	
TOZD OŠ Joško Talanyi Dobrovnik	
TOZD OŠ Edvard Kardelj Kobilje	
enote VVO v Turnišču, Genterovcih, Dobrovniku in Kobilju	konf. del. 1
3. TOZD OŠ France Prešeren Črenšovci	
TOZD OŠ Vinko Megla Odranci	
TOZD OŠ Prežihov Voranc Bistrica	
TOZD OŠ Miško Kranjec V. Polana	
enote VVO v Črenšovcih, Odrancih, Bistrici, Veliki Polani	konf. del. 1
4. TOZD OŠ Jože Kramar-Juš Lendava	
TOZD Glasbena šola Lendava	
Delovna skupnost VIZ	konf. del. 1
5. Srednja šola kovinske, pedagoške	

in ekonomske usmeritve Lendava ter dijaki		
Delavska univerza Lendava	konf. del.	1
6. Zavod za kulturo ZKO		
Uredništvo Nepujsaga Lendava		
Dopisništvo Vestnika Lendava	konf. del.	1

IV. PODROČJE ZDRAVSTVA IN SOCIALNEGA VARSTVA

1. PZC TOZD Zdravstveni dom Lendava		
PZC TOZD Pomurske Lekarne — Lendava v Lendavi		
Center za socialno delo	konf. del.	1

V. PODROČJE DRŽAVNIH ORGANOV, DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ TER DRUGIH DELOVNIH SKUPNOSTI, KI NISO ORGANIZIRANE KOT OZD

	— skupaj	3
1. — UO občine in strokovne službe SO in IS ter OŠ TO		
— Uprava za inšpekcijske službe občin		
— G. Radgona, Lendava, Ljutomer in M. Sobota		
— Občinska konferenca SZDL Lendava		
— Občinska konferenca ZKS Lendava		
— Občinska konferenca ZSMS Lendava		
— Občinski svet ZS Lendava		
— Občinski odbor RK Lendava		
— Aktivne vojaške in civilne osebe v JLA		
— AMD Lendava		
— AMD Gorenje-Varstroj Lendava		
— Krajevna skupnost Lendava	skupna del.	1
2. — Skupne službe SIS družbenih dej.		
— Skupne službe SIS materialne proizv.		
— SIS za kulturo in prosveto pripadnikov madžarske narodnosti	skupna del.	1
3. — Temeljno sodišče enota Lendava		
— Občinski sodnik za prekrške		
— Postaja milice Lendava		
— Postaja mejne milice		
— Carinarnica		
— Odvetniki in pri njih zaposleni delavci	skupna del.	1

3. člen

Delegacije, ki oblikujejo konferenco delegacij, uredijo s samoupravnim sporazumom zlasti: način in postopek oblikovanja konference, pravice in dolžnosti članov konference, po koliko svojih članov pošiljajo delegacije na konference delegacije, pošiljanje delegatov v zbor združenega dela, način sprejemanja stališč in smernic za delo delegatov, razmerje med konferenco delegacij in delegacijami oz. temeljnimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, materialne pogoje za delo konference, izvrševanje strokovnih in administrativno-tehničnih nalog za konference, sedež konference in druga vprašanja, pomembna za delo konference.

Sporazumi o oblikovanju konference delegacij iz 1. odstavka tega člena morajo biti sklenjeni do 28. februarja 1986.

4. člen

Zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Lendava ima 20 delegatskih mest.

V zboru krajevnih skupnosti delegirajo delegacije delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih delegate za naslednje število delegatskih mest:

	del. mesto
1. KS Bistrica	1
2. KS Čentiba	1
3. KS Črenšovci	1
4. KS Dobrovnik	1
5. KS Dolga vas	1
6. KS Genterovci	1
7. KS Gorice pri Lendavi	1
8. KS Gaberje	1
9. KS Hotiza	1
10. KS Kobilje	1
11. KS Lakoš	1
12. KS Lendava	2
13. KS Mostje — Banuta	1
14. KS Odranci	1
15. KS Orešje	1
16. KS Petišovci	1
17. KS Polana	1
18. KS Turnišče	2

5. člen

Družbenopolitični zbor Skupščine občine Lendava šteje 20 delegatov.

Delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitične organizacije, delegirajo svoje delegate v družbenopolitični zbor Skupščine občine Lendava, da bi tudi po tej poti organizirano in odgovorno udeležbo pri opravljanju funkcije SO Lendava uresničevali oblast in opravljali druge družbene zadeve.

Funkcijo konference delegacij za družbenopolitični zbor opravlja občinska konferenca SZDL Lendava, v katerem sestavu so dele-

gacije občinske konference ZKS, zveze sindikatov, zveze združenj borcev NOV in OK ZSMS.

Občinska konferenca SZDL uredi razmerje med delegati družbenopolitičnega zbora SO Lendava in OK SZDL Lendava s statutarim sklepom.

6. člen

Z dnem, ko se začne uporabljati ta odlok, preneha veljati odlok o delegiranju delegatov in o številu delegatskih mest za zbore SO Lendava (Uradne objave Pomurje št. 5/82).

7. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin in se uporablja po splošnih volitvah v l. 1986.

Številka: 020-1/86

Datum: 3. 1. 1986

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Mirko Hajdinjak, l. r.

26

Na osnovi 276. člena Statuta občine Lendava (Uradne objave pomurskih občin, št. 37/81) je Skupščina občine Lendava na sejah zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora, dne 6. 2. 1986 sprejela

ODLOK

o dopolnitvah odloka o priznanjih občine Lendava

1. člen

3. člen odloka o priznanjih občine Lendava (Uradne objave št. 16/78) se dopolni tako, da se za drugim odstavkom doda nov 3. odstavek, kiglas:

»Plaketa ali pismeno priznanje se lahko podeli tudi tujim državljanom in pravnim osebam za zasluge in poseben prispevek k utrjevanju sožitja med narodi in narodnostmi, ter razvijanju sodelovanja na vseh področjih družbenih in gospodarskih dejavnosti Jugoslavije z drugimi državami.«

2. člen

Ta odlok začne veljati 8. den po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 020—5/78—01

Datum: 30. 12. 1985

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Mirko Hajdinjak, l. r.

27

Na podlagi 2. odstavka 51. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84), 6. člena Navodila o merilih za to, kaj se lahko šteje za objekte oz. posege v prostor, za katere po zakonu ni potrebno lokacijsko dovoljenje in kaj se lahko šteje za pomožne objekte (Ur. list SRS, št. 27/85) ter 277. člena statuta občine Lendava je skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 6. 2. 1986 sprejela

ODLOK

o določitvi pomožnih objektov za potrebe občanov in njihovih družin v občini Lendava

1. člen

S tem odlokom se določi vrsta, namen, največja velikost ter način graditve pomožnih objektov za potrebe občanov in njihovih družin v občini Lendava.

2. člen

Za pomožne objekte za potrebe občanov in njihovih družin se štejejo:

- Lope za hrambo krme in stelje ter kmetijskih strojev in silosi za siliranje zelene krme
- Garaže za en osebni avto, manjši rastlinjaki, manjši objekti za rejo malih živali in drobnice ter čebelnjaki
- Drvarnice, shrambe, vrtno ute, shrambe za vrtno orodje, vko-pane kleti — zemljanke ter koruznjaki
- Manjši hlevi za svinje
- Obcestne ograje.

3. člen

Velikost pomožnih objektov navedenih v 2. členu tega odloka ne sme presegati naslednjih površin:

- iz 1. alineje 40 m² oz. talni silosi 50 m², vertikalni silosi 30 m²
- iz 2. alineje 25 m²
- iz 3. alineje 20 m² in
- iz 4. alineje 6 m².

4. člen

Pomožni objekti iz 2. člena tega odloka so lahko lesenj ali zidani, temelji objektov pa so lahko pasovni ali točkovni.

Pomožne objekte je možno postaviti samostojno ali kot prizidke k obstoječim zgradbam ob upoštevanju požarnovarnostnih predpisov. Ti objekti so lahko le enoetažni, višina etaže je dovoljena največ do 3 m.

Odmik pomožnega objekta od sosednje parcelne meje je najmanj 1,0 m. Ob soglasju sosedja mejaša je odmik lahko tudi manjši.

5. člen

Naklon strešin, vrsta in barva kritine mora biti prilagojena okoliškemu objektom.

6. člen

Obcestne ograje je dovoljeno postaviti tako, da ni oviran pregled. Odmiki od cest pa morajo biti v skladu z določili Zakona o cestah (Ur. list SRS, št. 38/81) in z drugimi veljavnimi predpisi. Maksimalna višina ograje je 1,20 m.

K vlogi za prigrasitev del za gradnjo ograje je stranka dolžna priložiti priloge, ki jih določa Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor.

7. člen

V naseljih in krajih, ki so se urejali na podlagi prostorsko izvedbenih načrtov se pomožni objekti lahko gradijo, če urbanistični dokumenti to dopuščajo.

8. člen

Ko pričen veljati ta odlok preneha veljati določilo g.) točke 6. člena in 11. člen Odloka o urbanističnem redu v občini Lendava (Ur. objave, št. 22/74).

9. člen

Ta odlok prične veljati osmi dan po objavi v uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 352-2/85-7

Datum: 22. 1. 1986

Predsednik

SO Lendava

Hajdinjak Mirko I. r.

28

Na osnovi 3. člena zakona o samoprispevku (Ur. l. SRS št. 35/85), 8. člen Zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. l. SRS 23/77) in 30. člena Statuta KS Petišovci, je skupščina KS Petišovci na svoji seji dne 3. 2. 1986 po predhodni odločitvi na zboru delovnih ljudi in občanov KS Petišovci sprejela

SKLEP

o razpisu referenduma o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Petišovci

1. člen

Razpiše se referendum za območje Krajevnega skupnosti Petišovci. Referendum bo v nedeljo 16. 3. 1986 od 7 — 19 ure na glasovalnih mestih v prostorih KS Petišovci.

2. člen

Program izgradnje obsega:

	Invest. vredn.	(v 000 din) Iz naslova samoprispevka
— sanacijo krajevnih poti	19.100	19.100
— sanacijo vaškega vodovoda	1.760	1.760
— sanacijo Gasilskega in Vaškega doma ter ureditev sanitarij	5.650	5.650
— izgradnja krajevnega telefonskega omrežja	10.000	10.000
— dozidava k mrliški veži	1.000	1.000
— nabava gasilskega vozila	1.300	1.300
— tekoče vzdrževanje objektov v KS ter za funkcioniranje KS	2.000	2.000

3. člen

Za izvršitev programa bo potrebno zbrati sredstva v višini

40.810.000,00 din, višina sredstev, ki naj bi bila zbrana s samoprispevkom pa znašajo 40.810.000,00 din.

4. člen

Samoprispevek se uvede za obdobje 5 let in sicer od 1. 4. 1986 do 31. 3. 1991.

5. člen

Samoprispevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju KS Petišovci in sicer v naslednji višini:

- a) V denarju
 - 2 % od osebnega dohodka iz delovnega razmerja in nadomestil
 - 2 % od čistega dohodka oseb, ki opravljajo samostojno obrtno ali drugo dejavnost
 - 10 % od katastrskega dohodka za katerega se plača davek
 - 1 % od pokojnine
 - 2 % od dvakratnega povprečnega osebnega dohodka v SRS občan na začasnem delu v tujini in sicer mesečno.

b) V delu

— 3 delovne dneve po 8 ur za občana nosilca gospodinstva pri gradnji in vzdrževanju planiranih objektov, popravilu cest in drugih komunalnih storitev.

Nadomestilo za neopravljen delovni dan znaša 2.000.— din.

— Lastniki traktorjev 8 ur letno v prevozi. Nadomestilo za neopravljeno uro prevoza s traktorjem znaša 1.200.— din.

— Lastniki traktorjev oz. gospodinstva, ki so lastniki traktorjev ne opravljajo dela iz prve alineje, točke b tega člena.

Svet KS se pooblašča, da vsako leto določi novo vrednost denarnega nadomestila za delovni dan in traktorsko uro v skladu z gibanjem cen v preteklem letu.

6. člen

Samoprispevka v denarju in delovni obveznosti so oproščeni zavezanci, ki jih določa 12. člen zakona o samoprispevku (Ur. l. SRS št. 35/85).

7. člen

Delavcem na začasnem delu v tujini, ki imajo na območju KS stalno prebivališče bo v pripravljalnem postopku za razpis referenduma posredovan program, ki bo vseboval namen, vrsto, osnovno in višino samoprispevka, ter obdobje za katero se uvaja samoprispevek in izjava s katero se zavezanec izreče za uvedbo samoprispevka.

Volilna komisija KS zagotavlja tajnost glasovanja delavcev na začasnem delu v tujini, ki bodo glasovali po pošti.

8. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo sredstev samoprispevka opravlja svet krajevnega skupnosti in o tem najmanj enkrat letno poroča skupščini krajevnega skupnosti in zberu občanov.

9. člen

Na referendumu glasujejo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik in tudi občani, ki še niso dopolnili 18 let starosti, so pa v rednem delovnem razmerju.

Občani glasujejo na referendumu neposredno in tajno z glasovnico na kateri je napisano besedilo v slovenskem in madžarskem jeziku. Besedilo se glasi:

KRAJEVNA SKUPNOST

PETIŠOVCI

Petišovci, dne 16. 03. 1986

GLASOVNICA

Za glasovanje na referendumu dne 16. 03. 1986 o uvedbi samoprispevka v denarju s katerim bo financirana:

- sanacija krajevnih poti
- sanacija vaškega vodovoda
- sanacija gasilskega in vaškega doma ter ureditev sanitarij pri vaškem domu

— izgradnja krajevnega telefonskega omrežja

— dozidava k mrliški veži

— sofinancirala se bo nabava gasilskega orodnega vozila in

— tekoče vzdrževanje objektov v krajevni skupnosti.

Samoprispevek se uvaja za dobo 5 let in sicer od 01. 04. 1986 do 31. 03. 1991.

Samoprispevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju KS Petišovci in sicer v naslednji višini:

- a) V denarju
 - 2 % od osebnega dohodka iz delovnega razmerja in nadomestil
 - 2 % od čistega dohodka oseb, ki opravljajo samostojno obrtno ali drugo dejavnost
 - 10 % od katastrskega dohodka za katerega se plača davek
 - 1 % od pokojnine
 - 2 % od dvakratnega povprečnega osebnega dohodka v SRS občan na začasnem delu v tujini in sicer mesečno.

b) V delu

— 3 delovne dneve po 8 ur za občana nosilca gospodinstva pr gradnji in vzdrževanju planiranih objektov, popravilu cest in drugih komunalnih storitev.

Nadomestilo za neopravljen delovni dan znaša 2.000,— din.

— Lastniki traktorjev 8 ur letno v prevozi. Nadomestilo za neopravljen uro prevoza s traktorjem znaša 1.200,— din.

— Lastniki traktorjev oz. gospodinjstva, ki so lastniki traktorjev ne opravljajo dela iz prve alineje, točke b, tega člena.

Svet KS se pooblašča, da vsako leto določi novo vrednost denarnega nadomestila za delovni dan in traktorsko uro v skladu z gibanjem cen v peteklem letu.

GLASUJEM

»ZA«

»PROTI«

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se strinja z uvedbo samoprispevka oz. obkroži besedo »PROTI«, če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

10. člen

Glasovnice morajo biti overjene s pečatom Krajevne skupnosti Petišovci.

11. člen

Sredstva za stroške pri izvedbi referendumov se zagotovijo iz sredstev krajevne skupnosti Petišovci.

12. člen

Skupščina Krajevne skupnosti Petišovci sprejme sklep o uvedbi samoprispevka, če se bo večina vseh glasovalcev na območju KS Petišovci na referendumu odločila za uvedbo krajevnega samoprispevka.

13. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v URADNIH OBJAVAH POMURSKIH OBČIN.

Štev.: 5/1985

V Petišovcih, dne 03. 02. 1986

Predsednik skupščine ks
PETIŠOVCI:
Pavel ČASAR l. r.

29

Na podlagi 19. člena Statuta Samouprave stanovanjske skupnosti občine Lendava in 3. člena družbenega dogovora o skupnih izhodih za oblikovanje stanarin in najemnin v letu 1986 je skupščina Samouprave stanovanjske skupnosti občine Lendava na skupni seji obeh zborov dne 21/1-1986 sprejela

SKLEP

o povišanju stanarin in najemnin

1.

Stanarine in najemnine se s 1. februarjem 1986 v občini Lendava povečajo linearno za 43 %.

2.

Ta sklep velja naslednji dan po objavi v Uradnih objavah, uporablja pa se od 1/2-1986 dalje.
Lendava, 21. jan. 1986

Predsednik skupščine SSS:
Alojz AUGUSTIN l. r.

30

V skladu s prvim odstavkom 132. člena Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list SRS štev. 15/76) sta skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva Murska Sobota na skupni seji zbora uporabnikov in izvajalcev dne 29. 1. 1986 in skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva Gornja Radgona na skupni seji zbora uporabnikov in zbora izvajalcev dne 22. 1. 1986 sprejeli

SKLEP

o uskladitvi preživitve s povečanimi življenjskimi stroški

Preživitve, določene ali dogovorjene do konca leta 1984, ki so bile v letu 1985 že valorizirane, se s 1. 3. 1986 povišajo za 79,4 %. Preživitve, ki so bile določene ali dogovorjene med letom 1985, pa se povišajo sorazmerno za čas, ko so bile določene, in sicer:

- do konca januarja 1985 se povečajo za 79,4 %
- do konca februarja 1985 se povečajo za 72,8 %
- do konca marca 1985 se povečajo za 66,2 %
- do konca aprila 1985 se povečajo za 59,6 %
- do konca maja 1985 se povečajo za 52,9 %
- do konca junija 1985 se povečajo za 46,3 %
- do konca julija 1985 se povečajo za 39,7 %
- do konca avgusta 1985 se povečajo za 33,1 %
- do konca septembra 1985 se povečajo za 26,5 %
- do konca oktobra 1985 se povečajo za 19,9 %
- do konca novembra 1985 se povečajo za 13,2 %
- do konca decembra 1985 se povečajo za 6,6 %.

Ta sklep velja z dnem objave v Uradnih objavah Občinskih skupščin Pomurja, uporablja pa se od 1. 3. 1986 dalje.

Predsednik skupščine
Občinske skupnosti socialnega
skrbstva Gornja Radgona:
Marjan Neuvirt, dipl. prav.
Marjan Neuvirt, l. r.

Predsednik skupščine
Občinske skupnosti socialnega
skrbstva Murska Sobota:
Koloman Podlesek
Koloman Podlesek, l. r.

31

Na podlagi drugega odstavka 36. člena Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list SRS, št. 3/81, 34/83 in 24/85), drugega odstavka 40. člena Zakona o komunalnih dejavnostih (Ur. list SRS, št. 8/82), 32. člena Zakona o vodah (Ur. list SRS, št. 38/81), drugega odstavka 51. člena Zakona o cestah (Ur. list SRS, št. 38/81), drugega odstavka 74. člena Zakona o varstvu pred požarom (Ur. list SRS, št. 2/76 in 15/84) in 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave pomurskih občin, št. 12/80, 36/81, 34/83), je na seji Zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, dne 6. 2. 1986 Skupščina občine Murska Sobota, sprejela

ODLOK

o spremembah odloka o začasnem plačevanju prispevkov za Samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje

1. člen

V odloku o začasnem plačevanju prispevkov za Samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje (Ur. objave pomurskih občin, št. 31/85) se v 2. odstavku 3. člena nadomesti besedilo v oklepaju, ki se glasi: »le TOZD s področja gospodarstva« z besedilom »delavci v temeljnih in drugih OZD in v delovnih skupnostih s področja gospodarstva.«

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi.
Številka: 420-12/85-1
M. Sobota, dne 20. 1. 1986

Podpredsednik
Skupščine občine M. Sobota
Štefan Ošljaj, l. r.

Le kje si, o Mura?

Mura takrat še lepa je bila,
ko skupaj sva midva še srečna hodila.
Ptiki so peli
in popki na drevju so brsteli.
Sreča takrat je še neskončna bila,
a sedaj je uničena.
Ni več ptičk,
ni več popkcv!
Povsod, kamor pogledaš, le siv beton.
Mure ni več
rib ni več!
Le zakaj?
Ker siv beton in kanal že stoje,
a o sožitju človeka in narave nič ne govore.
Vse je razdejano,
nič ni posejano.
Le povsod siv beton . . .
Naokrog vse voda stoji,
gozdov nič več ni.
Ljudje pa umirajo
zaradi lakote in betona se ubijajo.
Le peščica jih ostane,
peščica močnih in pogumnih,
ki beton odstranijo
in novo življenje v svet ponesejo.
Ta narod bo močan,
da nihče drug mu ne bo ravan.
Takrat bo spet sožitje,
sožitje človeka in narave.

Boštjan Režonja, 7. b
OŠ Črenšovci

Moja praprababica

Imela sem praprababico, ki je 13. novembra lani umrla. Bila je stara 92 let. Pred dvema letoma, ko še ni bila bolna, mi je veliko pripovedovala o svojem življenju. Zelo rada sem jo poslušala. Najbolj mi je ostala v spominu njena zgodba, ko se je vračala iz Amerike. Bila je na ladji, ko se je v bližini potapljala ladja Titanic. Pripovedovala mi je, kako strašno je bilo, ko so ljudje, ki so jih rešili, umirali od strahu.

Še veliko drugih zgodb mi je pripovedovala. Zato jo sedaj, ko je ni več, zelo pogrešam.

Mihaela Gašpar
OŠ Markovci

LJUBEZENSKA

Do ušes sem zaljubljena vate,
vedno mislim le nate.

Tvoj nasmeš, pozdrav pričakujem,
ti greš mimo mene in spet obupujem.

Sanjarim, kadar sem sama,
sanjarim o tebi, o nama.

Se boš že enkrat ob meni ustavil
in tvoj nasmeš mi podaril?

Melita Makari, 7. a
OŠ Edvard Kardelj, M. Sobota

UTRINKI IZ OTROŠTVA

Svojega razigranega otroštva se zelo dobro spominjam, posebno igrice, ki smo se jih igrali s sosedomi otroki. Najpogostejše sem bila majhna mamica svojim igračam.

Rodila sem se v Avstriji na Tirolskem. Mama mi je pripovedovala, kako je bilo, ko sem zagledala luč sveta. Moja mamica kot mnogo drugih je bila zaposlena v hotelu St. Kristof v Avstriji. Ta kraj je obdan s skalovjem in planinami. To je kraj, ki ga pozimi obiskujejo smučarji iz vsega sveta. Večkrat se zgodi, da je kraj nedostopen. Takrat se hrana in druge stvari prinašajo s helikopterjem.

Ko je mamica ozdravela, je očka prišel po naju in odpeljali smo se domov. Zame je bilo že vse pripravljeno. Mojega prihoda so se vsi veselili, posebno stara mama in stari oče, katera sta prva v mojem otroštvu imela zaklad sreče. Razvijala in rasla sem kot vsi moji vrstniki. Ker sem edinka, sem povsod in pri vsem imela glavno besedo in tako sem uspešila marsikatero neumnost.

Darja Smodiš, 5. raz.

Rodila sem se v Avstriji. Tam sta bila mamica in očka v službi. Nekoč, ko sta prišla domov, se je zgodilo nekaj smešnega. Mama je kuhala kosilo. Oba sta šla na podstrežje po krompir. Jaz sem medtem ostala sama. Kot majhen in radoveden otrok sem delala vse tisto, kar ne bi smela. Hitro sem izkoristila priložnost in se namazala s črno kremo. Ko sta prišla starša nazaj, sem bila vsa črna. Starši so se zelo smejali. Očka je celo šefinjo poklical. Tudi ta se je smejala. Ker so se vsi smejali, sem se začela tudi jaz, čeprav nisem razumela, čemu.

Jožica Bedek, 5. raz.

Živim v odmaknjeni goriški vasi Boreča. Ko me je mama prinesla domov iz bolnice, so bili vsi veseli. Do osmega leta sta me pazila stari oče in stara mama, nato pa mamica.

Ko sta me pazila še stari oče in stara mama, se je zgodilo, da je

šel stari oče v Mursko Soboto. Stara mama je med tem kuhala kosilo. Jaz sem se dolgočasila zunaj. Nenadoma sem se domislila, da bi odšla za stari očetom. Ker je le-ta moral peš na avtobusno postajo mimo gozda, sem sklenila, da odrinem za njim. Dobro sem si zapomnila, kod je šel stari oče. In res. Odšla sem, ne da bi stari mami kaj povedala. Prišla sem v gozd.

Ko je stara mama opazila, da me ni nikjer doma, me je začela iskati in klicati. Klicala me je in klicala, mene pa nikjer. Jaz sem se medtem v gozdu jokala.

Stara mama me je iskala pri mlaki in tudi v gozd se je napotila. Koliko nepotrebnih skrbi sem ji takrat povzročila, se komaj zavedam. Hvaležna sem ji, da mi je predstavljala mamko, ko sta bila moja starša v Avstriji.

Manuela Škodnik, 5. raz.

Ko sem bila stara dve leti, sem se najraje igrala s punčko. Nekega dne sva se z bratom zmenila, da bova punčki odsekala glavo. To pa zato, ker naju ni ubogala. Rečeno, storjeno!

Namesto da bi odsekala punčino glavo, mi je sekira padla na prst in mi ga odsekala. Zelo mi je tekla kri. Takoj so me odpeljali k zdravniku. Tam so mi prst

ponovno prišli in ga povili. Doma sem od bolečin in strahu zaspala. Naslednji dan mi je bilo za spoznanje bolje. Čez dva meseca mi je rana zarasla.

Koliko nepotrebnih skrbi sem takrat naredila staršem, ne bom nikoli pozabila.

Darinka Gubič, 5. raz.

Rada berem knjige, časopise in gledam televizijo. Imam vsega dovolj, starši mi kupijo vse, kar potrebujem. Zelo mi je hudo, ko pomislim, koliko otrok je po svetu siromašnih. Na tisoče in tisoče jih umira zaradi lakote. Koliko nedolžnih otrok pa mora umreti zaradi vojne in ubijanja? Zakaj vse to?

Mislil, ne — prepričana sem da tisti majhni otroci niso nikomur naredili ničesar slabega. Leto nekam hitro mineva kot da hoče zabrisati vse slabo — tiste grozote in ubijanja, prelivanja krvi, posebno krvi nedolžnih otrok. Morda bo novo leto prineslo za vse nas, posebno pa tistim v Afriki, mir, srečo, zadovoljstvo in konec lakote?! Kdo ve?!

Želim si, da pri nas nikoli ne bi bilo vojne, da bi še naprej živeli v miru v naši svobodni domovini kot 40 let doslej.

Darja Smodiš, 5. raz.

COS Gornji Petrovci

NAŠA MUCA

Naši mucci je ime Mika. Rada lovi miši. Ima dolgo črno dlako in zelene oči. Je zelo previdna, ko gre čez cesto. Vedno spi pri seštrij v postelji, ker je tam toplo in je tudi pokrita. Zelo rada je meso, palačinke, čips, lučko, pašteto . . . Pije pa vodo, mleko in kakao. Najraje se igra z volno in trakovi. Imam jo zelo rada.

Matej Rašcan, 3. a
OŠ Videm ob Ščavnici

RAZMIŠLJANJA UČENCEV OB GRADNJI NOVE TELOVADNICE

- ko so začeli graditi novo telovadnico, sem bila vesela. (Simona)
- Tudi moj oče je pomagal pri gradnji telovadnice. (Tatjana)
- Na hodniku ni nobena telovadba. (Ksenija)
- Ljudje delajo hitro in pridno. (Andreja)

Učenci dopisnega krožka OS Odranci

ZIMA

Padle so snežinke,
bele potepinke,
naredili smo moža
iz snega celo dva.

Ko zima bo odšla,
zelena bo pomlad prišla.
Iz snežink bo velika mlaka.
kjer ručka rada se namaka.

Anita Žugelj, 4. raz.
OŠ Vinko Megla, Odranci

»To je greh,« je rekla Nežka. »Pa še moliti ne veš, da bi pri bogu izprosili zanjo.«

»Vseeno bo prišla v nebesa.« je tiho rekel Kobza in smrknil med prste.

Oče Valent je končno privolil, da bodo ženico pokopali kar ob potoku. Dolgo dolgo je lažil naokoli in se pehal po snegu, potlej pa se je vendarle odločil in zakoličil palico. Dingo in Jopi sta godrnjaje zarila z lopatami, a zvečine je potem kopal Kobza. Pod večer je Dingo privlekel izpod šotora mahedravo skrinjo, v kateri je doslej kot slavni čarodej nešteto krat prežagal Silvano na dvoje, ali celo na troje, in jo potem spet sestavil, da je še zdaj lazila naokoli vsa tolsta in godrnjava. »Ne bi jo dal za samo zlato.« je povzdignil slovesno, »a mati Terezija si jo je zaslužila.« Nato je nekako okorno drugo za drugo odklenil vsa tista vratca, ki jih je med predstavo zmeraj tako elegantno odprl. Z Jopijem sta prinesla truplo iz priklovice in ga položila v skrinjo, ki ji je že povsem zbledela barva in je bila žametna obloga znotraj že na večjih mestih pregledana.

»Ne boj se, Tereza,« je blago rekel oče Valent, »spala boš v tej čarobni škati . . . kajti navsezadnje je res, da je tudi smrt ena sama navadna čarovnija.« Potem je počasi, nadvse pazljivo po vrsti zaklepal vratca, vse do slednjih — pri glavi. Tedajci je zastal, pokukal skozi odprtino in se ozrl. »Spi, kakor dete,« je rekel n se medlo nasmehnil. »Kot da ji je prav, da je tako.«

Dingo je pristopil, zaloputnil vratca, z Jopijem sta dvignila zaboj kot bi bil prazen. Čudna povorka se je potem pomikala med zasneženim ravninskim rasjem: spredaj oče Valent, brez palice in pokončen, za njim Jopi in Dingo z barvasto krsto in nekoliko odzadaj Silvana, Kobza in Nežka. Če je onima z lesom spodrsnilo, da sta odložila in pljunila v roke, je ostareli direktor varietaja Lindan za hipec postal in ju očitajoče premeril, potlej pa je zopet zakoračil naprej, kakor bi se materi Tereziji mudilo na oni svet.

»Ali ti nisem pravil, da me tu še pokopali ne bi kakor se spodobi,« je šepnil Kobza.

Nežka ga je sunila s komolcem. Zmeraj se ji je zdelo, da je treba na pogrebihi molčati.

»Uboga mati!« se je opravičeval. »Vsaj znamenje bi ji bilo treba postaviti.«

Jopi in Dingo sta prevzela skrinjo z jeklene vrvi in jo spustila v jamo, da se je preobračala in je truplo ropotalo v njej. Oče Valent se je obrnil vstran, Nežka pa zamažala in se stisnila h Kobzi. Nato so obstopili jamo in se spogledali. V tihoti, ki se je razlivala čez zasneženo ravnico, je bilo slišati samo piskavo sapo očeta Valentina.

»Molila bom,« je nenadoma rekla Nežka.

»Moli — dete!« je šepnil starec.

Gospod je kralj, oblekel je veličastvo,

Gospod je oblekel moč, se opasal.

Še dolgo za tem so ji ostale v mislih te besede. a si ni vedela pojasniti, kaj naj bi pomenile.

»Ti veruješ v boga!« se je čudil Kobza, ko sta se vračala ob potoku.

»Odkar sem se vrnila iz mesta, še nisem bila pri maši,« je rekla.

»Torej ne veruješ?« mu ni dalo miru.

»Kolikor verujem, tolikor dvomim, in kolikor dvomim, tolikor verujem,« je skušala pojasniti bolj sebi kakor njemu.

»Tega ne razumem,« je priznal, »mislim, da je lahko samo eno ali drugo.«

»Tudi jaz tako mislim,« je pritrdila, »a kaj ko ni tako . . .«

Ampak, moliti pa znaš!« ji je hotel laskati. »Kakor pop.«

Nežka mu ni priznala, da je nadrobila vsega, kar ji je božjega prišlo na misel, in da vso to njeno govorjenje ni imelo ne repa in ne glave. Kaj bi sicer počeli, se je vprašala. Stali bi in se gledali? Na pogrebu je vendar treba nekaj početi!

»Hvaležen sem ti,« je šepnil Kobza, »tudi oče Valent ti ne bo pozabil.«

Starec je ostal pri gomili pozno v noč. Ko je priklonil iz teme, sta Nežka in Kobza že povečerjala in tiščala hrbta k ognju.

»Ali vas ni bilo strah?« je vprašal Kobza.

»Ne morem verjeti!« je zmajeval starec. »Neki čudni črni ptiči so bili v šibju. In moral sem jih odganjati.«

»Vrane?« je ugotavljal fant.

»Ne morem verjeti,« je nekajkrat ponovil oče Valent in se nastavljal toploti. »Da ji še zdaj ne bi dale miru?«

»Samo dozdevalo se vam je . . . gotovo!« ga je tolažila Nežka. »To se včasih človeku tako zadi . . .«

»Nikar,« je skoraj kriknil, »sama compnija je na tem svetu, in ne smemo je dražiti!«

Zazrla se je v njegov od plamena razžarjeni obraz in se stisnila h Kobzi. Nenadoma jo je bilo zopet strah, kakor jo je bilo večkrat, ko so pravili o takih čudnih rečeh. In vedela je, da si še podnevi ne bo upala do starkinega groba.

»Jutri se lahko preselita v priklovice,« je čez čas zamrmral oče Valent. »Njene stvari bomo spravili v kombi in potem bosta na voljo oba pograda.«

Kobza in Nežka sta se skrivoma spogledala.

»Huda zima bo,« je dejal starec, »škoda je vajinih mladih kosti.«

»Nakradel bom bencina,« je zažlobudral fant, »da se bomo le ogreli.«

»Tudi v hladilniku je še marsikaj ostalo,« je črnil starec, kakor da ne namerava spraviti v usta niti grizljaja več.

Zjutraj sta čarodej Dingo in plesalka trebušnega plesa Silvana prišla za lopate; očistila sta zamete okrog avtomobila, nato pa vse do poldneva odmetavala s potke, ki je ob potoku peljala do poštnice.

»Šla bosta,« se je obrnil Jopi k očetu Valentu.

Starec je samo odmahnil.

»Z vozilom,« je drezal žalostni klov.

»Prisluži!« sta si ga vsa ta leta, je komaj slišno odločil starec. »Pa saj daleč tako in tako ne bosta prišla.«

Jopi pa se je kar presedel, kakor da mu ni dalo miru. »Prav prežala sta, da se stegne,« je mrmral, »mrhovinarja!«

»Ti pa ga boš dobil po moji smrti!« je oče Valent zdaj že jezikavo poklonfal z dlanjo po pločevini. »Vse to je samo še za staro železo.«

Pod večer je prišel Dingo naokoli s steklenico žganja in pištolo. Oboje je položil pred silovasega direktorja varietaja Lindan in se široko zarežal. »Z današnjim dnem je vaša varnostna služba razpuščena,« je bleknil skoraj slovesno. »A sedem čmrčljav je še ostalo,« je pomignil »To bo dovolj; da preženete še tako trdovratnega sovraga.« Nato se je znova zarežal in natočil vsem po vrsti, da je zadušalo po slivah.

»Torej res pojdetaj?« je zamrmral starec.

Čarodej je dolgo prikimal in srebal iz velikega kozarca. »Že sedem let nisem poskusil šnopsa!« je rekel.

»Misliš, da bo tako kaj boljše?« je oče Valent zaskrbnjeno povzdignil. »Sama ne moreta nastopati . . .«

Dingo ni odgovoril. Nagnil je, da mu je zaprlo sapo in si znova natočil.

»Tudi nam bodo odslej manjkale točke,« se je presedel Jopi.

Starec je skušal prikriti nejevoljo. »Kaj bi to,« je mrmral, »v aprilskih nevihtah se svet trikrat preobrne. Takrat je treba zagrabiti . . .«

Nežka je opazovala Kobzo, ki je napol čepel ždel na pogrado in prežal na vsako besedo in kretnjo. Njegov izraz je bil na hipe otročje plašen, kakor bi pravili, da ga bodo prodali. Ti, ti, ti krjavčelček mali! mu je žugala v mislih, širokoustil si se, da na pomlad tako in tako pojdeva, zdaj pa se oklepa nesrečne usode, te klošarje, kakor bi bila edincata rešilna bil daleč naokoli. In ga je imela v tej njegovi neboljenosti tako rada, da bi mu pogrizla usesa.

Ko je bila steklenica prazna, se je v pritlikavo cirkusansko kamrico na robu ravnice zagostila otožnost. Možakarji so se zagledali drug mimo drugega in le kdaj pa kdaj je padla beseda. Oče Valent je poskušal praviti o čem lepem — o časih ko je cirkus Lindan še gostoval v velikih mestih — a na koncu je vsaka misel vodila sem, v možvaru, k črnim ptičjem materem Terezije in mahedravemu vrtnaku, ki bo ostal za njimi kot nagrobnik. Tudi Dingo kakor da je obžaloval, da je potka do poštnice že očiščena. Tožil je in kvantal čez Silvanine gosposke navade, da bi mu zagotovo izpraskala oči, če bi slišala. Nato je znenada planil, pograbil pištolo in skozi priprta vrata dvakrat ustrelil v zrak. »Zdaj je ostalo še pet črnijev,« je rekel in položil orožje očetu Valentu v naročje. »A še to je preveč.« In zaloputnil je vrata za sabo, ne da bi se poslovil.

Zjutraj največjega avtomobila ni bilo več.

Nežka in Kobza sta večidel poležavala na pogrado pokojne matere Terezije. Če je oče Valent odklonfal malo naokoli, kot je rekel, sta se stisnila kakor ptička in se grela drug ob drugem. Fant zdaj več ni zmogel obljud, le tuhtal je naglas in iskal možnosti, ki so jima še ostale. Nežka si je večkrat zaželela, da se vse to ne bi tako čudno zasukalo, in naposled, da bi vse skupaj ostalo samo pri tistih skrivajskih sprehodih in ukradenih dotikljajih. Potem bi se še kaj dalo.

»Mojbog! Moja mati!« je kriknila Nežka.

Ženska, vsa v črnem, je prihajala od potoka proti šotoru.

»Skrj se!« je siknil Kobza in jo skušal zrniti za plahuto. Toda Nežka je obstala z rokami v naročju in čakala.

Mati je prihajala počasi, mirno, kakor da se je napotila na obisk. Zastala je šele, ko sta prilezla iz avtomobila oče Valent in Jopi. Nato se je napotila še nekaj korakov proti hčerki in rekla: »Prišla sem pogledat, če te niso odpeljali . . . Po vasi pravijo, da odhajajo . . .« Potem se je vprašujoče ozrla po obrazih.

Nežka je strmela v ravnico izza materinega hrbta. Prostrana in pusta se je širila vse do meglene sivine. Vmes je bilo samo redko vrbovo grmičevje in neke visoko so poletavale ptice. »Vi ste njena mati? Gospa . . .« je slišala glas očeta Valentina. Nekje odzadaj je Kobza pokašal in goitavo požrl slino.

»Kaj ste mi storili z otrokom?« je tedajci zahlipala mati.

Starec in Jopi sta pogledovala vstran, le Kobza je bilščal v žensko in prestopal, kakor pred sodnikom.

»Cigani!« je nenadoma vsa rdeča kriknila in potegnila Nežko za rokav. »Vsaj oblekla se boš, vsaj pogrela,« jo je vlekla med črtama, ki so ju izdobilila koleša težkega avtomobila. Nežka je stopicala za njo, ne da bi se ozrla. »Poglej, kakšna si?« je vzdihovala ženica. »Zamaščena in lojnata, kakor ciganka — uši boš staknila in zobje ti bodo izpad-«

(Dalje.)

